Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp─ HE 180/2017 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 180/2017 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan ja lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Eduskunta-aloitteet

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavat aloitteet:
- Lakialoite LA 24/2015 vp Maria Guzenina sd ym. Lakialoite laiksi tieliikennelain muuttamisesta
- Lakialoite LA 46/2017 vp Johanna Karimäki vihr ym. Lakialoite laiksi tieliikennelain 28 c §:n muuttamisesta
- Toimenpidealoite TPA 13/2016 vp Outi Mäkelä kok ym. Toimenpidealoite nastarenkaiden käyttöajan selkiyttämisestä
- Toimenpidealoite TPA 32/2016 vp Kari Kulmala ps ym. Toimenpidealoite automaattisen liikennevalvonnan kehittämisestä

Lausunnot

Asiasta on annettu seuraavat lausunnot:
- perustuslakivaliokunta PeVL 9/2018 vp
- lakivaliokunta LaVL 9/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- yksikön johtaja Elina Thorström, liikenne- ja viestintäministeriö
- liikenneneuvos Kimmo Kiiski, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Erik Asplund, liikenne- ja viestintäministeriö
- yli-insinööri Mikko Karhunen, liikenne- ja viestintäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen, oikeusministeriö
- rajavartioylitarkastaja Pertti Normia, sisäministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäministeriö
- hallitusneuvos Anne Koskela, sosiaali- ja terveysministeriö

Valmis
5.1

- ympäristöneuvos Petteri Katajisto, ympäristöministeriö
- johtaja Laura Kuistio, Liikennevirasto
- tieliikennejohtaja Marko Sillanpää, Liikenteen turvallisuusvirasto
- johtava tutkija Kai Valonen, Onnettomuustutkintakeskus
- poliisitarkastaja Heikki Ihalainen, Poliisihallitus
- yli-insinööri Timo Repo, Opetushallitus
- erikoistutkija Jussi Pääkkönen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- johtava asiantuntija Anne Lounamaa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- liikennelääketieteen professori Timo Tervo, Helsingin yliopisto
- apulaisprofessori Heikki Liimatainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- yksikön päällikkö Juha Tapio, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- liikenneturvallisuusinsinööri Jaakko Klang, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- varapuheenjohtaja Sari Loijas, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta
- hallintojohtaja Yrjö Judström, Helsingin kaupungin liikennelaitos, HKL
- liikennejärjestelmäyksikön päällikkö Heikki Hälvä, Helsingin kaupunki
- johtava lakimies Kaisa Mäkinen, Helsingin seudun liikenne
- kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula, Porvoon kaupunki
- yhdyskuntatekniikan asiantuntija Hanna Kemppainen, Suomen Kuntaliitto
- suunnittelupäällikkö Ari Vandell, Tampereen kaupunki
- liikenneturvallisuusjohtaja Kalle Parkkari, Liikennevakuutuskeskus
- Manager Jarmo Sunnari, Nokian Renkaat Oyj
- asiantuntija Teemu S. Lindfors, Testmill Oy Ltd
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry
- sosiaalipoliittinen asiantuntija Tiina Lappalainen, Invalidiliitto ry
- toimitusjohtaja Matti Peltola, Koneyrittäjien liitto ry
- tutkimuspäällikkö Juha Valtonen, Liikenneturva
- toimitusjohtaja Mika Mäkilä, Linja-autoliitto
- toimitusjohtaja Pekka Aaltonen, Logistiikkayritysten Liitto ry
- logistiikkapäällikkö Outi Nietola, Metsäteollisuus ry
- yhteyspäällikkö Tapio Koisaari, Onnettomuustietoinstituutti
- aitatyönjohtaja Kari Henttunen, Paliskuntain yhdistys
- toiminnanjohtaja Otso Kivekäs, Pyöräliitto
- varapuheenjohtaja Timo Tarvainen, SF-Caravan ry
- puheenjohtaja Jarmo Jokilampi, Suomen Autokoululiitto ry
- johtava asiantuntija Ari Herrala, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- toimitusjohtaja Kurt Ljungqvist, Suomen Moottoriliitto ry
- kumppanuusjohtaja Veli-Pekka Ratinen, Suomen Motoristit ry
- tekninen asiantuntija Ville Jaakola, Suomen Taksiliitto ry
- toimitusjohtaja Nina Raitanen, Suomen Tieyhdistys

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- liikenne- ja viestintäministeriö
- valtiovarainministeriö
- Lapsiasiavaltuutetun toimisto
- saamelaiskäräjät

- Liikenteen turvallisuusvirasto
- Tulli
- Opetushallitus
- Suomen Kuntaliitto
- Infra ry
- Liikenneturva
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Pyöräilykuntien verkosto ry
- Suomen Paikallisliikenneliitto ry
- Suomen tuomariliitto ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Yhteinen Toimialaliitto ry
- poliisi Reijo Köngäs

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:
- Suomen ympäristökeskus
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Teknologiateollisuus ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi tieliikennelaki, jolla toteutetaan pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Ehdotetulla lailla toimeenpannaan valtioneuvoston tekemä periaatepäätös tieliikenteen turvallisuudesta. Samalla muutettaisiin useita siihen liittyviä lakeja.

Tieliikennelaissa koottaisiin yhteen liikenteessä käyttäytymisen säännöt. Näitä olisivat liikenteen yleiset periaatteet, liikennesäännöt ja ajoneuvojen käyttämistä tiellä koskevat säännöt. Myös liikenteenohjauksesta ja liikenteenohjauksessa käytettävistä laitteista ja merkistä säädettäisiin. Sen lisäksi säädettäisiin lain rikkomisesta määrättävästä liikennevirhemaksusta ja sen järjestelmästä.

Tieliikennelainsäädäntöä purkamalla vähennettäisiin byrokratiaa ja lisättäisiin tienkäyttäjien omaa vastuullisuutta liikenneturvallisuudesta, liikenteen sujuvuudesta ja ympäristöstä. Sen lisäksi yksittäisten säännösten kokonaismäärää vähennettäisiin. Säännösten kirjoitustapaa täsmennettäisiin, yksinkertaistettaisiin ja nykyaikaistettaisiin.

Sääntelyä uudistamalla vastattaisiin paremmin perustuslain, kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin. Tieliikenteen nopea tekninen kehitys ja automaatio otettaisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä paremmin huomioon.

Lait on tarkoitettu pääosin tulemaan voimaan vuoden 2019 aikana. Ehdotetussa tieliikennelaissa on joitain siirtymäaikaa koskevia säännöksiä.

Lakialoitteet

LA 24/2015 vp

Lakialoitteessa ehdotetaan, että kunnan teknisellä toimella tai sitä vastaavalla kunnan toimielimellä olisi oikeus myöntää kotihoidon henkilöstölle pysäköintilupa, jolla ajoneuvon saa pysäköidä maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta, alueelle, jossa pysäköinti on liikennemerkein kielletty, sekä rajoitusta pitemmäksi ajaksi sellaiselle pysäköintipaikalle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on liikennemerkein rajoitettu. Milloin tällaisesta pysäköinnistä on ilmeistä haittaa, on ajoneuvo poliisin kehotuksesta siirrettävä.

LA 46/2017 vp

Lakialoitteessa ehdotetaan tieliikennelakiin kirjattavaksi selkeästi kohta tieliikenneasetuksesta, jossa sanotaan, että pysäköintilupa voidaan myöntää vammaiselle, jolla on säännöllinen tai usein toistuva kuljetustarve eikä hän selviydy kuljetuksen jälkeen ilman saattajaa.

Toimenpidealoitteet

TPA 13/2016 vp

Toimenpidealoitteessa esitetään, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin nastarenkaiden käyttöä koskevan asetuksen selkiyttämiseksi ja asettaa nastarenkaiden käytölle yksiselitteisen aikarajan, 1.11.—30.4.

TPA 32/2016 vp

Toimenpidealoitteessa esitetään, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, että automaattisen liikennevalvonnan kameratolpat maalataan huomiovärein ja jokaisesta kameratolpasta annetaan erikseen liikennemerkein ja tiehen tehtävin maalauksin ennakkovaroitus kuljettajille ennen kameran valvonta-alueelle saapumista. Tämän lisäksi jokaisen kameratolpan sijainti tulee arvioida uudelleen vakuutusyhtiöiden liikenneonnettomuustilastojen perusteella. Lisäksi nykyisen pistevalvonnan sijaan tulee erityisesti maantieverkolla kehittää nykyisten valvontakameroiden avulla keskinopeuden mittausta, jolla on nykyistä pistevalvontaa huomattavasti suurempi vaikutus kuljettajien ajonopeuksiin.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksessä uudeksi tieliikennelaiksi kootaan yhteen liikenteessä käyttäytymistä koskevat säännökset, kuten liikenteen yleiset periaatteet, liikennesäännöt ja ajoneuvojen käyttämistä tiellä koskevat säännöt. Laissa säädetään myös liikenteenohjauksesta ja liikenteenohjauksessa käytettävistä laitteista ja merkeistä sekä lain rikkomisesta määrättävästä liikennevirhemaksusta.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä on pyritty vähentämään säännösten kokonaismäärää ja keventämään hallinnollista taakkaa. Esityksen tarkoituksena on myös lisätä tienkäyttäjien omaa vastuullisuutta liikenneturvallisuudesta, liikenteen sujuvuudesta ja ympäristöstä. Sääntelyä uudistamalla pyritään vastaamaan nykyistä paremmin myös perustuslain, kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Ehdotetulla lailla säädetään useista sellaisista seikoista, joista aiemmin on säädetty asetustasolla. Tällaisia uusia lain tasolla säädettäviä asioita ovat muun muassa moottorikäyttöisten ajoneuvojen suurimmat sallitut ajoneuvokohtaiset nopeudet, liikennemerkit ja muut liikenteen ohjauslaitteet, ajoneuvolle ja ajoneuvoyhdistelmälle tiellä yleisesti sallitut mitat ja massat sekä ajoneuvon kuormaaminen, kuorman varmistaminen, hinaaminen ja näistä myönnettävät poikkeukset. Valiokunta katsoo, että kokoamalla yhteen kokonaisuuteen myös aiemmin asetustasolla ollut sääntely selkeytetään kokonaisuutta tienkäyttäjien kannalta.

Valiokunta pitää tieliikennelain kokonaisuudistusta perusteltuna ja tarpeellisena päivityksenä tämän päivän tilanteeseen. Valiokunta pitää esitystä myös kokonaisuutena hyvin valmisteltuna. Kaikkia tienkäyttäjiä koskettavana on tärkeää, että sääntely on selkeää ja vastaa nykypäivän tarpeita. Valiokunta katsoo, että kokonaisuutena esitys on omiaan lisäämään liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta.

Tieliikenteen turvallisuudesta

Uuden tieliikennelain tarkoituksena on saada tienkäyttäjät toimimaan mahdollisimman yhdenmukaisesti ja ennakoitavasti. Tieliikenteen toimivuuden ja turvallisuuden kannalta keskeisenä lähtökohtana liikenteessä on luottamusperiaate ja se, että kaikki tienkäyttäjät noudattavat yhtenäisesti ja huolellisesti liikennesääntöjä. Käytännössä liikenteen sujuvuus edellyttää kuitenkin tienkäyttäjiltä ennakointia ja varovaisuutta, muiden liikkujien huomioonottamista ja tarvittaessa myös joustavuutta tilanteen vaatimalla tavalla. Valiokunta korostaa sääntöjä noudattavan, mutta myös muita tienkäyttäjiä kunnioittavan liikennekulttuurin kehittämisen tärkeyttä. Valiokunta painottaa liikennekasvatuksen merkitystä liikenneosaamisen ja liikenteeseen liittyvien asenteiden muokkaamisessa.

Valiokunta pitää liikenteen turvallisuutta ensiarvoisen tärkeänä. Suomessa tieliikennekuolemien määrän väheneminen on edelleen jäljessä monien muiden maiden kehityksestä, ja erityisesti tämä näkyy nuorten onnettomuustilastoissa. Eräinä syinä on tuotu esille, että erityisesti henkilöautoliikenteen osuus on Suomessa monia muita maita suurempi ja autojen keski-ikä on korkeampi. Pitkillä etäisyyksillä, asenteilla ja tieinfrastruktuurin turvallisuusratkaisuilla voi olla oma merkityksensä tilastoihin. Euroopan unioni on asettanut poliittiseksi liikenneturvallisuustavoitteeksi tieliikennekuolemien määrän puolittamisen vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 tasosta. Pitkän aikavälin visiona Suomessa on, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Valiokunta korostaa, että näiden tavoitteiden saavuttaminen vaatii laajaa keinovalikoimaa.

Tieliikennelailla voidaan vaikuttaa turvallisuuteen muun muassa sääntelyn selkeydellä ja toimivalla valvonta- ja seuraamusjärjestelmällä. Lainsäädännöllä on liikenteen turvallisuuden kannalta keskeinen merkitys, mutta turvallisuus riippuu monista muistakin tekijöistä, kuten asenteista ja tienkäyttäjien osaamisen ja tietojen riittävyydestä. Uuden mittavan lainsäädäntökokonaisuuden

kohdalla on erityisen tärkeää panostaa asiasta tiedottamiseen ja liikennekäyttäytymistä koskevaan koulutukseen. Sääntöjen muuttuessa erityisesti alkuvaiheessa myös muiden liikkujien huomioimisen merkitys korostuu liikenteessä, koska uusien sääntöjen omaksuminen vie väistämättä oman aikansa.

Liikenteen turvallisuuden kehittämisessä tarvitaan laajaa monialaista kokonaisnäkemystä, jossa liikenteen sääntöjen ja liikenteen suunnittelun lisäksi pyritään yhteiseen suuntaan myös esimerkiksi verotuksellisin keinoin ja yhteiskuntarakentamisen kautta. Ajoneuvojen keski-iän alentamiseen tarvitaan edelleen uusia keinoja, ja tieinfrastruktuurin turvallisuuden kehittämiseen ja ylläpitoon tarvitaan lisää panostusta.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös liikennevalvonnan rooliin liikenteen turvallisuuden kehittämisessä. Poliisin riittävällä läsnäololla ja näkymisellä liikenteessä on olennainen merkitys, ja enimmäisnopeuksien valvonnan sijasta olisi tärkeää kiinnittää nykyistä enemmän huomiota esimerkiksi suojateiden turvallisuuteen, riittävien turvavälien pitämiseen ja oikeanlaisten tilannenopeuksien käyttöön liikenteessä.

Liikenteessä voidaan nähdä olevan käynnissä murros, jossa digitalisaatio tulee määrittämään keskeisesti liikenteen palvelujen ja liikkumisen luonnetta. Valiokunta pitää erityisen hyvänä, että lakiehdotuksessa on otettu huomioon automaattisten ajoneuvojen ja liikenteen automaation käyttöönotto ja kehittyminen. Jatkossa tulee pyrkiä hyödyntämään myös teknologian, automaation ja tiedon hyödyntämisen tuomat mahdollisuudet tieliikenteen toimivuuden ja turvallisuuden kehittämisessä.

Jalankulkijan heijastin ja pyöräilijän kypärä

Valiokunta pitää hyvänä, että heijastimen käyttöä ja pyöräilykypärää koskeva sääntely säilyy tieliikennelaissa selkeinä viesteinä niiden käyttämisen tarpeellisuudesta ja tärkeydestä.

Teknisten laitteiden käyttäminen ajon aikana

Esityksen mukaan ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja ei saa ajon aikana käyttää teknistä laitetta tai järjestelmää siten, että sen käyttäminen haittaa tai vaarantaa ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettamista. Tämä koskee sekä ajoneuvoon liittyviä laitteita että mukana kuljetettavia viestintäyms. välineitä. Lisäksi esityksen mukaan moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja ei saa ajon aikana käyttää mitään viestintävälinettä siten, että pitää sitä kädessään. Valiokunta pitää nykypäivänä erikoisena, että viestintävälineestä säädetään erillisin kielloin. Saadun selvityksen mukaan kansainvälinen tieliikennesopimus kuitenkin edellyttää tämän kaltaista säännöstä. Valiokunta painottaa, että 1. lakiehdotuksen 5 §:n mukaan ajoneuvo tulee kyetä hallitsemaan kaikissa tilanteissa, mikä tulee ottaa huomioon kaikkien teknisten laitteiden käyttämisessä ajon aikana.

Asiantuntijakuulemisessa on myös kritisoitu viestintävälineen käytön sallimista esimerkiksi liikennevaloissa pysähtymisen aikana erityisesti liikenteen sujuvuuden heikentymisen kannalta. Valiokunta katsoo, että kyseisen sääntelyn toimivuutta ja vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen on syytä seurata tarkoin jatkossa.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Liikenteenohjauslaitteet

Esityksen mukaan liikenteenohjauslaitteesta päättää maantielle tienpitäjä ja kadulle ja muulle kunnan hallinnoimalle tielle kunta. Muulle kuin edellä mainitulle tiealueelle ohjauslaitteesta päättää tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen.

Asiantuntijakuulemisessa on osin kritisoitu kunnan tehtävää suostumuksen antajana ja tuotu esille, että tämä aiheuttaisi kunnille huomattavasti lisätyötä ja kustannuksia. Valiokunta kuitenkin korostaa, että saadun selvityksen mukaan kyseinen ehdotus vastaa nykylain sääntelyä. Vaikuttaa siltä, että kunnilla on ollut asiassa erilaisia käytäntöjä, mutta valiokunta pitää perusteltuna, että kunta antaa suostumuksen esimerkiksi liikennemerkkien käyttöön. Liikenteenohjauslaitteet ovat ensisijaisia laissa säädettyihin liikennesääntöihin nähden, joten ei voida ajatella, että niitä voitaisiin käyttää täysin vapaasti ilman viranomaisen suostumusta. Valiokunta pitää myös hyvänä, että tieto näistä päätöksistä toimitetaan Liikennevirastolle. Tulevaisuudessa tätä tietoa on mahdollista hyödyntää esimerkiksi liikenteen kehittämisessä ja automaatiossa.

Taajamien nopeusrajoitukset

Asiantuntijakuulemisessa usea asiantuntija on esittänyt, että taajamien yleiseksi nopeusrajoitukseksi tulisi liikenneturvallisuussyistä säätää 30 tai 40 km/h. Valiokunta kuitenkin katsoo, että taajamien nopeusrajoitukset sopivat olosuhteiden erilaisuudesta johtuen yleistä säännöstä paremmin tapauskohtaisesti liikenteenohjauslaitteilla osoitettaviksi. Valiokunta painottaa, että taajamaalueiden nopeusrajoitusten alentaminen olisi edullista sekä liikenneturvallisuuden että ympäristön kannalta, ja kannustaa tienpitäjiä taajamanopeuksien alentamiseen liikenteen suunnittelussa.

Ajoneuvon pysäyttäminen jalkakäytävälle tai pyörätielle

Kuulemisissa on osin kritisoitu lyhyeksi ajaksi pysäyttämisen sallimista jalkakäytävälle tai pyörätielle ajoneuvoon nousemista, poistumista, kuormaamista tai kuorman purkamista varten. Valiokunta katsoo, että nykytilanteessa mainitunlainen säännös on kuitenkin käytännössä välttämätön muun muassa tavaroiden lastauksen ja purun mahdollistamiseksi. Jatkossa muun muassa katuinfrastruktuurin suunnittelussa tulee huomioida nämä tarpeet siten, että jalkakäytäville pysäyttäminen on mahdollisimman harvoin tarpeen. Valiokunta kannustaa kaupunkeja toimivien lastaus- yms. järjestelyjen suunnitteluun erityisesti uusien asuinalueiden osalta.

Kotiin tuotavien palveluiden pysäköintiongelmat

Saadun selvityksen mukaan kotihoidon työntekijöillä ja vastaavilla työntekijäryhmillä on kaupungeissa merkittäviä ongelmia pysäköinnin kannalta. Kotiin tuotavien palvelujen määrä on saadun selvityksen mukaan myös lisääntymässä. Periaatteessa kuntien tehtävänä on järjestää pysäköintimahdollisuudet myös nämä ryhmät huomioon ottaen. Valiokunta näkee kuitenkin ongelman merkittävänä ja katsoo, että ongelmiin tulee löytää koko Suomen kattava yhtenäinen ratkaisu. Näin ollen valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

> *eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhtenäisen ratkaisun kotihoidon ja vastaavien kotiin tarjottavien palvelujen*

työntekijöiden pysäköinnin helpottamiseksi ja valmistelee viipymättä asiassa tarvittavat säännösmuutokset. ***(Valiokunnan lausumaehdotus 2)***

Talvi- ja nastarengassäännökset

Talvirengasmääräyksiä uudistettaisiin esityksen perustelujen mukaan vastaamaan paremmin Suomen vaihtuvia keliolosuhteita. Talvirenkaita olisi käytettävä ajoneuvoissa, jos sää tai keli sitä edellyttää marras-, joulu-, tammi-, helmi- ja maaliskuun aikana. Liikenteen turvallisuusvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä eri ajoneuvoluokkien talvirenkaista. Nastarenkaita saisi esityksen mukaan käyttää marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Myös nastarenkaita voisi kuitenkin käyttää milloin tahansa, jos keli niitä edellyttäisi.

Valiokunta pitää periaatteessa hyvänä, että rengassääntelyyn tuodaan joustavuutta. Talvirenkaiden käyttöä koskevat ehdotukset ovat asiantuntijakuulemisessa kuitenkin saaneet osakseen myös kritiikkiä ja huolia ehdotuksen vaikutuksista liikenteen turvallisuuteen. Valiokunta yhtyy jossain määrin huoleen sääntelyn toimivuudesta ja vaikutuksista. Valiokunta pitää kuitenkin sääntelyä esityksessä esille tuoduilla perusteilla tarkoituksenmukaisena, mutta katsoo, että sääntelyn vaikutuksia ja sen noudattamista tulee seurata erittäin tiiviisti.

Valkoinen sulkuviiva

Esityksen mukaan ajosuuntien välisen sulkuviivan väri vaihdetaan keltaisesta valkoiseksi. Muutosta on perusteltu ennen kaikkea sillä, että useimmissa muissa maissa on käytössä valkoinen väri myös sulkuviivassa. Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että Suomessa osan vuotta lumi hankaloittaa tiemerkintöjen näkymistä. Keltainen väri erottuu kuluneenakin hieman paremmin lumen seasta kuin valkoinen väri.

Valiokunta kuitenkin katsoo, että Suomessakin on tarkoituksenmukaista siirtyä esityksen mukaisesti yhtenäiseen kansainväliseen käytäntöön. Vaikka laissa säädetään suhteellisen pitkistä siirtymäajoista ja muutoksesta aiheutuu tienpitäjälle kustannuksia, valiokunta pitää tärkeänä, että muutos toteutetaan suhteellisen nopeassa aikataulussa muun muassa yhtenäisyyden säilyttämiseksi.

Eräistä uusista liikennesäännöistä

Sääntelystä liikenneturvallisuudelle aiheutuvia vaikutuksia on usein vaikeaa arvioida ennakolta. Esityksessä on useita sellaisia ehdotuksia, joiden liikenneturvallisuutta koskevista vaikutuksista on asian käsittelyn aikana tuotu esille myös negatiivisia arvioita.

Esityksen mukaan ajoneuvolle annettaisiin mahdollisuus poistua risteyksestä sopivinta ajokaistaa käyttäen muuta liikennettä vaarantamatta ja haittaamatta, jos risteävällä ajoradalla on kaksi tai useampia kaistoja. Esityksen mukaan pyöräillä voisi yksisuuntaisella ajoradalla ajosuuntaa vastaan, jos tästä olisi ilmoitettu liikennemerkillä. Lisäksi ajoneuvon pysäköinti kulkusuunnassa myös vasemmalle puolelle tietä sallittaisiin, jos se tapahtuisi muita tienkäyttäjiä vaarantamatta ja haittaamatta.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Valiokunta pitää ehdotettuja säännöksiä saamansa selvityksen perusteella perusteltuina, mutta katsoo, että niiden vaikutuksia erityisesti liikenneturvallisuudelle tulee seurata huolella.

Moottorikelkkojen käyttö tiellä

Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille tarve, että moottorikelkan ajaminen pitäisi voida sallia tiellä erillisellä liikennemerkillä esimerkiksi tankkaukseen siirtymistä varten. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta kuitenkin katsoo, että tämänkaltaiset ratkaisut ovat mahdollisia jo tällä hetkellä liikenteenohjauslaitteita, esim. lisäkilpiä hyödyntämällä, eikä siten näe tarvetta muuttaa tältä osin sääntelyä.

Seuraamusjärjestelmää koskeva uudistus

Esityksessä ehdotetaan tieliikenteen vähäisiä rikkomuksia koskevaa seuraamusjärjestelmää uudistettavaksi ottamalla käyttöön uusi hallinnollinen seuraamus, liikennevirhemaksu. Muutos tarkoittaa sitä, että vakavampia tekoja lukuun ottamatta seuraamusjärjestelmä perustuu jatkossa rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän sijasta hallinnollisen seuraamusjärjestelmän pohjalle. Valiokunta viittaa seuraamusjärjestelmän osalta lakivaliokunnan asiasta antamaan perusteelliseen lausuntoon LaVL 9/2018 vp — HE 180/2017 vp, jonka pohjalta liikenne- ja viestintävaliokunta on tehnyt esitykseen useita muutoksia. Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää seuraamusjärjestelmän uudistusta lähtökohtaisesti hyvänä ja perusteltuna.

Automaattisen nopeusvalvonnan kehittäminen

Valiokunta kiinnittää huomiota automaattisessa nopeusvalvonnassa käytettävien laitteiden liikenteen sujuvuuteen liittyviin vaikutuksiin. Saadun selvityksen mukaan merkittävällä osalla kuljettajista on tapana laskea automaattisten kameroiden kohdalla ajoneuvon nopeus tarpeettoman alhaiseksi, mikä haittaa selkeästi liikenteen sujuvuutta ja voi aiheuttaa myös turvallisuusriskejä. Saadun selvityksen mukaan kyse on usein siitä, että kuljettajat eivät ole varmoja sallitusta nopeusrajoituksesta ja hidastavat siksi varmuuden vuoksi valvonta-alueella hyvin alhaiseen nopeuteen.

Valiokunta katsoo, että kameravalvonta-alueella tulee merkittävästi tehostaa nopeusrajoituksesta ilmoittamista. Valiokunta korostaa, että joko kunkin automaattikameran yhteydessä tai sen välittömässä läheisyydessä tulee olla nopeusrajoituksen ilmaiseva merkki. Valiokunta pitää välttämättömänä, että tästä säädetään liikennemerkkien käyttöä koskevassa valtioneuvoston asetuksessa. Samalla tulee arvioida, voidaanko kameroiden huomioimista edistää jollain keinoilla ennaltaehkäisevän vaikutuksen vahvistamiseksi.

Eräitä muita kysymyksiä

Valiokunta kiinnittää liikenne- ja viestintäministeriön ja valtioneuvoston kanslian huomiota hallituksen esitysten tietoteknisiin vaatimuksiin erityisesti hallituksen esitykseen sisällytettävien kuvien ja taulukoiden osalta. Hallituksen esitykset ja niihin sisältyvät liitteet tulee laatia kaikilta osin myös teknisesti siten, että ne voidaan käsitellä ongelmitta eduskunnassa.

Seurannan ja tiedottamisen tarve

Valiokunta pitää hyvin tärkeänä, että tieliikenteen sääntöjä ja ohjausjärjestelmiä koskevista uudistuksista tiedotetaan tehokkaasti ja kattavasti ja että uusien säännösten vaikutuksia seurataan tiiviisti. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

> *eduskunta edellyttää, että uuden tieliikennelain uudistuksista tiedotetaan tiellä liikkujia tehokkaasti ja kattavasti, ja että lain vaikutuksia seurataan ja arvioidaan erityisesti liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden osalta.* ***(Valiokunnan lausumaehdotus 1)***

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. lakiehdotus

1 §. Soveltamisala. Valiokunta on lisännyt pykälään puuttuvan pykälän numeron.

29 §. Turvallisen tilan antaminen ja varovaisuusvelvollisuus. Valiokunta on muuttanut pykälän 3 momentin sanamuotoa siten, että vammaisen sijasta käytetään sanontaa eri tavoin vammaista ihmistä.

38 §. Pysäköimistä koskevat kiellot. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin on jäänyt esityksen valmistelussa lause, joka viittaa siihen, että polkupyörän ja mopon lisäksi myös moottoripyörän rinnalle saisi pysäköidä. Valiokunta painottaa, että kyseisen säännöksen sanamuodon mukaisesti on selvää, että pysäköinti on sallittua ainoastaan ajoradan reunan suuntaisesti pysäköidyn polkupyörän ja mopon rinnalle. Näin ollen pysäköinti esim. moottoripyörän rinnalle ajoradan reunan suuntaisesti on kielletty.

39 §. Liikkumisesteisen pysäköintitunnus. Valiokunta on poistanut 1 momentin 4 kohdan tarpeettomana, koska saadun selvityksen mukaan esityksen 45 §:n mukaan liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella saa pysäköidä muutoinkin pyöräkadulla. Valiokunta on lisäksi tehnyt pykälän 1 momenttiin lakiteknisen korjauksen ja korjannut 3 momentin pykäläviittauksen. Lisäksi valiokunta on muuttanut pykälän 5 momentin sanamuotoa vastaamaan liikenteen palveluista annetun lain käsitteistöä.

40 §. Pysäköinnin alkamisaika. Valiokunta on korjannut 1 momenttia lakiteknisesti sekä korjannut 1 momentin viittauksen kohdistumaan oikeaan liikennemerkkiin.

43 §. Pihakadulla ajaminen ja pysäköinti. Valiokunta on muuttanut pykälän 1 momentin terminologiaa siten, että säännöksessä puhutaan liikuntarajoitteisen sijasta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksesta.

52 §. Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän ajaminen. Valiokunta on poistanut saamansa selvityksen perusteella pykälän 1 momentista liikenteenohjausmerkkejä koskevan maininnan tarpeettomana.

53 § Eläimen kuljettaminen. Saadun selvityksen mukaan hevosella ratsastaessa tai sitä taluttaessa voi olla turvallisempaa joissain tilanteissa, jos ratsastajalla on mahdollisuus esimerkiksi tilanteen tai eläimen käyttäytymisen vuoksi poiketa liikennesäännöistä. Tällöin voidaan esimerkiksi välttää tarpeettomia tienylityksiä kulkemalla lyhyen matkaa tien toista laitaa. Valiokunta on lisännyt pykälän 2 momenttiin säännöksen, jonka mukaan ratsastaja ja suurikokoisen eläimen taluttaja saa tilapäisesti poiketa edellä mainituista säännöistä, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä siitä aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa.

55 §. Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kielto. Valiokunta on poistanut pykälän 3 momentista hälytysajoneuvoja koskevan poikkeuksen tarpeettomana. Hälytysajoneuvoja koskevista poikkeuksista säädetään lain 184 §:ssä.

64 §. Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt. Valiokunta on lisännyt pykälän 2 momenttiin säännöksen siitä, että liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.

65 §. Liikenteenohjaaja. Valiokunta on tehnyt pykälän 4 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

69 §. Käsimerkit ja ajoneuvosta annettavat merkit. Valiokunta on korjannut pykälää lakiteknisesti.

72 §. Poikkeukset liikenteenohjauslaitetta asetettaessa. Valiokunta on korjannut pykälän 1 ja 5 momenttia lakiteknisesti.

74 §. Liikennevalo-opastimet. Valiokunta on korjannut pykälän 1 momenttia lakiteknisesti.

75 §. Liikennemerkkien jaottelu. Valiokunta on korjannut pykälän 3 momenttia lakiteknisesti.

76 §. Varoitusmerkki. Valiokunta on tehnyt pykälän 3 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

77 §. Etu-ajo-oikeus ja väistämismerkit. Valiokunta on tehnyt pykälän 3 momenttiin lakiteknisiä korjauksia.

78 §. Kielto- ja rajoitusmerkit. Valiokunta on tehnyt pykälän 3 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

79 §. Määräysmerkki. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

80 §. Sääntömerkki. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

81 §. Opastusmerkki. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

82 §. Lisäkilpi. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

83 §. Muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut merkit. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

85 §. Pituussuuntaiset merkinnät. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

86 §. Poikkisuuntaiset merkinnät. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

87 §. Muut tiemerkinnät. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

89 §. Maastoliikenne ja sotilasajoneuvot. Valiokunta on korjannut pykälän 1 momenttia lakiteknisesti.

93 §. Poikkeukset turvavyön ja suojakypärän käyttövelvollisuudesta. Valiokunta on lisännyt saamansa selvityksen perusteella voimassa olevaa asetustasoista sääntelyä vastaavan säännöksen poronhoito- ja metsänhoitotöissä sekä energiansiirto- ja televerkostotöissä sovellettavan poikkeuksen suojakypärän käyttövelvollisuuteen. Lisäksi valiokunta on muotoillut pykälän 3 momentin luettelon muotoon.

94 §. Lasten turvalaitteet. Valiokunta pitää lasten turvalaitteiden käyttöä ensisijaisen tärkeänä. Käytännön syistä valiokunta on kuitenkin lisännyt pykälään näitä turvalaitteita koskevan poikkeuksen, jonka mukaan ehdoton velvollisuus ei koske taksiliikenteessä alle 135 senttimetriä pitkän ja vähintään kolmevuotiaan lapsen kuljettamista. Poikkeuksen mukaan lasten turvalaitteen käyttövelvollisuudesta voidaan poiketa taksiliikenteessä olevassa ajoneuvossa siten, että lasta saadaan kuljettaa muulla kuin etuistuimella turvavyötä käyttäen, mikäli turvalaitetta ei ole saatavilla. Alle 3-vuotiasta lasta ei kuitenkaan saa koskaan kuljettaa myöskään taksiliikenteessä ilman turvalaitetta.

Turvalaitteiden mukana pitäminen ja säilyttäminen taksiliikenteessä olevassa ajoneuvossa voi saadun selvityksen mukaan olla jossain määrin haastavaa. Valiokunta kuitenkin korostaa, että turvalaitteiden käyttäminen on hyvin tärkeää ja sekä lasten vanhempien että taksiyrittäjien tulee pyrkiä huolehtimaan lasten matkustusturvallisuudesta ja turvalaitteiden saatavuudesta myös taksiliikenteessä. Turvalaitteiden käyttöön tulee siten aina pyrkiä myös taksiliikenteessä, ja taksien tulee pyrkiä varautumaan näiden tarpeiden täyttämiseen esimerkiksi varaamalla taukotiloihin tai vastaaviin erilaisia turvalaitteita. Mikäli taksia tilattaessa on tuotu esille lasten turvalaitteen tarve, valiokunta pitää selvänä, että tilaajalla on oikeus peruuttaa tilaus ilman kustannuksia, jos turvalaitetta ei ole saatavilla.

95 §. Lasten turvalaitteen käyttöä ja henkilöiden kuljetuksia koskevat vastuusäännökset.

Valiokunta on lisännyt pykälään viittaukset 94 §:ssä säädettyihin lasten turvalaitteita koskeviin vaatimuksiin. Lisäksi valiokunta on muuttanut pykälän sanamuotoa vastaamaan holhoustoimesta annetun lain käsitteistöä.

96 §. Moottorikelkan hätäkatkaisin. Valiokunta on lisännyt saamansa selvityksen perusteella säännöksen poronhoito- ja metsänhoitotöissä sekä energiansiirto- ja televerkostotöissä sovellettavan voimassa olevaa asetustasoista sääntelyä vastaavan poikkeuksen hätäkatkaisimen käyttövelvollisuuteen.

99 §. Ajoneuvon suurin sallittu nopeus. Valiokunta on tehnyt lakiteknisen korjauksen pykälän 4 ja 5 momenttiin.

104 §. Renkaiden kulutuspinta ja ominaisuudet. Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella muuttanut moottoripyörän ja moottoripyörän perävaunun renkaiden pääuran urasyvyyden vaatimukseksi 1,00 mm, mikä vastaa lain nykytilaa.

114 §. Vastuu ajoneuvon kuormaamisesta kaupallisissa kuljetuksissa. Valiokunta on tehnyt pykälän 8 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

116 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon akselille tai telille kohdistuva suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälän 1 ja 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

117 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

118 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

119 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun kaksi- ja kolmipyöräisen ajoneuvon sekä niihin rinnastettavan nelipyöräisen ajoneuvon kuormitus. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

120 §. ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa maa- ja metsätalouskäytössä. Valiokunta on poistanut saamansa selvityksen perusteella pykälästä traktorin perävaunun kytkentämassaa koskevan, ajoneuvon käyttöön perustuvan rajoituksen. Muutoksella otetaan huomioon liikenteen palveluista annetun lain myötä voimaan tulevat muutokset. Lisäksi valiokunta on muuttanut pykälän momenttirakennetta lakiteknisesti. Pykälän 5 ja 6 momentin valiokunta on poistanut, koska ne sopivat asiallisesti paremmin lain 121 §:ään.

121 §. ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa muussa kuin maa- ja metsätalouskäytössä. Edellä 120 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa esille tuoduista syistä valiokunta on poistanut pykälästä kytkentämassaa koskevan rajoituksen. Lisäksi valiokunta on sisällyttänyt esityksen 120 §:n 5 ja 6 momentin 121 §:n 2 ja 3 momentiksi asiasisällön puolesta paremmin tähän pykälään sopivana ja muuttanut pykälän otsikon vastaamaan pykälän uutta sisältöä.

122 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

123 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon yhdistelmän suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

124 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvoyhdistelmän massaa koskevat poikkeukset vaarallisten aineiden kuljetuksessa. Valiokunta on korjannut pykälän 1 momenttia lakiteknisesti.

125 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän suurin sallittu pituus. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

126 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän muut päämitat. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

127 §. ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän ja raskaan nelipyörän suurimmat sallitut päämitat.

Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

128 §. ETA-valtiossa käyttöönotetun kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän sekä näiden perävaunun suurin sallittu leveys. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

134 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon akselille ja telille kohdistuvat suurimmat sallitut massat. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

135 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

136 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun perävaunun suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

137 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

138 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

139 §. Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon muut suurimmat sallitut päämitat. Valiokunta on tehnyt pykälään lakiteknisen korjauksen.

141 §. Henkilökuljetus autolla. Valiokunta on korjannut pykälän 2 momenttia lakiteknisesti.

143 §. Koulu- ja päivähoitokuljetusten merkitseminen. Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella poistanut pykälän 1 ja 2 momentista vaatimuksen "koulukyyti"-tekstin käyttämisestä. Jatkossa riittäisi, että kilvessä ja kuvussa on pykälässä tarkoitettu koulukyytiä osoittava kuvasymboli. Lisäksi valiokunta on saamansa selvityksen perusteella muuttanut pykälän 1 momenttia siten, että merkintävelvollisuus koskee kaikkia koulu- ja päivähoitokuljetuksia, eikä vain

142 §:ssä tarkoitetuilla lisäturvavöillä varustettuja ajoneuvoja. Lisäksi valiokunta on tehnyt pykälän 1 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

155 §. Taksivalaisimen käyttäminen. Liikenteen turvallisuusviraston liikenteen palveluista annetun lain perusteella annetun määräyksen mukaan taksivalaisimen saa asentaa sellaiseen ajoneuvoon, jota käytetään taksiliikenteeseen. Muihin ajoneuvoihin taksivalaisinta ei saa asentaa. Sääntelyn yhtenäistämiseksi ja päällekkäisyyden välttämiseksi valiokunta on poistanut pykälän 1 momentista säännökset, jotka koskevat oikeutta käyttää taksivalaisinta sekä 2 ja 3 momentin kokonaan. Lisäksi valiokunta on lisännyt 1 momenttiin säännöksen, jonka mukaan taksiliikennettä koskevia liikennesääntöjä sovellettaisiin myös, kun taksivalaisin on peitetty koulukyytiä osoittavalla kuvulla.

156 §. Muut valaisimet. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että pykälässä mainittua varoitusvalaisinta tulee voida käyttää myös sellaisissa ajoneuvoissa, jotka eivät ole erityisesti valmistettuja tai varustettuja. Tällainen tarve voi lisääntyä esimerkiksi erilaisissa yhteiskunnan häiriötilanteissa. Valiokunta on muuttanut pykälän muotoilua siten, että kyse ei tarvitse olla esimerkiksi varsinaisesta poliisiajoneuvosta vaan kyseeseen voisi tulla mikä tahansa poliisin, Tullin tai Rajavartiolaitoksen käyttämä ajoneuvo ajoneuvon käyttötehtävän sitä edellyttäessä.

160 §. Liikennevirhemaksun määrääminen. Valiokunta on muuttanut pykälän 3 ja 5 momenttia perustuslakivaliokunnan lausunnossaan edellyttämällä ja lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetulla tavalla.

161 §. Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määrääminen. Valiokunta on lisännyt viestintälaitteen käyttämisestä ajon aikana esityksen 98 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti niihin tekoihin, joista on mahdollista määrätä liikennevirhemaksu ajoneuvoa pysäyttämättä. Lisäksi valiokunta on lisännyt pykälään uuden 2 ja 3 momentin lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetulla tavalla. Muutokset liittyvät perustuslakivaliokunnan esityksestä tekemään valtiosääntöoikeudelliseen huomautukseen.

164 §. Moottorittoman ajoneuvon kuljettajan rikkomukset. Valiokunta on korjannut 1 momentin 3 kohdan viittausvirheet.

165 §. Nopeusrajoituksen rikkominen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tai raitiovaunulla.

Valiokunta on poistanut pykälän 1 momentin 1 kohdan, jolloin pykälän 2 kohta siirtyy 1 kohdaksi. Valiokunta on samalla muuttanut uuden 1 kohdan sisältöä lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla tavalla. Valiokunta on muuttanut myös pykälän 2 momenttia vastaavalla tavalla lakivaliokunnan ehdotuksesta. Myös perustuslakivaliokunta kiinnitti pykälän muutostarpeisiin lausunnossaan huomiota. Lisäksi valiokunta on korjannut pykälän 4 momentin pykäläviittaukset.

Liikenne- ja viestintävaliokunta painottaa tienpitäjän asettamien nopeusrajoitusten noudattamisen tärkeyttä myös jatkossa. Turvallisuuden lisäksi ylinopeuksilla on merkitystä mm. tiestön kulumisen ja ympäristövaikutusten kannalta. Ylinopeuden vaikutukset riippuvat myös siitä, minkälaisessa tieympäristössä ja tilanteessa ajetaan. Vaikka nopeusrajoituksen ylittäminen muutamalla

kilometrillä tunnissa ei olisikaan kaikissa tilanteissa liikenneturvallisuuden kannalta siinä määrin merkityksellistä, että siitä tulisi säätää seuraamuksena nyt poistettava vähäisestä nopeusrajoituksen ylityksestä määrättävä liikennevirhemaksu, jatkossakin voidaan puuttua viranomaisen arvion mukaan myös vähäisempiin ylinopeuksiin.

166 §. Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettajan liikennerikkomukset. Valiokunta on muuttanut 1 momentin 15 kohtaa siten, että viittaus koskee 84 ja 87 §:n lisäksi myös 85 ja 86 §:ää, jolloin kaikista tiemerkintöjen noudattamatta jättämisistä voitaisiin selkeämmin määrätä liikennevirhemaksu. Lisäksi valiokunta on muuttanut pykälän 3 momenttia lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla tavalla sekä korjannut 1 momentin 14 kohdan viittausvirheen.

167 §. Henkilökohtaisen turvalaitteen käyttöä koskevat rikkomukset. Valiokunta on muuttanut pykälän sanamuotoa vastaamaan holhoustoimesta annetun lain käsitteistöä. Lisäksi valiokunta on yhdistänyt pykälän 3 ja 4 momentin yhdeksi 3 momentiksi.

173 §. Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen sisältö. Valiokunta on korjannut pykälän 1 momenttia lakiteknisesti. Lisäksi valiokunta on lisännyt pykälään lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottaman uuden 3 momentin. Muutos liittyy perustuslakivaliokunnan esityksestä tekemään valtiosääntöoikeudelliseen huomautukseen. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kuvan lähettäminen jokaisen rikkomuksen yhteydessä aiheuttaa poliisille lisäkustannuksia ja tätä koskevista resursseista tulee huolehtia jatkossa. Valiokunta painottaa sähköisten menettelyjen kehittämisen tarvetta kuvien käsittelyssä ja lähettämisessä.

Lakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että automaattisessa kameravalvonnassa tulevat kuljettajan lisäksi kuvatuksi myös ajoneuvon matkustajat. Liikenne- ja viestintävaliokunta yhtyy lakivaliokunnan näkemykseen siitä, että jatkossakin on tarpeen jatkaa nykyistä käytäntöä muiden kuin kuljettajien kuvien peittämisestä, kun kuvat lähetetään liikennevirhemaksua koskevan päätöksen yhteydessä. Muita matkustajia koskeva tieto on julkisuuslainsäädännön sallimissa puitteissa myöhemmin saatavissa, jos se osoittautuu tarpeelliseksi esimerkiksi ajoneuvon omistajan oikeusturvan kannalta.

174 §. Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto. Valiokunta on muuttanut pykälän 1 momenttia ja lisännyt pykälään uuden 2 ja 3 momentin lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetulla tavalla.

175 §. Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto. Valiokunta on muuttanut pykälän 1 ja 2 momenttia ja poistanut pykälän 3 momentin lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetulla tavalla.

176 §. Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta. Perustuslakivaliokunta teki lausunnossaan pykälää koskevan valtiosääntöoikeudellisen huomautuksen ja katsoi mm., että perustuslain 21 §:n hyvän hallinnon takeiden kannalta arvioituna 176 §:n ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämiseen liittyvä menettely ei ole oikeasuhtaisuusvaatimuksen mukainen silloin, kun viranomaisella on hallussaan automaattiseen liikennevalvontaan perustuva näyttö te-

koon syyllistyneestä henkilöstä eikä se menettelyn missään vaiheessa ole velvollinen hyödyntämään sitä.

Liikenne- ja viestintävaliokunta on muuttanut perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla useita esityksen säännöksiä merkittävästi paremmin hyvän hallinnon ja oikeusturvan turvaaviksi. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ratkaisu ei edellytä 176 §:n muuttamista, vaan perustuslakivaliokunnan vaatimus on toteutettu useisiin muihin esityksen pykäliin tehdyillä muutoksilla. Tehtyjen muutosten ja niiden perustelujen osalta valiokunta viittaa tarkemmin lakivaliokunnan asiasta antamaan lausuntoon.

177 §. Liikennevirhemaksun maksuaika. Valiokunta on muuttanut pykälän 1 momenttia ja poistanut pykälän 2 momentin lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla tavalla.

178 §. Liikennevirhemaksun täytäntöönpano. Valiokunta on muuttanut pykälän 2 momenttia lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla tavalla.

180 a §. Viittaus rikoslakiin. Valiokunta on lisännyt lakiin uuden 180 a §:n lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla ja perustuslakivaliokunnan lausunnossaan edellyttämällä tavalla.

181 §. Valvonta. Valiokunta on lisännyt valvottavia säännöksiä koskevaan luetteloon 146 §:n henkilökuljetusta maastoajoneuvolla ja 96 §:n moottorikelkkojen hätäkatkaisimen käyttöä koskevat säännökset. Lisäksi valiokunta on täsmentänyt säännöstä siten, että Rajavartiolaitoksen ja Tullin valvontatehtävät on yksilöity täsmällisemmin. Valiokunta on lisäksi lisännyt pykälään lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetun uuden 2 momentin.

183 §. Ajon estäminen päihtymyksen vuoksi. Valiokunta on muuttanut pykälää lakivaliokunnan lausunnossa ehdotetulla tavalla. Valiokunta toteaa, että liikenteenvalvojan tehtävänä on arvioida kuljettajan ajokyky säännöksessä tarkoitetussa tilanteessa. Valiokunta toteaa, että ajokyvyn alentuminen voidaan yleensä päätellä promillemäärästä, liikennekäyttäytymisestä ja mahdollisista ajovirheitä. Säännös ei siten edellytä kliinistä tutkimusta tai ajokyvyn testaamista. Valiokunta pitää lakivaliokunnan tavoin tärkeänä, että sääntelyn toimivuutta seurataan ja huolehditaan sääntelyn yhdenvertaisesta soveltamisesta kaikissa tilanteissa.

184 §. Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta on lisännyt pykälän 3 momenttiin maininnan kansainvälisen avun antamisesta. Lisäksi valiokunta on korjannut 6, 7 ja 8 momentista viittausvirheet.

Valiokunta kiinnittää huomiota pykälän eräille viranomaisille mahdollistamaan poikkeamiseen kaikista liikennesäännöistä ja mm. ajoneuvojen käyttöä koskevista säännöistä. Pykälän sanamuodon mukaan esim. hälytysajoneuvon kuljettaja tai matkustaja voi poiketa asetetuista säännöistä tehtävän sitä edellyttäessä ja kunhan noudattaa erityistä varovaisuutta. Vastaava poikkeusmahdollisuus on esim. toimittaessa poliisitehtävässä. Valiokunta toteaa, että poikkeusmahdollisuus koskee esim. pysäköintiä ja myöskin ajoneuvoluokkakohtaisia enimmäisnopeuksia. Näin ollen esim. poliisin käytössä olevilla kevyillä kuorma-autoilla on mahdollista tehtävän sitä edellyttäessä ajaa kovempaa nopeutta kuin mitä ajoneuvoluokkakohtaisesti on säädetty.

194 §. Voimaantulo. Valiokunta toteaa, että lain voimaantulo vaatii olennaisten muutosten tekemistä viranomaisten tietojärjestelmiin. Valiokunta katsoo, että näin ollen sopiva ajankohta lain voimaan tulolle voisi olla 1.6.2020.

195 §. Siirtymäsäännökset. Valiokunta on korjannut pykälän 1—3, 5 ja 6 momenttia lakiteknisesti.

Säädösliite

Valiokunta on teknisistä syistä muuttanut 1. lakiehdotuksen liitteiden ja taulukoiden numerointia. Lakiehdotuksen Liite 1 ja 2 säilyvät numeroinniltaan ennallaan. Liitteen 3 taulukot 1—9 muuttuvat liitteiksi 3.1—3.9., liitteen 4 taulukot 1—4 muuttuvat liitteiksi 4.1—4.4., liitteen 5 taulukot 1 ja 2 muuttuvat liitteiksi 5.1 ja 5.2., liitteen 6 taulukot 1—6 muuttuvat liitteiksi 6.1—6.6., liitteen 6 taulukon 7 tarpeettomana poistamisen myötä liitteen 6 taulukko 8 muuttuu liitteeksi 6.7, liitteen 7 taulukot 1—4 muuttuvat liitteiksi 7.1—7.4 ja liitteen 8 taulukot 1—6 muuttuvat liitteiksi 8.1—8.6. Liitteiden perusteluissa jäljempänä viitataan muutettuun numerointiin, jollei toisin mainita.

Liite 2 Liikenteen valvojan käsimerkit

4. Nuolivalo. Valiokunta on lisännyt kuvan 4 selosteeseen viittauksen 5 kohtaan, mikä mahdollistaa kuvan 5 kaltaisen opastimen käyttämisen tiettyyn suuntaan kääntyvälle liikenteelle.

Liite 3.3 Kielto- ja rajoitusmerkit

C27. Ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa. Valiokunta on muuttanut saamansa selvityksen perusteella merkkiä C27 siten, että lukema muutetaan 14 tonniksi.

C42. Taksin pysäyttämispaikka. Valiokunta on tehnyt merkin C42 selitteeseen teknisen tarkistuksen.

Liite 3.5 Sääntömerkit

E3. Liityntäpysäköintipaikka. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan liityntäpysäköintipaikka tulisi voida osoittaa myös merkillä, jossa on kuvattu raitiovaunu. Valiokunta on lisännyt uuden E3.3 merkin, jossa on raitiovaunun kuva. Uuden merkin myötä esityksen merkki E3.3 siirtyy merkiksi E3.4 ja merkki E3.4 merkiksi E3.5. Valiokunta on myös muuttanut merkin E3.4 selitteen muotoon: "Merkkiä 3.5 voidaan käyttää, jos pysäköintipaikat on tarkoitettu useammalle eri joukkoliikennevälineen käyttäjälle."

E6. Linja-autopysäkki. Valiokunta on yhtenäisyyden vuoksi muuttanut merkkiä E6 siten, että ajoneuvojen keula osoittaa samaan suuntaan kuin muissakin vastaavissa merkeissä.

E7. Raitiovaunupysäkki. Valiokunta on yhtenäisyyden vuoksi muuttanut merkkiä E7 siten, että ajoneuvojen keula osoittaa samaan suuntaan kuin muissakin vastaavissa merkeissä.

Liite 3.6 Opastusmerkit

F7. Ajokaistaopastus. Valiokunta on korjannut merkin F7.1 vasemmalle osoittavan nuolen kulmaa.

F53. Vammaiselle tarkoitettu reitti. Valiokunta on muuttanut opastusmerkin F53 nimen muotoon "Esteetön reitti".

Liite 3.8 Lisäkilvet

H12. Ajoneuvoryhmä. Valiokunta on korjannut selitteessä olevan viittausvirheen.

H22. Etuajo-oikeutetun liikenteen suunta. Valiokunta on korjannut merkin H22.2 selitteessä olevan viittausvirheen.

H25. Huoltoajo sallittu. Valiokunta on tehnyt merkin H25 selitteeseen teknisen tarkistuksen.

H26. Hätäpuhelin ja sammutin. Valiokunta on korjannut merkin H26 selitteessä viittausvirheen.

Liite 3.9 Muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut merkit

Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella vaihtanut sulkupylväiden I3.1 ja I3.2 kuvat keskenään. Vastaavasti valiokunta on vaihtanut reunamerkkien I7.1 ja I7.2 kuvat keskenään.

Liite 4.2 Poikkisuuntaiset tiemerkinnät

L6. Herätelaidat. Valiokunta on korjannut merkinnän L6 selitteessä olevan pykäläviittauksen.

Liite 4.3 Muut tiemerkinnät

M2. Ajokaistan vaihtamisnuoli. Valiokunta on korjannut merkinnän M2 selitteessä olevan viittauksen kohdistumaan oikeaan merkkiin.

M4. Keltainen reunamerkintä. Valiokunta on tehnyt merkinnän selitteeseen lakiteknisiä korjauksia.

M9. Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä. Valiokunta on korjannut myös M9 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä viittauksen kohdistumaan oikeaan merkkiin.

M10. ”STOP”-ennakkomerkintä. Valiokunta on korjannut ennakkomerkinnän selitteessä olevan viittauksen.

Liite 5.1 Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin sallittu nopeus

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 5.2 Moottorikäyttöisen ajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon tai hinattavien ajoneuvojen muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu nopeus

Valiokunta on lisännyt liitteen b kohtaan moottoripyörän, johon on kytketty perävaunu, jolloin tällaisen yhdistelmän suurin sallittu nopeus on 100 km/h. Lisäksi valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 6.3 Auton suurin sallittu massa

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 6.4 Traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurin sallittu massa

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 6.6 Auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 6.7 Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon kytkentämassa muissa kuin polttoainemaksusta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa

Valiokunta on poistanut esityksen liitteestä 6 taulukon 7 tarpeettomana, koska siihen ei enää viitata lain 121 §:ssä. Poiston myötä esityksen liitteen 6 taulukko 8 siirtyy liitteiden uuden numeroinnin mukaisesti liitteeksi 6.7. Valiokunta on tehnyt liitteeseen 6.7 teknisen korjauksen.

Liite 6.8 Traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisen korjauksen.

Liite 7.1 Auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus

Valiokunta on tehnyt liitteeseen teknisiä korjauksia.

Liite 8.1 Akselille ja teille kohdistuvat suurimmat massat

Valiokunta on muuttanut liitettä Suomen ja Venäjän välillä solmitun tieliikennesopimuksen muutosten huomioimiseksi siten, että lisätään uusi perävaunun neli- tai useampiakselista teliä koskeva kohta.

Liite 8.4 Auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa

Valiokunta on muuttanut liitettä Suomen ja Venäjän välillä solmitun tieliikennesopimuksen muutosten huomioimiseksi siten, että kohtaa c muutetaan, kohta d poistetaan ja lisätään uusi kohta.

2. Lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on korjannut lain johtolausetta. Koska pykälään on aiemmin erillisellä lailla 728/2017 lisätty uusi 5 momentti, esityksessä ehdotettava uusi 5—8 momentti siirtyvät uudeksi 6—9 momentiksi.

96 §. Ajoneuvorikkomus. Valiokunta on korjannut esityksen 7 momentin rikesakkoa koskevan maininnan liikennevirhemaksuksi.

3. lakiehdotus

7 §. Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset. Valiokunta on tehnyt lakiteknisen korjauksen pykälän 1 momentin 2 kohtaan.

6. lakiehdotus

65 §. Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella. Valiokunta on poistanut pykälän 2 momentin lakivaliokunnan lausunnossaan ehdottamalla tavalla. Lisäksi valiokunta on tehnyt momentin poistamisesta johtuvat korjaukset lain johtolauseeseen.

10. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on korjannut lain johtolausetta.

13. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on korjannut lain johtolausetta.

Lakialoitteet ja toimenpidealoitteet

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä lakialoitteet LA 24/2015 vp ja LA 46/2017 vp. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että lakialoitteet hylätään. Saadun selvityksen mukaan lakialoitteessa LA 46/2017 vp tarkoitetun luvan myöntävän viranomaisen vaihtumisesta huolimatta luvan myöntämisedellytykset ja yleiset käytännöt eivät ole muuttuneet. Valiokunta pitää tärkeänä, että lupa voidaan jatkossakin myöntää myös sellaisissa tapauksissa, joissa vammainen ihminen tarvitsee varsinaisen liikkumisvamman puuttumisesta huolimatta apua liikkumisessa. Edellytysten täyttymisen arvioi saadun selvityksen mukaan lääkäri. Lakialoitteen LA 24/2015 vp aihepiirin osalta valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan valtioneuvoston tulee etsiä yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa ratkaisu ongelmiin. Asia edellyttää valmistelua ja yhteistyötä yhtenäisten ja toimivien ratkaisujen löytämiseksi.

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä myös toimenpidealoitteet TPA 32/2016 vp ja TPA 13/2016 vp. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että mainitut toimenpidealoitteet hylätään. Toimenpidealoitteen TPA 32/2016 vp osalta valiokunta toteaa, että saadun selvityksen mukaan automaattiset liikennevalvontapisteet eivät ole tieliikennelaissa tar-

koitettuja liikenteenohjauslaitteita ja niiden asentamisesta ja värityksestä päättää siten tienpitäjä ja poliisi. Liikennevirasto on antanut yhtenäisestä sijoittamisesta ohjeen, jonka mukaan sijoituspaikan valinnassa kartoitetaan valvottavan tiejakson mahdolliset onnettomuuksien kasaumapaikat ja otetaan huomioon ne onnettomuudet, joissa ylinopeus on ollut osatekijänä. Nastarenkaiden käyttöaikaa koskevan toimenpidealoitteen TPA 13/2016 vp osalta valiokunta viittaa edellä yleisperusteluissa lausuttuun.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 180/2017 vp sisältyvät 4., 5., 7.—9., 11., 12. ja 14. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 180/2017 vp sisältyvät 1.—3., 6., 10. ja 13. lakiehdotuksen. ***(Valiokunnan muutosehdotukset)***

Eduskunta hylkää lakialoitteisiin LA 24/2015 vp ja LA 46/2017 vp sisältyvät lakiehdotukset.

Eduskunta hylkää toimenpidealoitteet TPA 13/2016 vp ja TPA 32/2016 vp.

Eduskunta hyväksyy kaksi lausumaa. ***(Valiokunnan lausumaehdotukset)***

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Tieliikennelaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee liikennettä tiellä, jos tässä laissa ei toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tiellä* maantietä, katua, yksityistä tietä, moottorikelkkailureittiä tai muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua taikka yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta;

2) *tienkäyttäjällä* jokaista, joka on tiellä taikka kuljettaa sillä olevaa ajoneuvoa tai raitiovaunua;

3) *jalankulkijalla* jalan, suksilla, luistimilla tai vastaavilla välineillä liikkuvaa ja potkukelkan, lastenvaunujen, leikkiajoneuvon, pyörätuolin, jalankulkua avustavan tai korvaavan liikkumisvälineen tai vastaavan laitteen käyttäjää taikka polkupyörän tai mopon taluttajaa;

4) *liikenteenohjauslaitteella* liikennevaloa, liikennemerkkiä tai tiemerkintää;

5) *ajoradalla* ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua, yhden tai useamman ajokaistan käsittävää tien osaa pyörätietä lukuun ottamatta;

6) *pientareella* ajoradasta reunaviivalla erotettua tien pituussuuntaista osaa;

7) *ajokaistalla* tiemerkinnöin osoitettua tai muuta autolle riittävän leveää ajoradan pituussuuntaista osaa taikka pyöräkaistaa;

8) *suojatiellä* jalankulkijoiden käytettäväksi ajoradan, pyörätien tai raitiotien ylittämiseen tarkoitettua, liikennemerkillä tai tiemerkinnällä osoitettua tien osaa;

9) *jalkakäytävällä* jalankulkijoille tarkoitettua ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä tien osaa taikka erillistä tietä;

10) *pyöräkaistalla* polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, tiemerkinnöin osoitettua ajoradan pituussuuntaista osaa;

11) *pyörätiellä* polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, liikennemerkillä osoitettua, ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä tien osaa taikka erillistä tietä;

12) *raitiotiellä* yksinomaan raitiovaunuliikenteelle tarkoitettua tien osaa tai erillistä tietä;

13) *risteyksellä* samassa tasossa olevaa teiden risteämää, liittymää tai haarautumaa mukaan luettuina tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet;

14) *tasoristeyksellä* liikennemerkillä merkittyä samassa tasossa olevaa tien ja erillisen rautatien tai raitiotien risteämää;

15) *liikenneympyrällä* liikennemerkeillä osoitettua kahden tai useamman risteyksen muodostamaa kokonaisuutta;

16) *pihakadulla* jalankulku- ja ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua liikennemerkillä osoitettua katua;

17) *kävelykadulla* jalankulku- ja polkupyöräliikenteelle tarkoitettua liikennemerkillä osoitettua katua;
18) *moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä* moottorikäyttöisille ajoneuvoille tarkoitettua liikennemerkillä osoitettua tietä;
19) *taajamalla* liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta;
20) *pysäköinnillä* ajoneuvon seisottamista kuljettajineen tai ilman kuljettajaa, ei kuitenkaan lyhytaikaista ajoneuvon seisottamista siihen nousemista tai siitä poistumista taikka ajoneuvon kuormaamista tai kuorman purkamista varten;
21) *ajoneuvolla* ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettua maalla kulkevaa laitetta, joka ei kulje kiskoilla;
22) *raitiovaunulla* kiskoilla kulkevaa pakko-ohjattua laitetta, joka liikennöi raitiorataverkolla;
23) *erikoiskuljetuksella* tiellä yleisesti sallittuja mittoja tai massoja koskevista säännöksistä poikkeavaa kuljetusta silloin, kun poikkeaminen on välttämätöntä johtuen jakamattomasta kuormasta, kuorman laadusta tai ajoneuvon käyttötarkoituksen edellyttämästä rakenteesta.

2 luku

Tieliikenteen periaatteet

3 §

Tienkäyttäjän yleiset velvollisuudet

Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.
Liikennettä ei saa tarpeettomasti estää eikä haitata. Ajoneuvoa ei saa ajaa aiheettoman hitaasti eikä tarpeettomasti äkkiä jarruttamalla.

4 §

Tienkäyttäjän ennakointivelvollisuus

Tienkäyttäjän on ennakoitava toisten tienkäyttäjien toimintaa vaaran ja vahingon välttämiseksi ja sovitettava oma toimintansa sen mukaisesti sujuvan ja turvallisen liikenteen edistämiseksi.

5 §

Turvallinen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettaminen

Ajoneuvon ja raitiovaunun nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo ja raitovaunu on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa.
Ajoneuvo ja raitiovaunu on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

6 §

Ajoneuvon käyttäminen

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa on käsiteltävä siten, ettei sen moottorista tai muusta laitteesta aiheudu kohtuutonta melua, ilman pilaantumista tai muuta haittaa ajoneuvossa matkustavalle, muulle tienkäyttäjälle eikä ympäristölle.

Ajoneuvo ja raitiovaunu on kuormattava siten, ettei kuorma voi vaarantaa henkilöä, vahingoittaa omaisuutta, laahata maata, pudota tielle, pölytä häiritsevästi tai aiheuttaa muuta siihen verrattavaa haittaa eikä synnyttää tarpeetonta melua.

7 §

Avustamisvelvollisuus

Tienkäyttäjän on jäätävä liikenneonnettomuuspaikalle ja kykynsä mukaan avustettava loukkaantuneita sekä muutoinkin osallistuttava niihin toimenpiteisiin, joihin onnettomuus antaa aihetta.

3 luku

Liikennesäännöt

Yleiset säännöt

8 §

Liikennesääntöjen noudattaminen ja liikenteenohjaus

Tienkäyttäjän on ensisijaisesti noudatettava poliisimiehen antamaa merkkiä, käskyä tai kieltoa ja muun liikenteenohjaajan antamaa merkkiä.

Liikenteenohjauslaitteella osoitettua velvollisuutta on noudatettava, vaikka se edellyttäisi poikkeamista liikennesäännöstä. Liikennevalo-opaste on kuitenkin ensisijainen väistämisvelvollisuutta osoittavaan liikenteenohjauslaitteeseen nähden.

9 §

Yleiset nopeusrajoitukset

Taajaman ulkopuolella ajoneuvon ja raitiovaunun suurin sallittu nopeus on 80 kilometriä tunnissa, jos liikennemerkillä ei ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta.

Taajamassa ajoneuvon ja raitiovaunun suurin sallittu nopeus on 50 kilometriä tunnissa, jos liikennemerkillä ei ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta.

10 §

Esteetön kulku hälytysajoneuvolle ja kulkueelle

Tienkäyttäjän on liikenteenohjauslaitteella osoitetusta velvollisuudesta riippumatta annettava hälytysääni- ja -valomerkkejä antavalle hälytysajoneuvolle ja tällaisia merkkejä antavan poliisiajoneuvon tai rajavartiolaitoksen ajoneuvon vetämälle saattueelle esteetön kulku. Tällöin on tarvittaessa siirryttävä sivuun tai pysähdyttävä.

Tienkäyttäjä ei saa keskeyttää eikä estää saattueen, valvotun lapsiryhmän tai järjestäytyneen kulkueen etenemistä. Tämä ei kuitenkaan koske hälytysääni- ja -valomerkkejä antavan hälytysajoneuvon kuljettajaa.

11 §

Esteetön kulku junalle ja raitiovaunulle sekä rautatien tasoristeyksen ylittäminen

Tienkäyttäjän on annettava junalle ja muulle rautatiekiskoilla kulkevalle laitteelle esteetön kulku. Raitiovaunulle on annettava esteetön kulku, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Rautatien tai raitiotien tasoristeystä lähestyvän tienkäyttäjän on noudatettava erityistä varovaisuutta ja mahdollisista suojalaitteista huolimatta tarkkailtava, onko juna tai muu rautatiekiskoilla kulkeva laite taikka raitiovaunu tulossa. Ajoneuvon nopeuden on oltava sellainen, että ajoneuvon voi tarvittaessa pysäyttää ennen rataa.

Tienkäyttäjä ei saa lähteä ylittämään tasoristeystä, jos juna tai muu rautatiekiskoilla kulkeva laite taikka raitiovaunu lähestyy tai ylittää tasoristeystä taikka valo-opaste velvoittaa pysähtymään, erityinen ääniopaste kuuluu taikka puomi on alhaalla tai liikkuu. Tällöin on pysähdyttävä turvalliselle etäisyydelle radasta. Tasoristeys on ylitettävä viivyttelemättä.

12 §

Tiellä oleva este

Tielle ei saa panna eikä jättää mitään, mikä voi vaarantaa tai haitata liikennettä.

Jos tielle on joutunut 1 momentissa tarkoitettu este, jota ei voida heti poistaa, tienkäyttäjän on merkitsemällä tai muulla tavoin kiinnitettävä muiden tienkäyttäjien huomio esteeseen, kunnes se on saatu poistettua. Jos tiellä on este, josta saattaa aiheutua vakava vaara liikenteelle, esteestä on mahdollisuuksien mukaan lisäksi ilmoitettava hätäkeskukseen.

Jalan kulkeminen

13 §

Jalankulkijan paikka tiellä ja heijastimen käyttäminen

Jalankulkijan on käytettävä jalkakäytävää tai piennarta. Hän ei saa tarpeettomasti estää eikä haitata muuta liikennettä.

Jos jalkakäytävää tai piennarta ei ole tai jos sillä kulkeminen ei käy haitatta päinsä, jalankulkijan on käytettävä pyörätien tai ajoradan reunaa.

Ajoradalla jalankulkijan on käytettävä sen vasenta reunaa, jollei oikean reunan käyttäminen ole kulkureitin tai muun syyn vuoksi turvallisempaa. Polkupyörää tai mopoa taluttava saa kuitenkin käyttää ajoradan oikeaa reunaa.

Jalankulkijan on pimeällä liikkuessaan yleensä käytettävä heijastinta.

14 §

Jalankulku pihakadulla ja kävelykadulla

Sen estämättä, mitä 13 §:ssä säädetään, pihakadulla ja kävelykadulla jalankulkija saa kulkea kadun kaikilla osilla. Hän ei kuitenkaan saa tarpeettomasti estää ajoneuvoliikennettä eikä raitiovaunuliikennettä.

15 §

Jalankulkijaryhmät ja kulkueet

Valvottu jalankulkijaryhmä ja järjestäytynyt kulkue saa käyttää ajoradan oikeaa puolta. Enintään kaksi rinnan kulkevan lapsiryhmän on, jos mahdollista, käytettävä jalkakäytävää, piennarta tai pyörätietä.

Valvotulla jalankulkijaryhmällä ja järjestäytyneellä kulkueella, jotka käyttävät valaisemattomalla tiellä piennarta, ajorataa tai pyörätietä, on oltava pimeän tai hämärän aikana ja sääolosuhteiden sitä edellyttäessä tien keskilinjan puolella edessä vähintään yksi valkoista tai keltaista valoa eteenpäin näyttävä valaisin ja takana yksi taaksepäin punaista valoa näyttävä valaisin.

16 §

Ajoradan ylittäminen

Jalankulkijan on ylitettävä ajorata suojatietä kulkien tai ali- tai ylikulkua käyttäen, jos sellainen on lähellä. Muuten ajorata on ylitettävä kohtisuoraan ja risteyksen vierestä, jos sellainen on lähellä.

Ajoradalle menevän jalankulkijan on noudatettava sitä varovaisuutta, jota lähestyvän ajoneuvon tai raitiovaunun etäisyys ja nopeus edellyttävät. Hänen on ylitettävä ajorata tarpeettomasti viivyttelemättä.

Ajorataan rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa pyörätie ja raitiotie.

Ajoneuvolla ajaminen

17 §

Ajoneuvon kuljettajaa koskevat yleiset vaatimukset

Ajoneuvoa ei saa ajaa se, jolta sairauden, vian, vamman, väsymyksen tai päihtymyksen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä puuttuu siihen tarvittavat edellytykset.

18 §

Tien eri osien käyttö

Ajoneuvolla on ajettava ajoradalla.

Jos tien oikealla puolella on piennar, jolla ajo käy haitatta päinsä, polkupyörää tai muuta moottoritonta ajoneuvoa on kuitenkin ajettava oikeanpuoleisella pientareella.

Taajaman ulkopuolella mopoa on ajettava pientareella tai ajoradan reunalla, jos se käy haitatta päinsä.

Alle 12-vuotias saa ajaa polkupyörää jalkakäytävällä, jollei siitä aiheudu huomattavaa haittaa jalankululle.

Ajoneuvolla saa tilapäisesti ajaa muullakin kuin sille tarkoitetulla tien osalla, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä siitä ei aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa.

Ajoneuvolla suojatiellä ajorataa ylitettäessä ei saa aiheuttaa vaaraa eikä haittaa jalankulkijalle.

19 §

Ajoneuvon paikka ajoradalla

Ajoneuvolla on kaksisuuntaisella ajoradalla ajettava muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Jos ajosuunnassa on vähintään kaksi ajokaistaa, ajoneuvolla on ajettava oikeanpuoleisimmalla ajokaistalla taikka muulla ajokaistalla, jos siitä ei aiheudu vaaraa eikä haittaa. Kaistaa ei saa vaihtaa tarpeettomasti.

Ajoneuvoa ei saa ajaa vastaan tulevalle liikenteelle tarkoitetulla ajokaistalla, jos tässä laissa ei toisin säädetä.

Kaksisuuntaisella ajoradalla oleva ajosuunnat erottava koroke tai muu vastaava laite on ajoneuvolla sivuutettava oikealta.

20 §

Ajoneuvojen välinen etäisyys

Ajoneuvolla on pidettävä edellä kulkevaan ajoneuvoon tai raitiovaunuun sellainen etäisyys, että peräänajon vaaraa ei ole.

Taajaman ulkopuolella on moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla muuta liikennettä selvästi hitaammin ajavien pidettävä toisiinsa sellaiset etäisyydet, että ohittava ajoneuvo voi turvallisuutta vaarantamatta ajaa niiden väliin.

21 §

Ryhmittyminen

Oikealle kääntyvällä ajoneuvolla on ryhmityttävä ajoradan oikeaan reunaan.

Vasemmalle kääntyvällä ajoneuvolla on ryhmityttävä välittömästi ajoradan keskiviivan tai, jos keskiviivaa ei ole, keskilinjan oikealle puolelle tai yksisuuntaisella ajoradallasen vasempaan reunaan.

Ryhmittyminen kääntymistä varten on tehtävä hyvissä ajoin.

22 §

Kääntyminen

Kääntyvällä ajoneuvolla ei saa aiheuttaa vaaraa eikä tarpeetonta estettä muille samaan suuntaan kulkeville.

Risteyksessä on ajoneuvolla oikealle käännyttäessä ohjattava mahdollisimman lähelle risteävän ajoradan oikeaa reunaa. Risteyksessä on ajoneuvolla vasemmalle käännyttäessä ohjattava niin, että ajoneuvo jättää risteyksen välittömästi risteävän ajoradan keskiviivan tai, jos keskiviivaa ei ole, keskilinjan oikealla puolella tai yksisuuntaisen ajoradan vasemmalla reunalla.

Jos risteävällä ajoradalla on ajosuunnassa kaksi tai useampia ajokaistoja, saa ajoneuvolla poistua risteyksestä sopivinta ajokaistaa käyttäen muu liikenne huomioon ottaen.

23 §

Polkupyöräilijän sekä taajaman ulkopuolella mopoilijan kääntyminen

Sen estämättä, mitä 21 ja 22 §:ssä säädetään, vasemmalle kääntyvä polkupyöräilijä ja taajaman ulkopuolella myös mopoilija saa jatkaa oikealla ajaen risteävän ajoradan yli. Hän ei saa kuitenkaan kääntyä vasemmalle ennen kuin se voi tapahtua muuta liikennettä estämättä ja turvallisuutta vaarantamatta. Hänen on poistuttava risteyksestä oikeanpuoleista reunaa käyttäen.

24 §

Väistäminen

Ajoneuvolla on väistettävä oikealta lähestyvää ajoneuvoa ellei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Ajoneuvolla käännyttäessä on väistettävä:

1) risteävää tietä ylittävää jalankulkijaa, polkupyöräilijää ja mopoilijaa;

2) ajorataa tai piennarta käyttävää jalankulkijaa, polkupyöräilijää ja mopoilijaa ajoradalta poistuttaessa;

3) vasemmalle käännyttäessä myös vastaantulevaa liikennettä;
4) tietä ylittävää jalankulkijaa, polkupyöräilijää ja mopoilijaa poistuttaessa liikenneympyrästä.
Ajoneuvolla on aina väistettävä:
1) muita tienkäyttäjiä tultaessa tielle pihakadulta, kävelykadulta tai moottorikelkkailureitiltä;
2) muita tienkäyttäjiä tultaessa tielle kiinteistön pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta tiehen liittyvältä alueelta, taikka tien ulkopuolelta;
3) muita tienkäyttäjiä tultaessa tielle polulta tai vastaavalta vähäiseltä tieltä;
4) muita tienkäyttäjiä tultaessa ajoradalle jalkakäytävän tai pyörätien ylityksen jälkeen;
5) jalkakäytävää tai pyörätietä käyttävää jalankulkijaa, pyöräilijää tai mopoilijaa ylitettäessä jalkakäytävää tai pyörätietä;
6) pihakatua tai kävelykatua käyttäviä tienkäyttäjiä tultaessa pihakadulle tai kävelykadulle taikka ylitettäessä sitä.
Muuta liikennettä on väistettävä tultaessa ajoneuvolla pyörätieltä ajoradalle, jollei toisella tienkäyttäjällä ole väistämisvelvollisuutta 2 tai 3 momentin perusteella.
Raitiovaunusta tai linja-autosta poistuvalle taikka siihen nousevalle matkustajalle on annettava esteetön kulku sivuutettaessa ajoneuvolla raitiovaunu tai linja-auto oikealta pysäkin kohdalla.
Ajoneuvosta tai raitiovaunusta poistuvalle tai siihen nousevalle matkustajalle on annettava esteetön kulku sivuutettaessa ajoneuvolla pyörätiellä linja-auto tai raitiovaunu pysäkin kohdalla.

25 §

Väistämisen osoittaminen

Ajoneuvolla ajettaessa on selvästi ja hyvissä ajoin osoitettava aikomus noudattaa väistämisvelvollisuutta nopeutta vähentämällä tai pysähtymällä.

26 §

Linja-auton pysäkiltä lähtevän linja-auton väistäminen

Jos pysäkillä oleva linja-auto tiellä, jolla suurin sallittu nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa, osoittaa suuntamerkillä aikovansa lähteä liikkeelle, samalla tai viereisellä ajokaistalla pysäkkiä lähestyvällä ajoneuvolla on väistettävä pysäkiltä lähtevää linja-autoa.
Kun pysäkin viereinen ajokaista on pyöräkaista, myös pyöräkaistan viereistä ajokaistaa pysäkkiä lähestyvällä ajoneuvolla on väistettävä pysäkiltä lähtevää linja-autoa.

27 §

Ajoneuvon ajaminen suojatien yli

Ajoneuvolla suojatietä lähestyttäessä on noudatettava erityistä varovaisuutta ja ajettava sellaisella nopeudella, että ajoneuvon voi tarvittaessa pysäyttää ennen suojatietä. Jalankulkijalle, joka on suojatiellä tai valmistautuu menemään sille, on annettava esteetön kulku.
Jos ajoneuvo tai raitiovaunu on pysähtynyt suojatien eteen, sitä ei saa ohittaa ajoneuvolla pysäyttämättä, ellei ohittajan ja ohitettavan väliin jää suojakoroketta tai vapaata ajokaistaa.

Jos näkyvyys suojatielle on rajoittunut muulla tavoin, ajoneuvolla on hidastettava ja tarvittaessa pysäytettävä ennen suojatietä.

28 §

Ajaminen risteyksessä

Ajoneuvolla risteystä lähestyttäessä on noudatettava erityistä varovaisuutta.

Ajoneuvolla risteystä lähestyttäessä tai sinne ajettaessa ajotapa on sovitettava niin, ettei risteävän tien liikenteelle aiheudu haittaa, jos ajoneuvo joudutaan pysäyttämään risteykseen.

29 §

Turvallisen tilan antaminen ja varovaisuusvelvollisuus

Ajoneuvolla ajettaessa on annettava jalankulkijalle, pyöräilijälle ja tienkäyttäjän kuljettamalle eläimelle turvallinen tila tiellä.

Polkupyörällä ajettaessa on annettava jalankulkijalle turvallinen tila tiellä.

Lähestyttäessä ajoneuvolla pysäytettyä koulukuljetus- tai päivähoitokuljetusautoa, linja-autoa, raitiovaunua taikka lasta, vanhusta, eri tavoin vammaista ihmistä tai muuta henkilöä, jolla on ilmeisiä vaikeuksia selviytyä turvallisesti liikenteessä, on noudatettava erityistä varovaisuutta.

30 §

Kohtaaminen

Ajoneuvolla on sivuutettava vastaantuleva ajoneuvo oikealta. Vastakkaisilta suunnilta saavuttaessa saa vastaantulevan ajoneuvon sivuuttaa kuitenkin vasemmalta erityistä varovaisuutta noudattaen, jos kumpikin aikoo kääntyä risteyksessä vasemmalle.

Ajoneuvojen välille on kohdattaessa jätettävä riittävästi tilaa. Jos ajoradalla on este, sen, jonka puoleisella ajoradan osalla este on, on väistettävä vastaantulevaa liikennettä.

31 §

Ohittaminen

Edellä kulkeva ajoneuvo on ajoneuvolla ohitettava vasemmalta. Ohituksessa saa käyttää myös vastaan tulevan liikenteen puolta sen estämättä, mitä 19 §:n 3 momentissa säädetään, jos ajosuunnassa on vain yksi ajokaista.

Jos edellä kulkeva ajoneuvo kääntyy tai selvästi valmistautuu kääntymään vasemmalle, sen saa ohittaa ajoneuvolla vain oikealta. Oikealta saa ohittaa myös, jos ajosuunnassa on vähintään kaksi ajokaistaa ja ajoneuvot kulkevat rinnakkaisilla ajokaistoilla. Lisäksi polkupyöräilijä saa ohittaa muun ajoneuvon kuin polkupyörän oikealta.

Raitiovaunu on ajoneuvolla ohitettava oikealta. Sen saa kuitenkin ohittaa vasemmalta, jos kiskojen sijainti sitä edellyttää ja ohittaminen ei vaaranna turvallisuutta eikä haittaa liikennettä. Yk-

sisuuntaisella ajoradalla raitiovaunun saa muutenkin ohittaa vasemmalta, jos ohittaminen ei vaaranna turvallisuutta eikä haittaa liikennettä.

32 §

Ohituskiellot

Ajoneuvolla ei saa ohittaa suojatien kohdalla vastaan tulevan liikenteen puolta käyttäen eikä risteyksessä tai tasoristeyksessä taikka välittömästi niitä ennen. Ohituskielto ei kuitenkaan koske taajaman ulkopuolella muuta kuin liikennemerkistä ennakolta ilmenevää risteystä.

Vastaan tulevan liikenteen puolta käyttäen ei myöskään saa ohittaa, jos:

1) näkyvyys on mäen tai kaarteen vuoksi tai muusta syystä turvalliseen ohitukseen riittämätön;

2) ohitukseen käytettävä ajokaista ei ole riittävän pitkälti vapaa ja esteetön turvalliseen ohitukseen;

3) ohittaja ei voi palata takaisin kaistalleen ohituksen jälkeen turvallisuutta vaarantamatta tai muuta liikennettä oleellisesti haittaamatta;

4) edellä ajava osoittaa suuntamerkillä aikovansa ohittaa;

5) takaa tuleva on aloittanut ohituksen.

33 §

Ohittajan ja ohitettavan keskinäiset velvollisuudet

Ohittavalla ajoneuvolla on pidettävä turvallinen väli ohitettavaan ajoneuvoon tai jalankulkijaan ja muutenkin huolehdittava, että ohitus ei vaaranna turvallisuutta.

Ajoneuvolla, jota ohitetaan vastaantulevan liikenteen puolelta vasemmalta, on ajettava niin oikealla kuin se muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista. Ajoneuvon nopeutta ei saa lisätä eikä muulla tavalla vaikeuttaa ohitusta.

Muita ajoneuvoja olennaisesti hitaammin ajavan on kapealla tai mutkaisella ajoradalla taikka vastaan tulevan liikenteen ollessa vilkasta ohituksen helpottamiseksi tarvittaessa vähennettävä nopeutta ja mahdollisuuksien mukaan annettava tietä. Ajoneuvolla saa tällöin tilapäisesti ajaa pientareella, jos se ei vaaranna turvallisuutta eikä estä tarpeettomasti muuta liikennettä.

34 §

Ajoneuvon peruuttaminen ja kääntäminen

Ajoneuvolla saa peruuttaa tai sen saa kääntää vain, jos se ei vaaranna turvallisuutta, eikä haittaa tarpeettomasti muuta liikennettä.

35 §

Ajoneuvon siirtäminen sivusuunnassa

Ajoneuvolla saa lähteä liikkeelle tien reunasta, vaihtaa ajokaistaa tai muuten siirtyä sivusuunnassa vain, jos se ei vaaranna turvallisuutta eikä haittaa tarpeettomasti muuta liikennettä.

36 §

Pysäyttäminen ja pysäköinti

Ajoneuvon saa pysäyttää tai pysäköidä vain tien oikealle puolelle. Yksisuuntaisella tiellä on pysäyttäminen ja pysäköinti myös vasemmalle puolelle tietä sallittu. Taajamassa vasemmalle puolelle tietä pysäyttäminen ja pysäköinti on sallittu myös kaksisuuntaisella tiellä, jos se ei vaaranna eikä haittaa liikennettä.

Ajoneuvo on pysäytettävä tai pysäköitävä tien suuntaisesti ja mahdollisimman lähelle tien reunaa.

37 §

Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä siten, että se vaarantaa turvallisuutta tai haittaa muuta liikennettä.

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä:

1) jalkakäytävällä, suojatiellä, pyörätiellä, pyörätien jatkeella eikä viiden metrin matkalla ennen suojatietä, risteävää pyörätietä tai risteävää pyörätien jatketta;

2) risteyksessä eikä viittä metriä lähempänä risteävän ajoradan lähintä reunaa tai sen ajateltua jatkoa ajoradalla;

3) niin lähellä rautatien tai raitiovaunun kiskoja, että siitä on haittaa kiskoliikenteelle;

4) siten, että liikennemerkki tai liikennevaloihin kuuluva opastin peittyy;

5) alikäytävässä eikä tunnelissa;

6) mäenharjalla tai näkyvyydeltään rajoitetussa kaarteessa taikka sellaisen läheisyydessä;

7) siellä, missä ajorata ennen risteystä on sulkuviivoin tai ryhmitysmerkein jaettu eri ajokaistoihin, eikä niin lähelle tällaista sulkuviivaa tai merkkiä, että ajo asianomaiselle ajokaistalle vaikeutuu;

8) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta;

9) sulkuviivan kohdalle, jos ajoneuvon ja sulkuviivan väliin jää vähemmän kuin kolme metriä eikä ajoneuvon ja sulkuviivan välissä ole katkoviivaa;

10) liikenneympyrässä;

11) pyöräkaistalla tai linja-autokaistalla;

12) moottoritiellä tai moottoriliikennetiellä muualle kuin liikennemerkillä osoitetulle pysäköintipaikalle, palvelualueelle tai levähdysalueelle taikka liikennemerkillä merkitylle linja-auton pysäkille matkustajan ottamista tai jättämistä varten.

Pysäyttäminen on kuitenkin sallittua pakollisen liikenne-esteen, väistämisvelvollisuuden noudattamisen tai hätätilanteen vuoksi.

Polkupyörän tai mopon saa pysäyttää tai pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Muunkin ajoneuvon saa erityistä varovaisuutta noudattaen pysäyttää lyhyeksi ajaksi jalkakäytävälle tai pyörätielle ajoneuvoon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaamista tai kuorman purkamista varten, jos läheisyydessä ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on pakottavia syitä. Pysäytetty ajoneuvo ei saa kohtuuttomasti haitata jalkakäytävällä eikä pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyteltävä ajoneuvonsa läheisyydessä ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.

38 §

Pysäköimistä koskevat kiellot

Edellä 37 §:ssä säädetyn lisäksi ajoneuvoa ei saa pysäköidä:
1) kolmeakymmentä metriä lähempänä rautatien tasoristeystä;
2) kiinteistölle johtavan tien kohdalla tai muutenkaan siten, että ajoneuvoliikenne kiinteistölle tai sieltä pois oleellisesti vaikeutuu;
3) ajoradan reunan suuntaisesti pysäköidyn muun ajoneuvon kuin kaksipyöräisen polkupyörän tai mopon rinnalla;
4) siten, että pääsy toiseen ajoneuvoon tai sen kuljettaminen pois paikalta estyy;
5) taajaman ulkopuolella ajoradalla, jos tie on liikennemerkillä osoitettu etuajo-oikeutetuksi;
6) siten, että ajoneuvo on osittain liikenteenohjauslaitteella osoitetun pysäköintipaikan ulkopuolella;
7) pysäköintialueella muulla kuin liikenteenohjauslaitteella osoitetulla paikalla;
8) pelastuslain (379/2011) 11 §:ssä säädetyllä liikennemerkillä merkityllä pelastustiellä;
9) tien eri osia toisistaan erottavalla alueella.

39 §

Liikkumisesteisen pysäköintitunnus

Jos ajoneuvossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, ajoneuvon saa pysäköidä liikennemerkillä osoitetusta kiellosta tai rajoituksesta huolimatta:
1) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta;
2) alueelle, jossa pysäköinti on kielletty tämän lain liitteen 3.3 mukaisella liikennemerkillä C38 ja C39;
3) rajoitusta pidemmäksi ajaksi alueelle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu.
~~4) pyöräkadulla jalkakäytävälle.~~
Ajoneuvoa, jossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, ei kuitenkaan saa pysäköidä sellaiselle alueelle tai paikalle, joka on osoitettu liikennemerkillä vain tiettyjen ajoneuvojen pysäköintiin.
Pysäköitäessä ajoneuvo, jossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, pysäköinnin alkamisaikaa ei tarvitse osoittaa 40 §:ssä säädetyllä tavalla.
Pysäköintitunnus on pysäköinnin ajaksi sijoitettava näkyvälle paikalle ajoneuvon tuulilasin sisäpuolelle siten, että se on ulkoapäin luettavissa.
Maksulliselle pysäköintipaikalle saa maksua suorittamatta pysäyttää myös taksiliikenteessä olevan ajoneuvon tai invataksin ~~maksua suorittamatta~~ liikkumisesteisen ottamista tai jättämistä varten.

40 §

Pysäköinnin alkamisaika

Jos pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu tämän lain liitteen 3.8 mukaisella liikennemerkillä H19, pysäköijän on ilmoitettava pysäköintinsä alkamisaika selkeästi havaittavalla tavalla.

Pysäköinnin alkamisajaksi on merkittävä aika, jolloin ajoneuvo pysäköidään. Alkamisajaksi saadaan merkitä myös pysäköinnin alkamista seuraava tasa- tai puolitunti riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Pysäköinnin alkamisaika merkitään 2 momentissa mainitulla tavalla, vaikka velvollisuus ilmoittaa pysäköintiajan alkamisesta olisi voimassa vain osan pysäköintiajasta.

Pysäköintiajan alkua ei tarvitse ilmoittaa, jos pysäköinti tapahtuu kokonaan aikana, jolloin velvollisuus ilmoittaa alkamisaika ei ole voimassa.

41 §

Ajoneuvon pysäyttämiseen liittyvät toimet

Kun ajoneuvo on pysäytetty tai pysäköity, ajoneuvon pysäyttäneen tai pysäköijän on huolehdittava siitä, ettei ajoneuvo voi lähteä hallitsemattomasti liikkeelle.

Ajoneuvon ovea ei saa avata eikä ajoneuvoon nousta, siitä poistua taikka sitä kuormata tai sen kuormaa purkaa siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai haittaa muulle liikenteelle tai ympäristölle.

42 §

Ajoneuvon säilyttäminen tiellä

Tielle ei saa jättää eikä tiellä saa säilyttää tai varastoida ajoneuvoa, jota ei tosiasiallisesti käytetä liikenteessä.

43 §

Pihakadulla ajaminen ja pysäköinti

Ajoneuvolla pihakadulla ajettaessa on jalankulkijoille annettava esteetön kulku. Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi, eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa.

Pysäköinti pihakadulla on sallittu vain merkityllä pysäköintipaikalla. Polkupyörän, mopon tai liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella varustetun ajoneuvon saa kuitenkin pysäköidä pihakadulla muuallekin, jos siitä ei aiheudu huomattavaa haittaa pihakadun liikenteelle eikä muulle käyttämiselle.

44 §

Kävelykadulla ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti

Ajoneuvolla kävelykadulla ajettaessa on jalankulkijoille annettava esteetön kulku.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon saa kävelykadulla ajaa vain kävelykadun varrella olevalle kiinteistölle, jos kiinteistölle ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä. Kävelykadun ylittäminen on kuitenkin sallittu. Myös huoltoajo kävelykadulla on sallittu, jos liikennemerkillä niin osoitetaan.

Ajonopeus on sovitettava kävelykadulla jalankulun mukaiseksi, eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa.

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai sen perävaunua ei saa pysäyttää eikä pysäköidä kävelykadulla. Pysäyttäminen on kuitenkin sallittu pakollisen liikenne-esteen, väistämisvelvollisuuden noudattamisen tai hätätilanteen vuoksi.

Jos huoltoajo on kävelykadulla liikennemerkillä sallittu, ajoneuvon saa pysäyttää huoltoajon vaatimaksi ajaksi.

45 §

Liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti

Ajettaessa ajoneuvolla liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla on polkupyöräilijälle annettava esteetön kulku. Ajonopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.

Ajoneuvolla pysäköinti pyöräkadulla on sallittu vain merkityllä pysäköintipaikalla. Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella varustetun ajoneuvon saa pysäköidä pyöräkadun ajoradalla muuallekin, jos siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa.

Polkupyörän ja mopon saa pysäköidä pyöräkadulla myös jalkakäytävälle, jos se ei haittaa kohtuuttomasti jalkakäytävällä kulkemista.

46 §

Liikennemerkillä osoitetussa tunnelissa ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti

Liikennemerkillä osoitetussa tunnelissa ajoneuvoa ei saa peruuttaa eikä kääntää tulosuuntaan. Ajoneuvon saa pysäyttää ja pysäköidä vain hätätilanteessa, jolloin on pyrittävä käyttämään tähän tarkoitukseen osoitettuja alueita. Ajoneuvon moottori on sammutettava, jos pysäytys tai pysäköinti pitkittyy. Ajoneuvossa on käytettävä ajovaloja.

47 §

Ääni- ja valomerkki

Ajoneuvolla ajettaessa on annettava ääni- tai valomerkki taikka muulla tavalla on kiinnitettävä muiden tienkäyttäjien huomiota, jos se on vaaran välttämiseksi tarpeen. Muutoin äänimerkin saa antaa vain taajaman ulkopuolella ohitettaessa. Äänimerkki ei saa kestää pidempään kuin on tarpeen.

48 §

Suuntamerkki

Suuntamerkki on ajoneuvolla ajettaessa annettava suuntavalaisimella tai, jollei ajoneuvossa ole sellaista, muulla näkyvällä tavalla:

1) lähdettäessä liikkeelle tien reunasta;
2) käännyttäessä risteyksessä tai tiellä;
3) vaihdettaessa ajokaistaa;
4) poistuttaessa liikenneympyrästä;

5) muuten siirryttäessä sivusuunnassa.

Suuntamerkin on oltava näkyvä ja ymmärrettävä. Se on annettava hyvissä ajoin ennen 1 momentissa tarkoitettua toimenpidettä ja sen tulee kestää toimenpiteen ajan.

49 §

Valojen käyttö ajettaessa

Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa on ajon aikana käytettävä ajovaloja tai huomiovaloja. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa on ajon aikana käytettävä ajovaloja ja takavaloja, kun ajoneuvoa kuljetetaan tiellä pimeän tai hämärän aikaan taikka näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut.

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua ajoneuvoa ajettaessa on käytettävä eteenpäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa näyttävää valaisinta ja taaksepäin punaista valoa näyttävää valaisinta, kun ajoneuvoa ajetaan tiellä pimeän tai hämärän aikaan taikka näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut. Hinattavassa ajoneuvossa ei kuitenkaan tarvitse käyttää etuvalaisimia, jos niitä ei ole edellytetty ajoneuvon liikenteeseen hyväksymisen yhteydessä.

Kaukovaloja ei saa käyttää:

1) valaistulla tiellä;

2) niin lähellä kohtaavaa ajoneuvoa tai raitiovaunua, että tämän kuljettaja voi häikäistyä; eikä

3) ajettaessa lähellä toisen ajoneuvon takana.

Etusumuvaloja ja takasumuvaloja saa käyttää sumun tai voimakkaan sateen aikana. Etusumuvaloja saa tällöin käyttää lähivalojen asemesta, jos etuvalot ovat samanaikaisesti kytketyt. Takasumuvaloa saa käyttää myös milloin ajoviiman tiestä nostama lumi, pöly tai loka oleellisesti rajoittaa ajoneuvon näkymistä taaksepäin.

Ajoneuvossa ei saa käyttää laitteita, jotka näyttävät tai heijastavat eteenpäin punaista valoa eikä, ellei siitä erikseen toisin säädetä tai määrätä, laitteita, jotka näyttävät tai heijastavat taaksepäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa. Poliisiautossa ja poliisin virkatehtävässä olevassa autossa sekä poliisin moottoripyörässä, jota käytetään hälytysajoneuvona, samoin kuin Tullin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvossa saa kuitenkin käyttää edellä ajavan ajoneuvon pysäyttämiseksi eteenpäin punaista vilkkuvaa valoa näyttävää laitetta samanaikaisesti vilkkuvan sinisen hälytysvalon kanssa.

50 §

Valojen käyttö pysäytetyssä tai pysäköidyssä ajoneuvossa

Tielle pysäytetyssä tai pysäköidyssä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja sen perävaunussa on pimeän tai hämärän aikana tai näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut käytettävä etu- tai lähivaloja sekä takavaloja tai, jos niitä ei ole, muita säännösten ja määräysten mukaisia valoja, jollei tie ole niin hyvin valaistu tai näkyvyys muutoin sellainen, että ajoneuvon voi muutoinkin selvästi havaita riittävän etäältä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ajoneuvo on pysäköity ajoradan suuntaisesti, eikä siihen ole kytketty muuta ajoneuvoa, voidaan taajamassa 1 momentissa mainittujen valojen sijasta käyttää pysäköintivaloa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta ajoneuvoon, joka on pysäytetty tai pysäköity ajoradan ulkopuolella olevalle pysäköintipaikalle, eikä mopoon, joka pysäytetään tai pysäköidään ajoradan ulkopuolelle.

51 §

Hätävilkkukytkennän käyttäminen

Pysäytetyssä tai pysäköidyssä ajoneuvossa saa käyttää suuntavalojen hätävilkkukytkentää, jos ajoneuvo on onnettomuuden, vaurion tai muun pakottavan syyn johdosta jouduttu pysäyttämään sellaiseen paikkaan, jossa se voi aiheuttaa erityistä vaaraa muulle liikenteelle. Hätävilkkukytkentää saa käyttää myös liikkuvassa ajoneuvossa varoittamaan muita tienkäyttäjiä välittömästä vaarasta.

52 §

Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän ajaminen

Kevyttä sähköajoneuvoa ja moottorilla varustettua polkupyörää ajettaessa on noudatettava polkupyöräilijää koskevia ~~liikenteenohjauksen merkkejä,~~liikennesääntöjä ja liikenteenohjauslaitteita~~ja liikennesääntöjä~~.

Sellaista itsestään tasapainottuvaa kevyttä sähköajoneuvoa, joka pysyy tasapainossa myös silloin, kun ajoneuvo ei liiku tai siinä ei ole kuljettajaa, saa kuljettaa myös jalkakäytävällä. Tällöin kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.

53 §

Eläimen kuljettaminen

Eläin on pidettävä tiellä kytkettynä tai tienkäyttäjän on valvottava eläintä siten, ettei se aiheuta vaaraa eikä huomattavaa haittaa muille tienkäyttäjille. Eläintä tulee kuljettaa niin lähellä tien reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Ratsastajan, suurikokoisen eläimen taluttajan ja eläimen vetämän ajoneuvon kuljettajan on noudatettava moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajamista koskevia liikenteenohjauksen merkkejä, liikenteenohjauslaitteita ja liikennesääntöjä. Ratsastaja ja suurikokoisen eläimen taluttaja saa tilapäisesti poiketa tässä momentissa mainituista säännöistä, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä siitä aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa.

54 §

Tarpeettoman ja häiritsevän ajon kielto

Tarpeeton ja häiritsevä ajoneuvolla ajaminen on kielletty.

55 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kielto

Moottorikäyttöisen ajoneuvon moottoria ei saa pitää käynnissä kahta minuuttia pidempään, jos ajoneuvo seisoo muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen vuoksi. Moottoria saa kuitenkin pitää käynnissä ennen ajoon lähtemistä enintään neljä minuuttia, jos pakkasta on enemmän kuin -15 celsiusastetta. Traktorin, moottorityökoneen tai auton alustalle rakennetun työkoneen moottorin saa pitää käynnissä ennen ajoneuvolla tai koneella tehtävän työn alkamista ajoneuvon tai koneen toimintavalmiiksi saattamiseen tarvittavan ajan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto ei koske ajoneuvoa, jonka pääasiallinen käyttötarkoitus tai pääasiallisen käyttötarkoituksen edellyttämä lisälaite edellyttää moottorin pitämistä käynnissä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto ei koske~~kiireellisessä tehtävässä olevaa hälytysajoneuvoa, liikenteenvalvojan tehtävässään käyttämää ajoneuvoa, eikä~~ ajoneuvolain 6 luvussa tarkoitetun katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

56 §

Ajoneuvon hinaaminen

Hinattaessa ajoneuvolla köyttä käyttäen ajoneuvoa, jota ei voi tai saa kuljettaa sen omalla moottorilla, tulee ajoneuvojen välin olla vähintään kolme metriä ja se saa olla enintään kuusi metriä. Ajoneuvoa, jonka jarrut ovat epäkunnossa, saa hinata vain tankoa tai puomia käyttäen. Ajoneuvoa, jonka ohjaus on epäkunnossa, saa hinata vain hinauspuomin varaan nostettuna.

Useaa ajoneuvoa ei saa hinata samanaikaisesti samalla vetävällä ajoneuvolla. Hinattavana oleva ajoneuvo ei ilman pakottavaa syytä saa olla vetävää ajoneuvoa painavampi.

Polkupyörällä, mopolla tai moottoripyörällä hinaaminen on kielletty, jos hinaaminen haittaa ajoa tai aiheuttaa vaaraa muille tienkäyttäjille.

57 §

Tienkäyttäjien varoittaminen

Ajoneuvon kuljettajan on huolehdittava siitä, että tielle asetetaan varoituskolmio, jos ajoneuvo on pysähtynyt taajaman ulkopuolelle ajoradalle sellaiseen paikkaan, että se voi riittämättömän näkyvyyden vuoksi tai muusta syystä olla vaarana liikenteelle. Edellytys asettamiselle on, että varoituskolmio on ajoneuvossa pakollisena varusteena. Tarvittaessa on ryhdyttävä muihinkin toimenpiteisiin tienkäyttäjien varoittamiseksi. Jos ajoneuvo on jäänyt rautatie- tai raitiotiekiskoille, on ryhdyttävä junan tai raitiovaunun kuljettajan varoittamiseksi tarpeellisiin toimiin.

Varoituskolmio on sijoitettava riittävän etäälle pysähtyneestä ajoneuvosta siten, että muut tienkäyttäjät voivat hyvissä ajoin huomata varoituksen. Kolmio tulee poistaa, kun ajoneuvosta ei ole enää vaaraa muulle liikenteelle.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä

58 §

Sallittu ajoneuvoliikenne moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä

Moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä on vain moottorikäyttöisten ajoneuvojen liikenne sallittu.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla teillä ei kuitenkaan saa kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jonka suurin sallittu tai rakenteellinen nopeus on enintään 70 kilometriä tunnissa. Vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta puolustusvoimien ajoneuvoon tai erikoiskuljetuksessa käytettävään ajoneuvoon.

59 §

Liittyminen moottoritielle tai moottoriliikennetielle ja sieltä poistuminen

Ajoneuvolla saa ajaa moottoritielle tai moottoriliikennetielle vain tien alkamiskohdasta tai liittymistieltä.

Moottoritielle tai moottoriliikennetielle ajoneuvolla aikovan on väistettävä tiellä kulkevia ajoneuvoja.

Moottoritieltä tai moottoriliikennetieltä saa poistua ajoneuvolla vain tien päättymiskohdasta tai käyttäen ajosuunnassa liikennemerkillä osoitettua erkanemistietä.

Moottoritieltä tai moottoriliikennetieltä poistuvalla ajoneuvolla on riittävän ajoissa siirryttävä lähinnä erkanemistietä olevalle ajokaistalle taikka ajokaistalle, joka on liikennemerkillä osoitettu poistuvalle liikenteelle. Jos tiellä on hidastuskaista, on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa siirryttävä sille.

60 §

Ajoneuvon kääntäminen ja peruuttaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä

Ajoneuvolla ei saa moottoritiellä eikä moottoriliikennetiellä kääntää tulosuuntaan eikä peruuttaa.

61 §

Ajoneuvon paikka moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä

Ajoneuvolla on ajettava moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä eniten oikealla olevalla vapaalla ajokaistalla. Jos jokin ajokaista on ajosuunnassa liikennemerkillä osoitettu tietylle liikennesuunnalle, ajoneuvolla saa ajaa olosuhteisiin ja matkan jatkamiseen parhaiten soveltuvaa ajokaistaa.

Jos ajosuunnassa on vähintään kolme ajokaistaa, kuorma-autolla tai yli seitsemän metrin pituisella ajoneuvoyhdistelmällä saa ajaa vain jommallakummalla kahdesta oikeanpuoleisesta ajokaistasta, jollei 1 momentista tai 59 §:n 3 tai 4 momentista muuta johdu.

Edellä kulkevan ajoneuvon saa ohittaa ajoneuvolla moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä vain vasemmalta. Jos ajoneuvot kuitenkin ajavat jonossa, jokin ajokaista on ajosuunnassa opastusmerkillä osoitettu tarkoitetuksi tietylle liikennesuunnalle tai ohittava ajoneuvo käyttää linja-autokaistaa, on edellä ajavan ajoneuvon ohittaminen oikealta ajokaistaa vaihtamatta sallittu.

Ajoneuvolla ei saa ajaa moottoritien ja moottoriliikennetien ajoratoja yhdistävällä poikittaistiellä.

62 §

Ajoneuvon hinaaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä

Ajoneuvoa ei saa hinata moottoritiellä eikä moottoriliikennetiellä käyttäen köyttä, vaijeria tai muuta vastaavaa välinettä. Rikkoutuneen ajoneuvon saa kuitenkin mainittua välinettä käyttäen hinata pois lähimmän poistumiskohdan kautta.

Raitiovaunun kuljettaminen

63 §

Raitiovaunun paikka tiellä

Raitiovaunua saa kuljettaa kiskoilla niiden sijainnista riippumatta. Muun liikenteen kanssa yhteisellä ajokaistalla raitiovaunua on kuljetettava kaistan mukaiseen ajosuuntaan. Raitiovaunua saa peruuttaa tai kuljettaa muuta liikennettä vastaan vain, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat ja se ei vaaranna turvallisuutta eikä haittaa tarpeettomasti muuta liikennettä.

64 §

Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt

Suojatietä lähestyvällä raitiovaunulla on ajettava sellaisella nopeudella, että sen voi tarvittaessa pysäyttää ennen suojatietä. Jalankulkijalle, joka on suojatiellä tai valmistautuu menemään sille, on annettava esteetön kulku.

Pihakadulla tai kävelykadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa. Liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi raitiovaunulla ajettaessa on noudatettava, mitä:

1) 17 §:ssä säädetään kuljettajaa koskevista vaatimuksista;
2) 20 §:ssä säädetään etäisyyden pitämisestä toiseen ajoneuvoon ja raitiovaunuun;
3) 25 §:ssä säädetään väistämisen osoittamisesta;
4) 27 §:n 2 momentissa säädetään pysähtyneen raitiovaunun tai ajoneuvon ohittamisesta;
5) 28 §:ssä säädetään ajamisesta risteyksessä;
6) 33 §:n 1 momentissa säädetään ohittamisesta;
7) 41 §:ssä säädetään pysäyttämiseen liittyvistä toimista;
8) 46 §:ssä säädetään tunnelissa ajamisesta;
9) 47 ja 48 §:ssä säädetään ääni-, valo- ja suuntamerkkien käyttämisestä;

10) 49 ja 50 §:ssä säädetään valojen käyttämisestä.

4 luku

Liikenteenohjaus

Liikenteenohjaajat

65 §

Liikenteenohjaaja

Poliisi ja pelastusviranomainen ohjaavat liikennettä liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Lautta-aluksella tieliikennettä ohjaa aluksen päällikkö sekä lossilla ja railolossilla lossinkuljettaja. Puolustusvoimien harjoitusten aikana liikennettä ohjaa sotilas. Rajavartiomies toimii liikenteenohjaajana rajavartiolaissa (578/2005) säädetyissä tehtävissä ja tullimies tullilaissa (304/2016) säädetyissä tehtävissä.

Liikenteenohjaaja saa myös toimia henkilö, jonka:

1) poliisi määrää ohjaamaan liikennettä liikenneruuhkan, onnettomuuden, yleisötapahtuman tai muun vastaavan syyn vuoksi taikka yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi;

2) poliisi määrää ohjaamaan liikennettä moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan ajo- ja lepoaikavalvonnassa;

3) pelastusviranomainen tai muu pelastuslaissa tarkoitettu pelastustoiminnan johtaja määrää ohjaamaan liikennettä pelastuslaissa tai muussa laissa pelastustoimelle säädetyssä tehtävässä;

4) maantienpitäjä tai kunta määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi;

5) Liikenteen turvallisuusvirasto valtuuttaa tai poliisi määrää ohjaamaan liikennettä erikoiskuljetuksessa.

Liikenteenohjaaja määrätään yksittäistä tehtävää varten tai määräajaksi. Liikenteenohjaajana toimivan henkilön on oltava 18 vuotta täyttänyt. Hänen on annettava suostumuksensa tehtävään ja hänelle on annettava tehtävän edellyttämä ohjeistus.

Liikenteenohjaajan on käytettävä pysäytysmerkkinä tämän lain liitteen 3.3. mukaista liikennemerkkiä C1. Poliisimies ja rajavartiomies voi myös käyttää pysäytysmerkkinä liikennemerkkiä C46 ja tullimies C45.

Liikenteenohjaajalla on oltava selvästi erottuva vaatetus, joka vastaa standardin SFS-EN 471 tai SFS-EN ISO 20471 vaatimuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä erikoiskuljetuksen liikenteen ohjaajan vaatetuksen näkyvyysvaatimuksista.

Liikenteenohjaajaksi määrättyyn henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan liikenteen ohjaajana. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

66 §

Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajan kelpoisuus

Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajana toimiminen edellyttää, että henkilöllä on voimassa oleva 67 §:ssä tarkoitettu lupa ohjata erikoiskuljetusten liikennettä. Oikeus osoitetaan liikenteen-ohjaajakortilla, joka on pidettävä mukana tehtävää hoidettaessa.

67 §

Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajanoikeuden myöntäminen

Luvan ohjata erikoiskuljetusten liikennettä myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto.

Lupa myönnetään viiden vuoden määräajaksi ja sen saaneelle annetaan erikoiskuljetusten liikenteenohjaajakortti.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakija on suorittanut hyväksytysti erikoiskuljetusten liikenteenohjaajan koulutuksen;

2) hakijalla on voimassaoleva B-luokan ajo-oikeus;

3) hakija on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva erikoiskuljetusten liikenteenohjaajaksi.

Hakijaa ei ole pidettävä henkilökohtaisten ominaisuuksiensa takia sopivana erikoiskuljetusten liikenteenohjaajaksi, jos hän on:

1) viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana syyllistynyt rattijuopumukseen, törkeään rattijuopumukseen, törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai sellaiseen rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun tekoon, joka osoittaa vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuudesta, tai on tänä aikana ollut mainittujen tekojen johdosta ajokiellossa;

2) viimeksi kuluneen vuoden aikana muuten määrätty ajokieltoon tai ollut ajokiellossa muihin liikennerikoksiin syyllistymisen perusteella;

3) poliisin pitämästä rekisteristä ilmenevien tietojen perusteella muutoin toiminnallaan osoittanut olevansa elämäntavaltaan tai henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan ilmeisen sopimaton toimimaan liikenteenohjaajana.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja poliisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tarpeellisia tietoja ajoneuvoliikennerekisteristä erikoiskuljetusten liikenteenohjaajille asetettujen vaatimusten toteamiseksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä erikoiskuljetusten liikenteenohjaajan koulutuksesta ja oikeuden uudistamisesta.

68 §

Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajanoikeuden peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusviraston on peruutettava lupa erikoiskuljetusten liikenteenohjaukseen, jos luvan haltija ei enää täytä 67 §:ssä säädettyjä luvan myöntämisen edellytyksiä tai henkilö pyytää luvan peruuttamista.

Lupa voidaan peruuttaa määräajaksi tai toistaiseksi.

Liikenteenvalvojan merkit

69 §

Käsimerkit ja ajoneuvosta annettavat merkit

Jäljempänä 181 §:ssä tarkoitetun liikenteenvalvojan liikenteenohjauksessa käytettävien käsimerkkien ja ajoneuvosta annettavien merkkien kuvat ja merkitys esitetään tämän lain liitteessä 1.

Liikenteenohjauslaitteet

70 §

Liikenteenohjauslaitteet

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarpeelliset säännökset liikenteenohjauslaitteiden käytöstä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kokeilutarkoituksessa vahvistaa käytettäväksi tässä laissa säädetystä liikenteenohjauslaitteesta poikkeavan liikenteenohjauslaitteen, ei kuitenkaan velvoittavaa tai määräävää liikenteenohjauslaitetta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kokeilutarkoituksessa myöntää luvan poiketa liikenteenohjauslaitteen käyttämisestä annetuista säännöksistä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä liikenteenohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa määräyksiä raitiovaunuliikenteelle tarkoitetuista muista kuin tässä laissa säädetyistä raitiovaunuliikenteen ohjauslaitteista.

71 §

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen

Liikenteenohjauslaitteen asettaa:

1) maantielle tienpitäjä;

2) kadulle ja muulle kunnan hallinnoimalle tielle kunta;

3) muulle kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetulle tielle tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen;

4) tilapäistä käyttöä varten myös poliisimies, rajavartiomies, tullimies tai pelastusviranomainen.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua suostumusta ei tarvita tien kunnon taikka tiellä tai sen vieressä tehtävän työn vuoksi tarpeellisten ja tilapäisten liikenteenohjauslaitteiden asettamiseen. Kunta saa periä maksun 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun suostumuksen käsittelystä aiheutuneista kustannuksista.

Edellä 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitetun liikenteenohjauslaitteen asettamisesta on toimitettava tieto Liikennevirastolle. Liikennevirasto voi antaa tarkempia määräyksiä toimitettavan tiedon sisällöstä ja välittämistavasta.

Poliisi tai tienpitäjä saa poistaa tämän lain vastaisesti asetetun liikenteenohjauslaitteen.

72 §

Poikkeukset liikenteenohjauslaitetta asetettaessa

Edellä 71 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittu tienpitäjä asettaa väistämisvelvollisuutta osoittavan liikennemerkin tien ja maantien liittymäkohtaan ja pykälän 1 momentin 2 kohdassa mainittu kunta kadun ja 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun alueen liittymäkohtaan.

Kunta asettaa taajamaa osoittavan liikennemerkin. Liikennemerkin pystyttää maantielle maantienpitäjä, muulle tielle kunta.

Vaarallisten aineiden kuljetusrajoitusta osoittavan liikennemerkin asettaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Liikennemerkin pystyttää maantielle maantienpitäjä, muulle tielle kunta.

Rautatien tasoristeyksen kohdalla olevien liikenteenohjauslaitteiden asettamisesta, kunnossapidosta ja kustannusvastuusta säädetään ratalain (110/2007) 89 §:ssä.

Tienpitäjä voi päättää, että hakija saa pystyttää kustannuksellaan tämän lain liitteessä 3.7 tarkoitetun opastusmerkin.

73 §

Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle

Tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa kilpeä, merkintää tai laitetta, joka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai joka voi heikentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta, häikäistä tienkäyttäjiä tai häiritä heidän tarkkaavaisuuttaan.

Poliisi tai tienpitäjä voi poistaa 1 momentin vastaisesti asetetun laitteen.

Liikennevalot

74 §

Liikennevalo-opastimet

Liikennevalo-opastimien kuvat ja tarkoitus on esitetty tämän lain liitteessä 2.

Pääopastin on tulosuunnassa ennen risteystä oleva ensimmäinen opastin ajoradan oikealla puolella tai asianomaisen ajoradan osan yläpuolella oleva opastin. Jos tulosuunnan vasemmanpuoleisen ajokaistan tai vasemmanpuoleisten ajokaistojen liikennettä ohjataan liikennevaloilla tulosuunnan muusta valo-ohjauksesta erillään, näiden kaistojen liikenteen pääopastin on kuitenkin näiden vasemmalla puolella, kaksisuuntaisen ajoradan keskikorokkeella tai asianomaisen ajoradan osan yläpuolella oleva opastin.

Jos tässä pykälässä tarkoitetut opastimet on sijoitettu ajokaistoittain ajoradan yläpuolelle, kullakin opastimella näytetty valo koskee vain kyseistä ajokaistaa käyttäviä ajoneuvoja.

Jalankulkijan on ensisijaisesti noudatettava jalankulkijaopastimella näytettävää valoa. Muutoin jalankulkijan on noudatettava kulkusuuntansa ajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja valoja.

Polkupyöräilijän on ensisijaisesti noudatettava polkupyöräopastimella näytettävää valoa. Muutoin polkupyöräilijän on noudatettava kulkusuuntansa ajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja valoja. Pyörätietä käyttävän polkupyöräilijän ja mopoilijan on, missä erityistä polkupyöräopastinta

ei ole, noudatettava jalankulkijaopastimen, tai jollei sitä ole, kulkusuuntansa ajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja valoja.

Liikennemerkit

75 §

Liikennemerkkien jaottelu

Liikennemerkkejä ovat varoitusmerkit, etuajo-oikeus- ja väistämismerkit, kielto- ja rajoitusmerkit, määräysmerkit, sääntömerkit, opastusmerkit ja lisäkilvet sekä muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut liikennemerkit.

Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan liikennemerkkiä, josta ei ole tässä laissa säädetty, voidaan käyttää suorakaiteen muotoista tekstillistä merkkiä.

Liikennemerkkien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen on esitetty tämän lain liitteessä 3.1—3.9.

76 §

Varoitusmerkki

Varoitusmerkkiä käytetään osoittamaan tiessä olevaa liikenteelle vaarallista kohtaa tai tieosuutta.

Varoitusmerkki on sijoitettava siten, että tiekäyttäjällä on aikaa toimia merkillä osoitetulla tavalla. Varoitusmerkki on sijoitettava ajoradan oikealle puolelle tai sen yläpuolelle. Erityisestä syystä merkki voidaan sijoittaa lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle.

Varoitusmerkkien kuvat ja niiden tarkoitus esitetään tämän lain liitteessä 3.1. Jos merkin sijoittaminen poikkeaa 2 momentissa säädetystä, se esitetään liitteessä 3.1. Merkissä ja sen lisäkilvessä, joiden kuvio voi vaihtua, kuvio voi olla vaalea ja pohja musta.

77 §

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkeillä osoitetaan väistämisvelvollisuus.

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit on sijoitettava ajoradan tai sen osan oikealle puolelle. Erityisestä syystä merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Pyörätiellä merkki on sijoitettava tien oikealle puolelle.

Etuajo-oikeus- ja väistämismerkkien kuvat ja niiden tarkoitus esitetään tämän lain liitteessä 3.2. Jos merkin sijoittaminen poikkeaa 2 momentissa säädetystä, se esitetään liitteessä 3.2.

78 §

Kielto- ja rajoitusmerkki

Kielto- ja rajoitusmerkeillä kielletään tai rajoitetaan tienkäyttäjän toimintaa.

Kielto- ja rajoitusmerkit on sijoitettava ajoradan tai sen osan oikealle puolelle. Erityisestä syystä merkki voidaan sijoittaa lisäksi ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradan yläpuolelle. Pyörätiellä merkki on sijoitettava tien oikealle puolelle.

Kielto- ja rajoitusmerkkien kuvat ja niiden tarkoitus esitetään tämän lain liitteessä 3.3. Jos merkin sijoittaminen poikkeaa 2 momentissa säädetystä, se esitetään liitteessä 3.3. Merkissä ja sen lisäkilvessä, joiden kuvio voi vaihtua, kuvio voi olla vaalea ja pohja musta.

79 §

Määräysmerkki

Määräysmerkillä määrätään tienkäyttäjä toimimaan merkin osoittamalla tavalla.

Määräysmerkkien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 3.4.

80 §

Sääntömerkki

Sääntömerkillä annetaan tienkäyttäjille sääntö tai osoitetaan tienkohta, jossa merkkiin liittyvää liikennesääntöä sovelletaan.

Sääntömerkkien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 3.5.

81 §

Opastusmerkki

Tienkäyttäjän opastusta ja suunnistusta varten käytetään opastusmerkkejä.

Opastusmerkkien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 3.6 ja 3.7.

82 §

Lisäkilpi

Liikennemerkin alapuolella voidaan käyttää suorakaiteen muotoista lisäkilpeä, jolla selvennetään liikennemerkin tarkoitusta tai kohdetta. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin vaikutusalueen tai voimassaoloajan määrittelemiseksi taikka vaikutuksen rajoittamiseksi.

Lisäkilpien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 3.8.

Varoitusmerkkien, etuajo-oikeus- ja väistämismerkkien sekä kielto- ja rajoitusmerkkien lisäkilven pohja on keltainen, reunus punainen ja tunnuskuvio tai teksti yleensä musta. Muun merkin lisäkilven pohjaväri, reunuksen väri, tunnuskuvion ja tekstin värit ovat samat kuin päämerkissä.

83 §

Muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut merkit

Muiden liikenteenohjaukseen tarkoitettujen merkkien kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 3.9.

Tiemerkinnät

84 §

Tiemerkintä

Tiemerkinnällä tarkoitetaan maalaamalla tai muilla menetelmillä tienpintaan tehtyä merkintää, jota käytetään joko yksin tai yhdessä liikennemerkkien kanssa liikenteen ohjaamiseen.

85 §

Pituussuuntaiset merkinnät

Tien pituussuuntaisella merkinnällä tie voidaan jakaa ajokaistoihin ja muihin alueisiin.

Pituussuuntaisten merkintöjen kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 4.1.

Tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät pituussuuntaiset merkinnät ovat keltaisia. Jos samanaikaisesti on näkyvissä keltaisia ja valkoisia pituussuuntaisia merkintöjä, on noudatettava ensisijaisesti keltaisia merkintöjä.

86 §

Poikkisuuntaiset merkinnät

Tien poikkisuuntaisilla merkinnöillä voidaan tehostaa muulla liikenteenohjauslaitteella osoitettua väistämisvelvollisuutta sekä osoittaa suojatie tai tienkohta, jossa tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonopeuteen.

Poikittaissuuntaisten merkintöjen kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 4.2.

87 §

Muut tiemerkinnät

Muiden liikenteenohjaukseen tarkoitettujen tiemerkintöjen kuvat sekä niiden tarkoitus ja sijoittaminen esitetään tämän lain liitteessä 4.3.

5 luku

Ajoneuvon käyttäminen

Yleiset säännökset

88 §

5 luvun määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *kytkentämassalla* kytkennässä sallittua hinattavan ajoneuvon todellista massaa lukuun ottamatta puoliperävaunun, traktorin perävaunun ja keskiakseliperävaunun vetoajoneuvon vetopöytään tai vetokytkimeen kohdistuvaa massaa;

2) *jakamattomalla kuormalla* kuormaa, jota ei voida tiekuljetuksessa kohtuullisin kustannuksin tai vahingonvaaraa aiheuttamatta jakaa kahteen tai useampaan kuormaan eikä sen massan tai mittojen takia kuljettaa millään ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä ylittämättä tiellä yleisesti sallittua massa- tai mitta-arvoa;

3) *työvälineellä* ajoneuvoon kiinnitettävää vaihdettavissa olevaa konetta, joka on täysin irti maasta tiekuljetuksen ajan tai joka ei voi suhteessa ajoneuvoon kiertyä pystyakselinsa ympäri tiekuljetuksen aikana;

4) *telillä* sellaista peräkkäisten etuakselien tai peräkkäisten taka-akselien ryhmää, jossa akselien kuormitukset jakautuvat vakiosuhteessa taikka ajoneuvon valmistajan määrittelemällä tavalla kuormitustilanteen mukaisesti;

5) *ohjaavalla akselilla* akselia, jonka pyöriä voidaan kääntää suoraan tai epäsuorasti suhteessa ajoneuvon pituusakseliin ajoneuvon liikkumissuunnan määräämiseksi;

6) *ohjautuvalla akselilla* akselia, jonka pyörien ohjauskulma muuttuu vain renkaiden ja tien pinnan välisten voimien vaikutuksesta; ohjautuvana akselina ei kuitenkaan pidetä akselia, jonka ohjauskulmassa tapahtuu pieni muutos akselin kiinnityksen elastisuuden vuoksi;

7) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

8) *E-säännöllä* moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976) liitettyä sääntöä;

9) *lasten turvalaitteella* järjestelmää, jonka osia voivat olla vyölukolla varustetut hihnat tai muut joustavat osat, säätölaitteet, kiinnittimet ja lisävälineet, kuten kantokoppa ja turvakaukalo, lisäistuin tai törmäyssuoja, joka voidaan kiinnittää ajoneuvoon ja jonka tarkoituksena on vähentää järjestelmän käyttäjän vahingoittumisen vaaraa rajoittamalla tämän kehon liikkuvuutta ajoneuvossa törmäyksen tai nopeuden äkillisen hidastumisen yhteydessä;

10) *mitta- ja massadirektiivillä* tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annettua neuvoston direktiiviä 96/53/EY, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2015/719;

11) *vaihtoehtoisilla käyttövoimilla* mitta- ja massadirektiivin 2 artiklassa tarkoitettuja vaihtoehtoisia polttoaineita.

Mitä tässä laissa säädetään jakamattomasta kuormasta, sovelletaan myös ulkomaille vietävään tai sieltä tuotavaan tyhjään tai lähtöpaikalla valmiiksi kuormattuun, yli 2,80 metriä korkeaan tai yli 12,30 metriä pitkään merikuljetukseen suunniteltuun konttiin. Jos kontin kuljetus vaatii 4,40 metrin korkeuden, puoliperävaunuyhdistelmässä 18,00 metrin pituuden tai tiellä yleisesti sallitun massan ylittämisen, kontti katsotaan jakamattomaksi esineeksi vain jakamattoman esineen pakkauksena tai konttia tyhjänä kuljetettaessa.

89 §

Maastoliikenne ja sotilasajoneuvot

Tämän lain 90 ja 92—96 §:n turvalaitteita ja suojalaitteita koskevia säännöksiä sekä 141 ja 144—149 §:n henkilökuormitusta koskevia säännöksiä sovelletaan moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämiseen myös maastoliikennelain (1710/1995) 2 §:ssä tarkoitetussa maastossa.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös sotilasajoneuvojen käyttämiseen. Jos sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta on tarpeen, puolustusministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää poikkeuksia tämän lain ja sen nojalla annetuista säännöksistä sekä pääesikunnan määräyksellä voidaan antaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksistä poikkeavia määräyksiä.

Turvalaitteet ja suojalaitteet ajon aikana

90 §

Turvavyö ja muut istuinpaikan turvalaitteet

Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä istumapaikalle asennettua turvavyötä tai heidän liikkumistaan estävää muuta ajoneuvoon asennettua turvalaitetta:

1) autossa;
2) kolmipyöräisessä mopossa ja moottorikäyttöisessä kolmipyörässä;
3) nelipyörässä, kevyessä nelipyörässä, raskaassa nelipyörässä ja maastoajoneuvossa;
4) traktorissa ja moottorityökoneessa.

91 §

Turvavyön käytöstä ilmoittaminen linja-autossa

Linja-auton matkustajien on heidän matkansa alkaessa saatava tieto turvavyön käyttövelvollisuudesta:

1) kuljettajalta;
2) rahastajalta, matkaoppaalta tai ryhmänjohtajaksi nimetyltä henkilöltä;
3) audiovisuaalisin keinoin; tai
4) jokaiselta istumapaikalta selvästi näkyvällä kuvamerkillä:

92 §

Suojakypärä

Kuljettajan ja matkustajan on käytettävä tyypiltään hyväksyttyä asianmukaisesti kiinnitettyä suojakypärää ajettaessa:
1) moottoripyörällä;
2) sellaisella kolmipyörällä, nelipyörällä, raskaalla nelipyörällä tai kevyellä nelipyörällä, jota ei ole varustettu korilla tai suojakaarella;
3) mopolla;
4) moottorikelkalla;
5) sellaisella maastoajoneuvolla tai traktorilla, joka on varustettu ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella, mutta jota ei ole varustettu korilla eikä suojakaarella.

Kuljettajan on huolehdittava siitä, että alle 15-vuotias matkustaja käyttää suojakypärää.

Velvollisuus käyttää suojakypärää koskee myös 1 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen perävaunussa olevia matkustajia silloin, kun perävaunua ei ole varustettu umpinaisella korilla eikä suojakaarella.

Polkupyöräilijän ja polkupyörän matkustajan on ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää.

93 §

Poikkeukset turvavyön ja suojakypärän käyttövelvollisuudesta

Turvavyön käyttövelvollisuus ei koske:
1) ajoneuvoa hitaalla nopeudella kuljettavaa postin, sanomalehtien tai muiden useaan paikkaan jaettavien tavaroiden jakajaa eikä jätteiden tai muiden useasta paikasta kerättävien tuotteiden kerääjää, jos turvavyön käyttämisestä on kuljettajalle tai matkustajalle huomattavaa haittaa;
2) traktorin eikä moottorityökoneen kuljettajaa eikä matkustajaa silloin, kun turvavyön käytöstä on haittaa ajoneuvolla tehtävässä työssä;
3) Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa olevaa kuljettajaa tai matkustajaa hänen ollessa sellaisessa tehtävässä, että turvavyön käyttämisestä voi olla vaaraa tai huomattavaa haittaa.

Turvavyön, muun istuinpaikan turvalaitteen ja suojakypärän käyttövelvollisuus eivät koske henkilöä, jolta terveydellinen syy estää turvalaitteen tai suojakypärän käytön. Syytä koskeva lääkärintodistus on pidettävä ajon aikana mukana.

Suojakypärän käyttövelvollisuus ei koske:

1) umpinaisella korirakenteella varustetun ajoneuvon eikä turvavöin ja suojakaarella tai -katoksella varustetun ajoneuvon suojakaaren tai -katoksen suojassa olevaa kuljettajaa ja matkustajaa;

2)moottorikelkan avonaisessa perävaunussa olevia matkustajia silloin, kun käytettävä ajonopeus on enintään 20 kilometriä tunnissa ja tämä on osoitettu 102 §:ssä tarkoitetulla nopeuskilvellä;

3) poronhoito- tai metsänhoitotöissä taikka energiansiirto- tai televerkostotöissä olevaa moottorikelkan tai ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella varustetun maastoajoneuvon ja traktorin kuljettajaa ja matkustajaa.

Mopoksi luokitellun, polkimin varustetun sähköpolkupyörän, jonka massa ajokunnossa on enintään 35 kilogrammaa ja moottorin nimellisteho enintään 1,00 kilowattia, kuljettaja saa käyttää 92 §:ssä tarkoitetun suojakypärän sijasta polkupyöräilijälle tarkoitettua suojakypärää.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetun lääkärintodistuksen sisällöstä.

94 §

Lasten turvalaitteet

Autossa käytettävän lasten turvalaitteen tulee olla tyyppihyväksytty E-säännön n:o 44 muutossarjan 03, E-säännön n:o 129 tai moottoriajoneuvojen turvavöitä ja turvajärjestelmiä koskevan neuvoston direktiivin 77/541/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetun komission direktiivin 2000/3/EY mukaisesti taikka mainitun E-säännön tai direktiivin myöhemmän version tai muutoksen mukaisesti. Muussa ajoneuvossa kuin autossa käytettävän lasten turvalaitteen on oltava ajoneuvolaissa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetettujen vaatimusten mukaisesti tyypiltään hyväksytty.

Alle 135 senttimetriä pitkän lapsen kuljettamiseen henkilö-, paketti- ja kuorma-autossa on käytettävä lasten turvalaitetta, jos ajoneuvossa on turvavyöt tai lasten turvalaite on muuten ajoneuvoon asennettavissa. Tästä velvollisuudesta voidaan kuitenkin poiketa taksiliikenteessä olevassa ajoneuvossa siten, että alle 135 senttimetriä pitkää lasta saadaan kuljettaa turvavyötä käyttäen muulla kuin etuistuimella, mikäli turvalaitetta ei ole saatavilla. Alle 3-vuotiasta lasta ei kuitenkaan saa koskaan kuljettaa ajoneuvossa ilman turvalaitetta.

Lasta ei saa kuljettaa etuturvatyynyllä suojatulla istumapaikalla selkä menosuuntaan suunnatussa turvaistuimessa, ellei turvatyynyä ole tehty toimintakyvyttömäksi.

Alle 135 senttimetriä pitkän lapsen kuljettamiseen ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella varustetussa ajoneuvossa on käytettävä lapsen kuljettamiseen soveltuvaa istuinta tai lasten turvalaitetta.

Linja-autossa lapsen on omalla istumapaikalla istuessaan käytettävä istumapaikalle asennettua turvavyötä tai lasten turvalaitetta.

Alle 135 senttimetriä pitkän lapsen kuljettaminen muussa kuin tässä pykälässä tarkoitetussa ajoneuvossa on sallittua vain, jos ajoneuvossa on lapsen kuljettamiseen soveltuva istuin ja turvavyö taikka lasten turvalaite.

95 §

Lasten turvalaitteen käyttöä ja henkilöiden kuljetuksia koskevat vastuusäännökset

Lapsen mukana matkustava ~~holhooja tai~~ huoltaja on vastuussa siitä, että alle 15-vuotiasta lasta kuljetetaan edellä 94 §:ssä säädetyllä tavalla asianmukaista turvalaitetta käyttäen. Ellei ~~holhooja tai~~ huoltaja ole lapsen mukana, ajoneuvon kuljettajan on, linja-auton kuljettajaa lukuun ottamatta, huolehdittava siitä, että alle 15-vuotias lapsi matkustaa edellä 94 §:ssä säädetyllä tavalla turvalaitetta käyttäen.

Jos ajoneuvo on rekisteröity kuljettajan lisäksi enintään 16 matkustajalle, ajoneuvon kuljettajan on huolehdittava siitä, että matkustajat voivat siirtyä turvallisesti ajoneuvoon ja siitä ulos ja että tähän tarvittavia laitteita käytetään.

Ajoneuvon kuljettajan on huolehdittava siitä, että matkustajien pyörätuolit ja paarit on kiinnitetty ajoneuvoon.

96 §

Moottorikelkan hätäkatkaisin

Moottorikelkan hätäkatkaisimen käyttökytkin on kiinnitettävä kuljettajaan ennen moottorin käynnistystä, jos hätäkatkaisimen toimintaperiaate edellyttää kiinnittämistä. Tällainen hätäkatkaisin on pidettävä kiinnitettynä ajon ajan. Hätäkatkaisimen käyttövelvollisuus ei kuitenkaan koske poronhoito- tai metsänhoitotöissä taikka energiansiirto- tai televerkostotöissä olevaa moottorikelkan kuljettajaa.

97 §

Sammutin ja ensiaputarvikkeet linja-autossa

Linja-autossa tulee olla sammutin ja sallittua matkustajamäärää vastaavat ensiaputarvikkeet.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä sammuttimesta ja ensiaputarvikkeista.

Tekninen laite ajon aikana

98 §

Teknisen laitteen käyttäminen

Ajoneuvossa ei saa ajon aikana käyttää teknistä laitetta tai järjestelmää siten, että sen käyttäminen haittaa tai vaarantaa ajoneuvolla ajamista.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja tai raitiovaunun kuljettaja ei saa ajon aikana käyttää viestintävälinettä siten, että pitää sitä kädessään.

Ajoneuvokohtaiset nopeusrajoitukset

99 §

Ajoneuvon suurin sallittu nopeus

Ajoneuvolla ei saa ajettaessa ylittää ajoneuvolle määritettyä suurinta sallittua rakenteellista tai valmistajan määrittelemää taikka rakenteesta tai kuormauksesta johtuvaa nopeutta.

Ajoneuvolla, johon on kytketty hinattava ajoneuvo, ei saa ylittää yhdistelmän minkään ajoneuvon suurinta sallittua rakenteellista tai valmistajan määrittelemää taikka rakenteesta tai kuormauksesta johtuvaa suurinta sallittua nopeutta.

Moottorilla varustetun polkupyörän, sähköavusteisen polkupyörän ja kevyen sähköajoneuvon suurin sallittu nopeus on 25 kilometriä tunnissa silloin, kun moottoria käytetään ajoneuvon nopeuden lisäämiseen tai ylläpitämiseen.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin sallittu nopeus ilman hinattavaa ajoneuvoa on ilmoitettu tämän lain liitteessä 5.1.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin sallittu nopeus, kun siihen on kytketty hinattava ajoneuvo, on ilmoitettu liitteessä 5.2.

100 §

Ohjautuva akseli

Jos autossa tai auton perävaunussa, jolle ei ole säädetty eikä määrätty ohjauslaitetta koskevia teknisiä vaatimuksia, on ohjautuva akseli, joka on varustettu kuljettajan paikalta käytettävällä tai automaattisesti toimivalla ohjauksen suoraan lukitsevalla laitteella, akseli on pidettävä lukittuna nopeuden ollessa yli 60 kilometriä tunnissa.

Jos ajoneuvon kaikki akselit ovat ohjaavia, ajoneuvon kulkuasennon on tavanomaisessa liikenteessä oltava ajoradan suuntainen.

101 §

Suurin sallittu nopeus hinattaessa

Hinattaessa moottorikäyttöistä ajoneuvoa sen omien pyörien varassa on suurin sallittu nopeus 60 kilometriä tunnissa, jollei kummallekaan ajoneuvolle ole säädetty tai määrätty alhaisempaa nopeutta.

102 §

Nopeuskilpi

Autoon, jonka nopeus on rajoitettu alemmaksi kuin 80 kilometriä tunnissa, on kiinnitettävä taakse näkyvä, suurinta sallittua nopeutta kilometreinä tunnissa osoittava nopeuskilpi.

Hinattavaan ajoneuvoon, jonka nopeus on rajoitettu vetoajoneuvon suurinta tiellä sallittua nopeutta alemmaksi ja alemmaksi kuin 80 kilometriä tunnissa, on kiinnitettävä taakse näkyvä, suu-

rinta sallittua nopeutta kilometreinä tunnissa osoittava nopeuskilpi. Nopeuskilpeä ei kuitenkaan tarvitse asentaa henkilökuljetukseen käytettävään moottorikelkan perävaunuun, jonka suurin sallittu nopeus on 40 kilometriä tunnissa eikä hinattavaan ajoneuvoon silloin, kun ajoneuvoyhdistelmän takimmaisessa ajoneuvossa on ajoneuvoyhdistelmän suurinta sallittua nopeutta osoittava nopeuskilpi.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset nopeuskilven ulkomuodosta ja muusta teknisestä toteutuksesta.

103 §

Hitaan ajoneuvon kilpi

Hitaan ajoneuvon kilpeä ei saa asentaa muuhun kuin tässä pykälässä tarkoitettuun ajoneuvoon.

Hitaan ajoneuvon kilpeä on käytettävä:

1) kolmipyöräisessä mopossa ja kevyessä nelipyörässä;

2) traktorissa, jonka rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa;

3) muussa kuin kävellen ohjattavassa moottorityökoneessa;

4) työvälineessä ja hinattavassa ajoneuvossa, joka kytketään 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun ajoneuvoon, jos työväline tai hinattava ajoneuvo estää vetoajoneuvoon kiinnitetyn hitaan ajoneuvon kilven näkymisen taaksepäin;

5) ajoneuvoon kytketyssä hinattavassa ajoneuvossa, jos ajoneuvoyhdistelmän suurin tiellä sallittu nopeus on hinattavasta ajoneuvosta johtuen enintään 50 kilometriä tunnissa.

Hitaan ajoneuvon kilven saa asentaa myös traktoriin, jonka rakenteellinen nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa.

Hitaan ajoneuvon kilven saa asentaa myös köydellä, ketjulla, vaijerilla tai puomilla hinattavaan moottorikäyttöiseen ajoneuvoon varoittamaan takana tulevia muuta liikennettä hitaammin liikkuvista ajoneuvoista.

Hitaan ajoneuvon kilpeä ei tarvitse kiinnittää ajoneuvoon, johon on kytketty hitaan ajoneuvon kilvellä varustettu ajoneuvo tai työväline, eikä ajoneuvoon, joka on ulkomaan rekisterissä.

Renkaat ja liukuesteet

104 §

Renkaiden kulutuspinta ja ominaisuudet

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja tällaisen ajoneuvon perävaunun renkaiden kulutuspinnan pääurien syvyyden tulee olla vähintään 1,6 millimetriä. Moottoripyörän ja moottoripyörän perävaunun renkaiden kulutuspinnan pääurien syvyyden tulee kuitenkin olla vähintään 1,0 mm. Edellä mainitut vaatimukset eivät koske ajoneuvoa, jonka suurin sallittu nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa.

Ajoneuvon samalle akselille asennettavien renkaiden on oltava mitoiltaan, rakenteeltaan ja ominaisuuksiltaan samanlaiset.

Jos ajoneuvossa rengasvaurion johdosta joudutaan tilapäisesti käyttämään vararengasta, siihen ei sovelleta 2 momentin eikä 105 §:n säännöksiä.

Ajoneuvoon saa asentaa renkaat, jotka rajoittavat käytössä sallitun akselimassan pienemmäksi kuin akselille teknisesti sallittu massa. Renkaiden on kuitenkin oltava sellaiset, että koko ajoneuvon kuormaaminen ajoneuvolle tiellä sallittuun massaan on mahdollista ylittämättä renkaiden kantavuutta.

105 §

Talviaikana käytettävät renkaat

Jos sää tai keli sitä edellyttää, marras-, joulu-, tammi-, helmi- ja maaliskuun aikana on käytettävä talvirenkaita, joiden kulutuspinnan pääurien syvyys on vähintään 3,0 millimetriä, seuraavissa ajoneuvoissa:

1) henkilöauto, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia;
2) pakettiauto;
3) erikoisauto, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia;
4) moottoripyörä, mopo, kolmipyörä, nelipyörä, raskas nelipyörä ja kevyt nelipyörä;
5) 1—4 kohdassa tarkoitetulla ajoneuvolla vedettävä perävaunu, jonka luokittelu- tai kytkentämassa on yli 0,75 tonnia ja enintään 3,5 tonnia.

Jos sää tai keli sitä edellyttää, marras-, joulu-, tammi-, helmi- ja maaliskuun aikana on kuormaautossa, linja-autossa ja kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnin henkilö- tai erikoisautossa sekä sellaisessa traktorissa, jonka rakenteellinen nopeus on yli 60 kilometriä tunnissa, käytettävä vetävillä akseleilla, lukuun ottamatta ohjaavia vetäviä akseleita, talvirenkaita, joiden kulutuspinnan pääurien syvyys on vähintään 5,0 millimetriä. Muilla akseleilla sekä mainitulla ajoneuvolla vedettävän perävaunun ja hinattavan laitteen kaikilla akseleilla on tällöin käytettävä renkaita, joiden kulutuspinnan pääurien syvyys on vähintään 3,0 millimetriä. Vaatimusta ei sovelleta traktorin ja perävaunun tai hinattavaan laitteen muodostamaan ajoneuvoyhdistelmään silloin, kun ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu nopeus tiellä on enintään 60 kilometriä tunnissa.

Talvirenkaita ei kuitenkaan tarvitse käyttää:

1) ajoneuvon valmistukseen, maahantuontiin, kauppaan, korjaukseen, katsastukseen tai liikenteeseen hyväksymiseen liittyvissä tilapäisissä, enintään 20 kilometrin pituisissa siirroissa;
2) museoajoneuvossa järjestetyn ajotapahtuman aikana;
3) sellaisessa 1 tai 2 momentissa tarkoitetussa ajoneuvossa, johon talvirenkaita ei ole saatavissa; tällaisessa ajoneuvossa tulee käyttää talvikäyttöön soveltuvia karkeakuvioisia renkaita.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä eri ajoneuvoluokkiin kuuluvien ajoneuvojen talvirenkaista.

106 §

Ajoneuvon renkaiden liukuesteet

Ajoneuvon renkaat saa varustaa nastoin, lumiketjuin tai vastaavin liukuestein, jotka eivät oleellisesti vahingoita tien pintaa.

Autossa, moottoripyörässä, mopossa, kolmipyörässä, nelipyörässä, raskaassa nelipyörässä, kevyessä nelipyörässä ja rakenteelliselta nopeudeltaan yli 60 kilometriä tunnissa olevassa traktorissa sekä tällaiseen ajoneuvoon kytketyssä hinattavassa ajoneuvossa saa käyttää nastarenkaita marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Muunakin aikana nastarenkaita saa käyttää:

1) hälytysajoneuvossa;
2) puolustusvoimien käytössä olevassa maastokäyttöön tarkoitetussa autossa ja perävaunussa;
3) tienpitoon käytettävässä autossa ja perävaunussa;
4) ajoneuvon kauppaan, korjaukseen, katsastukseen tai liikenteeseen hyväksymiseen liittyvissä tilapäisissä siirroissa;
5) kaikissa tässä momentissa tarkoitetuissa ajoneuvoissa, jos sää tai keli sitä edellyttää.

Jos vetoautossa on nastarenkaat, luokittelumassaltaan yli 0,75 tonnin ja enintään 3,5 tonnin painoisessa auton perävaunussa on käytettävä talvirenkaita.

Käytettäessä nastarenkaita henkilö- tai pakettiautossa, erikoisautossa ja luokittelumassaltaan enintään 3,5 tonnin painoisessa auton perävaunussa on nastarenkaat, paripyörien toisia pyöriä lukuun ottamatta, asennettava ajoneuvon kaikkiin pyöriin. Nastojen määrät ajoneuvon eri renkaissa ei saa poiketa toisistaan siten, että siitä aiheutuu vaaraa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvon renkaiden nastamäärien sallituista eroista.

Jos ajoneuvoyhdistelmässä, jonka massa on yli 44 tonnia, vetävälle akselille tai vetäville akseleille yhteensä kohdistuva massa on alle 18 prosenttia ajoneuvoyhdistelmän massasta, vetoajoneuvo on 2 momentissa tarkoitettuna aikana varustettava laitteella, jolla voidaan parantaa ajoneuvon liikkeellelähtökykyä liukkaalla tienpinnalla. Tällaisena laitteena ei pidetä yhden vetävän akselin tasauspyörästön toimintaan vaikuttavaa rakennetta.

Polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän, kevyen sähköajoneuvon, polkupyörän perävaunun, potkupyörän ja eläimen vetämän ajoneuvon renkaat saa varustaa nastoin, lumiketjuin tai vastaavin liukuestein, jotka eivät oleellisesti vahingoita tien pintaa.

Moottorityökoneen, maastoajoneuvon ja traktorin, jonka rakenteellinen nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa, sekä niiden perävaunun renkaat ja telaketjut saa varustaa nastoin, lumiketjuin tai vastaavin liukuestein, jotka eivät oleellisesti vahingoita tien pintaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisestä syystä myöntää ajoneuvolle poikkeuksen 2 momentin nastarenkaiden sallittua käyttöaikaa koskevasta säännöksestä.

Tavarakuljetukset

107 §

Yleiset kuormaussäännökset

Ajoneuvo on kuormattava siten, että mikään valmistajan määrittelemä massa ei ylity ajettaessa. Ajoneuvoa ei saa kuormata siten, että kuorma sivusuunnassa ulottuu ajoneuvon korin tai kuormatilan ulkopuolelle ellei tässä luvussa jäljempänä taikka erikoiskuljetuksia koskevissa säännöksissä tai määräyksissä toisin säädetä tai määrätä.

Ajoneuvossa olevaa vaihtokuormakoria pidetään ajoneuvon kuormana. Ajoneuvossa oleva vaihtokuormakori saa ylittää ajoneuvon leveyden ajoneuvolle sallitun leveyden rajoissa. Ajoneuvon etu- ja takavalaisimet on tällöin asennettava siten, että valaisimen sivusuuntaista etäisyyttä ajoneuvon reunasta koskevat vaatimukset täyttyvät myös vaihtokuormakorin leveimmästä kohdasta mitattuna.

Kuorma saa ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle tiellä sallitun pituuden rajoissa ulottua ajoneuvon edessä enintään 1,00 metrin ja takana enintään 2,00 metriä ajoneuvon uloimman osan ulkopuolelle ellei tässä luvussa jäljempänä taikka erikoiskuljetuksia koskevissa säännöksissä tai määräyksissä toisin säädetä tai määrätä.

Jos ajoneuvon kuorma ylittää ajoneuvon leveyden, ajoneuvon taustapeilit tulee säätää siten tai ajoneuvoon on kiinnitettävä sellaiset lisäpeilit, että kuljettaja voi nähdä ajoneuvon sivuille ja seurata takana tulevaa liikennettä. Lisäpeilien sijasta voidaan käyttää muuta epäsuoran näkemisen mahdollistavaa laitetta.

Henkilöauton katolla kuljetettavan tavaran massa saa autolle sallittujen massojen rajoissa olla enintään 10 prosenttia auton omamassasta.

Ajoneuvoyhdistelmän massa ei saa ylittää vetoajoneuvon valmistajan määrittelemää suurinta yhdistelmämassaa eikä ajoneuvoyhdistelmälle hyväksyttyä massaa.

Moottorityökonetta ei saa, lukuun ottamatta 154 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kuljetuksia perävaunulla, käyttää muihin kuin itse työkohteessa suoritettaviin, työkoneen varsinaisesta käyttötarkoituksesta johtuviin kuljetuksiin.

108 §

Kuorman sijoittaminen

Kuormasta on tehtävä mahdollisimman matala yhtenäinen kokonaisuus. Kuorman painopisteen tulee olla mahdollisimman alhaalla ja lähellä ajoneuvon pituussuuntaista keskiviivaa. Ajoneuvoa ei saa kuormata siten, että ajoneuvon painopiste on korkeammalla kuin ajoneuvolle on teknisesti sallittu.

Keskiakseliperävaunu on kuormattava niin, että se kohdistaa vetoajoneuvon kytkentälaitteelle alaspäin painavan voiman. Alaspäin painava voima saa olla enintään 10 prosenttia perävaunun akseleille sallitusta massasta tai enintään 1 000 kilogramman massaa vastaava voima, pienemmän voimista ollessa määräävä.

Alaspäin painava voima ei saa ylittää kytkettäville ajoneuvoille eikä kytkentälaitteille sallittuja voimia.

109 §

Kuorman varmistaminen

Ajoneuvon kuorma ei saa kuormakorissa siirtyä siten, että se voi haitata ajoneuvon liikenneturvallista käyttöä. Kuorman on pysyttävä kuormakorissa paikoillaan kaikissa kiihdytyksissä ja jarrutuksissa sekä kaarteissa ajettaessa.

Kuorman varmistamiseksi tulee käyttää kuorman tuentaa, sitomista, lukitsemista tai peittämistä.

Kuorman varmistuksen lujuutta määritettäessä saa ottaa kitkavoiman tarjoaman pidätyskyvyn huomioon. Kuormakorin pohjan ja kuorman välisen kitkavoiman tarjoaman pidätyskyvyn saa kuitenkin ottaa huomioon vain, kun kuorman liikkuminen kuormakoriin nähden pystysuunnassa on estetty sitomalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Kuorma on suojattava kuormapeitteellä, jos on vaara, että kuorma pölyää tai varisee tielle ajoviiman vaikutuksesta.

110 §

Kuorman merkitseminen

Jos kuorma ulottuu ajoneuvon edessä ajoneuvon ääriviivan ulkopuolelle tai takana yli 1,00 metrin ajoneuvon ääriviivan ulkopuolelle, on kuorman uloin osa merkittävä punaisella tai punakeltaisella, vähintään 300 millimetriä korkealla ja 300 millimetriä leveällä merkkilipulla. Vaihtokuormakoria kuljetettaessa merkkilipun saa korvata vaihtokuormakorin takakulmiin sijoitetuilla, taaksepäin suunnatuilla punakeltaisin tai punavalkoisin raidoin varustetuilla kilvillä tai maalauksilla, joiden pinta-ala yhteensä vastaa merkkilipulle säädettyä. Kilpi tai maalaus saa heijastaa punaista valoa taaksepäin.

Pimeän tai hämärän aikana ja muulloinkin olosuhteiden sitä edellyttäessä on 1 momentissa tarkoitetun kuorman merkintään käytettävä edessä valkoista valoa eteenpäin näyttävää valaisinta ja valkoista heijastinta sekä takana punaista valoa taaksepäin näyttävää valaisinta ja punaista heijastinta. Vaatimusta ei sovelleta sellaiseen vaihtokuormakoriin, joka on varustettu 1 momentissa tarkoitetuin kilvin tai maalauksin, jotka heijastavat punaista valoa taaksepäin. Edellytyksenä on lisäksi, että ajoneuvo täyttää sen valaisimia koskevat näkyvyysvaatimukset myös vaihtokuormakorilla kuormattuna.

Ajoneuvon pituuden sen takana ylittävän kuorman merkitsemistä koskevia 1 ja 2 momentin säännöksiä ei tarvitse soveltaa ajoneuvoon, jolla vedetään perävaunua silloin, kun kuorma ei ylitä perävaunun takimmaista osaa yli 1,00 metrillä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kuorman merkitsemiseen käytettävistä välineistä.

111 §

Kuormaukseen käytettävän ajoneuvon tai työvälineen kuljetus

Tavarankuljetukseen käytettävään ajoneuvoon saa kiinnittää kuormatilan taakse kyseisen ajoneuvon lastauksessa tai kuormauksessa käytettävän ajoneuvon tai työvälineen huolimatta siitä, että tästä aiheutuu ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle säädetyn suurimman sallitun pituuden ylitys, jos:

1) tavarankuljetukseen käytettävissä oleva tila ei kasva;

2) ei ylitetä muuta yleisesti sallittua mittaa kuin pituus;

3) ei ylitetä tavarankuljetukseen käytettävän ajoneuvon leveyttä;

4) ajoneuvo, johon on kiinnitetty tässä tarkoitettu ajoneuvo tai työväline, täyttää sille säädetyt tai määrätyt taka-alleajosuojausta koskevat mittavaatimukset;

5) valojen ja takarekisterikilven näkyvyyttä ja näkyvyyskulmia koskevat vaatimukset täyttyvät joko ajoneuvon omilla valaisimilla ja rekisterikilvellä tai tätä tarkoitusta varten asennetuilla lisävalaisimilla ja -rekisterikilvellä;

6) ajoneuvon taakse kiinnitetyn ajoneuvon tai työvälineen valaisimista ja heijastimista ei aiheudu vaaraa.

112 §

Ajoneuvolle sallitun mitan ylittävä kuorma

Edellä 107 §:n 3 momentissa säädetystä poiketen ajoneuvossa oleva kuorma saa aiheuttaa ajoneuvolle sallitun suurimman pituuden ylityksen silloin, kun ajoneuvoon on kytketty perävaunu. Lisäksi kuorma saa aiheuttaa vetoajoneuvolle sallitun suurimman pituuden ylityksen kuormaukseen ja kuorman purkuun liittyvissä lyhyissä siirroissa. Edellytyksenä suurimman sallitun pituuden ylitykselle on, että kuormaus on tehty niin, että ei muodostu riskiä vetoajoneuvossa olevan kuorman osumisesta perävaunuun eikä siinä olevaan kuormaan. Kuormaus ei muutenkaan saa aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuudelle.

113 §

Vene ja matkailukori

Edellä 107 §:n 1 momentissa kuorman leveydestä säädettyä ei sovelleta veneen kuljettamiseen eikä tavarankuljetukseen tarkoitetun auton avonaiseen kuormatilaan tilapäisesti kiinnitettyyn matkailukoriin, jossa ei oleskella kuljetuksen aikana ja jonka kuormatilan ulkopuolelle ulottuva osa on varustettu valaisimin ja heijastimin siten, että kuormauksesta ei aiheudu vaaraa. Tällaisen matkailukorin leveys ei saa ylittää kyseiselle ajoneuvolle tiellä yleisesti sallittua leveyttä. Tiellä yleisesti sallittua leveyttä leveämmän veneen kuljettamiseen sovelletaan erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset 1 momentissa tarkoitetun matkailukorin valaisimista ja heijastimista sekä tarvittaessa muista liikenneturvallisuusvaatimuksista.

114 §

Vastuu ajoneuvon kuormaamisesta kaupallisissa kuljetuksissa

Tätä pykälää sovelletaan vain kaupallisiin kuljetuksiin vaarallisten aineiden kuljetuksia lukuun ottamatta. Mitä 4 momentissa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa kontin ja vaihtokorin paino ja 5 momentissa velvollisuudesta huolehtia valvontaviranomaisen tiedonsaannista, sovelletaan kuitenkin myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin.

Kuljettajan on ennen matkan alkamista varmistauduttava siitä, että ajoneuvo on kuormattu säännösten ja määräysten mukaisesti, jos varmistautuminen ei kuormatilan sinetöinnin, kuorman purkamisen tai muun vastaavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa ja viivästystä kuljetustehtävälle. Lisäksi kuljettajan on ajon aikana huolehdittava siitä, että kuorman sijoittelu ja kiinnitys pysyvät tässä laissa säädetyn mukaisina.

Kuorman sijoittamisen ja kiinnittämisen ajoneuvoon, konttiin tai muuhun kuormatilaan suorittanut, samoin kuin asemansa vuoksi kuorman sijoittamisesta ja kiinnittämisestä ohjeita antanut vastaa siitä, että kuorma on oikein sijoitettu ja kiinnitetty ja muutoinkin täyttää kuljettamista koskevat vaatimukset. Edellä tässä momentissa tarkoitettu henkilö ei kuitenkaan ole vastuussa, jos virhe johtuu 4 momentissa tarkoitettujen tietojen virheistä tai puutteista, joita hän ei ole voinut kohtuudella havaita. Tällaista vastuuta ei myöskään synny, jos hän on toiminut kuormaamisessa

vain avustajana. Muutoksia kuormaukseen tehnyt vastaa siitä, että kuorman sijoittelu ja kiinnitys pysyvät edelleen säännösten ja määräysten mukaisina.

Kuljetuksen suorittaja vastaa siitä, että tavaran kuormaajalla on oikeat ja riittävät tiedot ajoneuvosta. Tavaran lähettäjä ja kuljetuksen toimeksiantaja vastaavat siitä, että kuormaajalla on kuljetettavista tavaroista käytettävissään riittävät ja oikeat tiedot ja että kuljetuksen suorittajalle on annettu ilmoitus kuljetettavan kontin ja vaihtokorin painosta.

Kuljetuksen suorittaja vastaa siitä, että kuljetukseen käytetään ajoneuvoa, jossa on kuorman sitomiseen tarvittavat tavanomaiset välineet ja joka turvallisuudeltaan muutoinkin soveltuu tehtävään. Valmiiksi kuormatun perävaunun tai muun kuormatilan soveltuvuudesta vastaa kuitenkin se, joka on ennen kuormaamista ottanut perävaunun tai muun kuormatilan käyttöön tai sopinut sen käyttöön ottamisesta. Kuljetuksen suorittajan pitää huolehtia siitä, että valvontaviranomaisella on mahdollisuus saada 4 momentissa tarkoitetun kontin ja vaihtokorin painoa koskevan ilmoituksen tiedot.

Kuormauksen ja kuljetuksen suorittajan on huolehdittava siitä, että heidän palveluksessaan oleva kuormaukseen ja kuljetukseen osallistuva henkilö tuntee riittävän hyvin työtehtäviänsä koskevat kuormausta sääntelevät säännökset ja määräykset.

Vaarallisten aineiden kuormausvastuusta säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta ~~tiellä~~ annetussa laissa (719/1994).

Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa ja päämitat käytettäessä ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöönotettua ajoneuvoa

115 §

ETA-valtiossa rekisteröity tai käyttöönotettu ajoneuvo

Jos vuonna 1993 tai sitä myöhemmin käyttöön otetun ajoneuvon rekisteröinnissä ja käytössä sallitut massat ylittävät tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annetussa neuvoston direktiivissä 96/53/EY säädetyt suurimmat sallitut arvot:

1) auton kolmi- tai useampiakselisessa telissä vähintään yhden akselin tulee olla ohjaava; ohjaavan akselin sijasta voidaan käyttää ohjautuvaa akselia, joka on lukittuneena suoraan ajoa vastaavaan asentoon nopeuden ollessa 30 kilometriä tunnissa tai tätä enemmän;

2) hinattavan ajoneuvon telin akseleista vähintään yhden on oltava ohjautuva tai ohjaava, jos telin äärimmäisten akselien välinen etäisyys ylittää kaksiakselisessa telissä 2,4 metriä tai kolmi- tai useampiakselisessa telissä 2,8 metriä;

3) varsinaisen perävaunun kaksiakselisen telin takimmainen akseli saa olla ohjautuva vain, jos ajoneuvon on osoitettu täyttävän E-säännössä n:o 79 tarkoitetut tekniset vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon kolmella tai useammalla akselilla varustetun telin ohjautuville akseleille kohdistuvien massojen summa saa olla enintään puolet telin muille kuin ohjautuville akseleille kohdistuvien massojen summasta. Vaatimusta ei sovelleta ajoneuvoon, jonka on osoitettu täyttävän E-säännössä n:o 79 tarkoitetut tekniset vaatimukset. Ohjautuvaa akselia, joka on lukittuneena suoraan ajoa vastaavaan asentoon nopeuden ollessa yli 30 kilometriä tunnissa, ei pidetä tässä momentissa tarkoitettuna ohjautuvana akselina.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta ajoneuvoon, jonka suurin sallittu nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa.

116 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon akselille tai telille kohdistuva suurin sallittu massa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon akselille kohdistuva massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.1 mainittuja arvoja.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon telille kohdistuva massa ei saa ylittää liitteessä 6.2 mainittuja arvoja.

Ajettaessa liukkaalla tien pinnalla ajoneuvon akselille tai telille kohdistuva massa saa akselinnostolaitetta käytettäessä tilapäisesti ylittää suurimman tiellä sallitun akselimassaan, jos tästä ei aiheudu vahinkoa tielle.

117 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.3 mainittuja arvoja.

118 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurin sallittu massa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.4 mainittuja arvoja.

119 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun kaksi- ja kolmipyöräisen ajoneuvon sekä niihin rinnastettavan nelipyöräisen ajoneuvon kuormitus

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun kaksi- ja kolmipyöräisen moottorikäyttöisen ajoneuvon sekä niihin rinnastettavan nelipyöräisen ajoneuvon kuormituksesta aiheutuva massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.5 mainittuja arvoja.

120 §

ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa ~~maa- ja metsätalouskäytössä~~

Traktoriin ~~Käytettäessä traktoria polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa traktoriin~~ saa kytkeä hinattavan ajoneuvon, jonka kytkentämassa on:

1) enintään kaksi kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos 2 tai 3 kohdassa tarkoitetut ehdot eivät täyty;

2) enintään 2,6 kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos traktorin kytkentälaitteeseen kohdistuu pystysuuntainen voima, jonka suuruus on vähintään 15 prosenttia hinattavan ajoneuvon kytkentämassasta, tai jos traktorissa on jarrujärjestelmä, jota käyttäen pelkällä traktorilla suurimmilla 3 momentissa tarkoitetuilla lisäpainoilla varustettuna saavutetaan vähintään 3,5 m/s^2 hidastuvuus;

3) enintään kolme kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos perävaunussa on traktorin jarrupolkimella käytettävät jarrut.

Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon kytkentämassaa määrättäessä saa traktorin omamassassa ottaa huomioon valmistajan suosituksen mukaisesti asennetut lisäpainot ja -rakenteet, kuitenkin enintään kolmasosan traktorin rekisteriin merkitystä omamassasta, joka ei sisällä lisäpainoja eikä -rakenteita.

Traktoriin kytkettyyn perävaunuun saa kytkeä kytkentämassaltaan pienemmän perävaunun tai vastaavan maatalouteen käytettävän hinattavan ajoneuvon. Perävaunujen tai perävaunun ja hinattavan ajoneuvon yhteenlaskettu kytkentämassa ei saa ylittää etummaisen perävaunun rakenteen perusteella määräytyvää 1 momentissa tarkoitettua massaa. Valoja, heijastimia, hitaan ajoneuvon kilpeä ja muita merkintöjä koskevia säännöksiä sovelletaan perävaunuun kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon samalla tavalla kuin traktoriin kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon.

~~Perävaunujen tai perävaunun ja hinattavan ajoneuvon yhteenlaskettu kytkentämassa ei saa ylittää etummaisen perävaunun rakenteen perusteella määräytyvää 1 momentissa tarkoitettua massaa. Valoja, heijastimia, hitaan ajoneuvon kilpeä ja muita merkintöjä koskevia säännöksiä sovelletaan perävaunuun kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon samalla tavalla kuin traktoriin kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon.~~

~~Kuormaa kantavaan runko-ohjauksella varustettuun traktoriin ei saa kytkeä hinattavaa ajoneuvoa.~~

~~Traktoriin kytkettyä rekeä saa käyttää tiellä vain poikkeuksellisesti ja vain, jos muulle liikenteelle ei aiheudu vaaraa tai haittaa. Rekeä saa kuormittaa olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden sallimaan määrään.~~

121 §

ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävä hinattava ajoneuvo

Traktorinsekä siihen kytkettävän hinattavan ajoneuvon tai hinattavien ajoneuvojen muodostaman ajoneuvoyhdistelmän pituus saa olla enintään 16,50 metriä. ~~kytkentämassa ei saa ylittää liitteen 6 taulukossa 7 mainittuja arvoja silloin, kun traktoria käytetään muihin kuin polttoainemaksusta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuihin kuljetuksiin.~~

Traktoriin kytkettyä rekeä saa käyttää tiellä vain poikkeuksellisesti ja vain, jos muulle liikenteelle ei aiheudu vaaraa tai haittaa. Rekeä saa kuormittaa olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden sallimaan määrään.

Kuormaa kantavaan runko-ohjauksella varustettuun traktoriin ei saa kytkeä hinattavaa ajoneuvoa.

122 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun tai perävaunujen muodostaman ajoneuvoyhdistelmän massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.6 mainittuja arvoja.

123 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon yhdistelmän suurin sallittu massa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetuntraktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 6.7 mainittuja arvoja.

124 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvoyhdistelmän massaa koskevat poikkeukset vaarallisten aineiden kuljetuksessa

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun vähintään seitsemänakselisen autolla vedettävän ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on 60 tonnia, jos kuljetukseen sovelletaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettua lakia ~~(719/1994)~~. Tällaisen ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on kuitenkin 68 tonnia, jos ajoneuvoyhdistelmässä on vähintään kahdeksan akselia ja ajoneuvoyhdistelmän vetoautossa on vähintään neljä akselia tai jos ajoneuvoyhdistelmän vetoautossa on vähintään kolme akselia ja kyseessä on vähintään kahdeksanakselinen auton ja kahden puoliperävaunun muodostama ajoneuvoyhdistelmä.

Enintään kahdeksanakselisessa ajoneuvoyhdistelmässä, jonka massa on yli 64 tonnia, vähintään 65 prosenttia perävaunun massasta tai perävaunujen massasta yhteensä tulee kohdistua akseleille, jotka on varustettu paripyörin. Vaatimus ei kuitenkaan koske vaarallisten aineiden säiliökuljetusta, jos kuljetettavan vaarallisen aineen määrä ylittää 5 tonnia.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta pakatun tavaran kuljetukseen, jos kuljetettavan vaarallisen aineen määrä ei ylitä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain nojalla määrättyjä raja-arvoja, jotka koskevat kuljetusyksikössä kuljetettavaan määrään liittyviä vapautuksia.

125 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän suurin sallittu pituus

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun sekä niiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän pituus ei saa ylittää tämän lain liitteessä 7.1 mainittuja arvoja.

126 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän muut päämitat

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun sekä niiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän leveys ja korkeus eivät saa ylittää tämän lain liitteessä 7.2 mainittuja arvoja.

127 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän ja raskaan nelipyörän suurimmat sallitut päämitat

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän ja raskaan nelipyörän sekä näihin kytkettävän hinattavan ajoneuvon suurimmat sallitut päämitat on ilmoitettu tämän lain liitteessä 7.3.

128 §

ETA-valtiossa käyttöönotetun kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän sekä näiden perävaunun suurin sallittu leveys

Kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän sekä näiden perävaunun suurimmat sallitut leveydet on ilmoitettu tämän lain liitteessä 7.4.

129 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin ja moottorityökoneen sekä niihin kytketyn perävaunun leveys

ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöönotettua traktoria ja moottorityökonetta, jonka leveys on suurempi kuin 2,6 metriä mutta enintään 3,0 metriä, saa kuljettaa tiellä siirrettäessä ajoneuvoa sen säilytyspaikalle tai työkohteelle, työkohteelta toiselle tai huoltotarkoituksessa. Traktorin suurinta leveyttä mitattaessa ei oteta huomioon siihen liitettyä työvälinettä, levikepyöriä eikä levikepyörien käytön ajaksi asennettuja lokasuojia. Kuljettaminen on sallittu vain, jos siitä ei aiheudu haittaa eikä vaaraa liikenteelle.

Pimeän tai hämärän aikana taikka muulloinkin olosuhteiden sitä edellyttäessä levikepyöristä mitattuna yli 2,6 metriä leveään traktoriin on sekä eteen että taakse kiinnitettävä suurinta leveyttä osoittavat valaisimet ja heijastimet. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräyksiä valaisimien ja heijastimien teknisistä ominaisuuksista sekä sijoituksesta ajoneuvoon. Valaisimia ja heijastimia ei oteta huomioon traktorin suurinta leveyttä mitattaessa.

Liikuttaessa tiellä levikepyörillä varustetulla traktorilla, jonka leveys levikepyöristä mitattuna ylittää tiellä yleisesti sallitun 2,6 metrin leveyden, traktorissa on käytettävä eteenpäin ja taaksepäin näkyvää ruskeankeltaista valoa näyttävää vilkkuvaa varoitusvalaisinta. Valaisimen tulee täyttää E-säännön n:o 65 vaatimukset.

Traktoriin ja moottorityökoneeseen saa kytkeä perävaunun, jonka leveys on enintään 2,6 metriä.

Edellä 4 momentissa säädetystä poiketen traktoriin saa kytkeä lietelannan kuljetukseen ja levitykseen käytettävän, enintään 3,3 metriä leveän säiliöperävaunun edellyttäen, että yli 2,6 metriä leveää perävaunua tiellä kuljetettaessa traktoriin on kiinnitetty eteenpäin suunnatut ja vastaavasti perävaunun taakse taaksepäin suunnatut, kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat 2 momentissa säädetyn mukaiset valaisimet ja heijastimet. Traktoriin kiinnitettäviksi tarkoitetut, kuljetuksen suurinta leveyttä osoittavat eteenpäin suunnatut valaisimet ja heijastimet saa kiinnittää perävaunun etuosaan, jos traktorin leveys ei estä niiden näkymistä eteenpäin. Leveyttä osoittavat valaisimet vaaditaan kuitenkin vain milloin perävaunua kuljetetaan tiellä pimeän tai hämärän aikana taikka näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut.

130 §

ETA-valtiossa rekisteröidyt tai käyttöönotetut tienpitoon ja maatalouteen käytettävät ajoneuvot ja laitteet

ETA-valtiossa rekisteröityihin tai käyttöönotettuihin tienpitoon tai maatalouteen käytettäviin moottorityökoneisiin, työvälineisiin ja hinattaviin laitteisiin ei sovelleta tässä luvussa säädettyjä, päämittoja koskevia säännöksiä. Niitä saa kuljettaa yli 4,00 metriä leveinä, jos tielaitteet eivät rajoita ajoneuvolla liikkumista eikä kuljettamisesta aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa. Moottorityökone sekä ajoneuvoon kiinnitetty työväline ja hinattava laite on pidettävä kuljetuksen aikana kuljetusasennossa tai muuten säädettynä niin, että yleisesti sallitun leveyden ylitys on mahdollisimman vähäinen.

Yli 2,60 metriä leveiden moottorityökoneiden, työvälineiden ja hinattavien laitteiden merkitsemiseksi on ajoneuvon eteen ja taakse tai, jos työvälinettä tai hinattavaa laitetta vedetään, vetävän ajoneuvon eteen ja työvälineen tai hinattavan laitteen taakse, asetettava pituudeltaan ja sijoitukseltaan ajoneuvon ja työvälineen suurinta leveyttä vastaava, vuorottaisin punaisin ja keltaisin tai punaisin ja valkoisin poikkijuovin tai vinojuovin varustettu kilpi, jonka ulkoreunoissa on edessä valkoiset ja takana punaiset heijastimet. Heijastinta ei kuitenkaan tarvitse olla sellaisessa kilvessä, joka täyttää E-säännön n:o 104 luokka C:n heijastavuusvaatimukset. Kilpeä ei saa kiinnittää siten, että se heijastaa eteenpäin muuta kuin valkoista tai keltaista valoa.

Jos traktoriin, jonka suurin sallittu nopeus on yli 50 kilometriä tunnissa, on kiinnitetty työväline, joka estää vaadittuja taka-, jarru- ja suuntavalaisimia tai heijastimia näkymästä taakse, työväline on varustettava vastaavin valaisimin ja heijastimin.

Tässä pykälässä tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan myös traktoriin tai moottorityökoneeseen kiinnitettyyn muuhun kuin yli 2,60 metriä leveään työvälineeseen, jos työväline ulottuu

enemmän kuin 0,20 metriä ajoneuvon suurinta leveyttä vastaavan pituussuuntaisen pystytason ulkopuolelle.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen merkintöjen, valaisimien ja heijastimien teknisistä ominaisuuksista sekä sijoituksesta ajoneuvoon tai työvälineeseen.

131 §

ETA-valtiossa rekisteröityjen tai käyttöönotettujen muiden kuin tässä luvussa mainittujen ajoneuvojen päämitat

ETA-valtiossa rekisteröityjen tai käyttöönotettujen muiden kuin tässä luvussa mainittujen ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien päämittoihin sovelletaan autoon tai auton ja siihen kytketyn yhden tai useamman perävaunun muodostamaan ajoneuvoyhdistelmän suurimpia sallittuja päämittoja, jollei tässä laissa toisin säädetä. Ajoneuvon luokituksesta johtuvia suurimpia sallittuja mittoja ei kuitenkaan saa ylittää.

132 §

ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja autolla vedettävän ajoneuvoyhdistelmän kääntyminen

ETA-valtiossa rekisteröity tai käyttöönotettu auto, auton ja puoliperävaunun sekä auton ja varsinaisen perävaunun tai keskiakseliperävaunun enintään 18,75 metrin pituinen yhdistelmä on oltava käännettävissä kumpaankin suuntaan sellaisen koko ympyrän alueella, jonka määrittävät kaksi samankeskistä ympyrää siten, että ajoneuvon uloimman etukulman kulkiessa 12,50 metrin säteisen ympyrän kaarta pitkin sisäsivu kulkee vähintään 5,30 metrin säteistä kaarta pitkin.

Auton ja perävaunun tai perävaunujen muodostaman yli 18,75 metriä pitkän yhdistelmän tulee olla käännettävissä kumpaankin suuntaan sellaisen koko ympyrän alueella, jonka määrittävät kaksi samankeskistä ympyrää siten, että uloimman etukulman kulkiessa 12,50 metrin säteisen ympyrän kaarta pitkin sisäsivu kulkee vähintään 2,00 metrin säteistä kaarta pitkin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa teknisiä ja tarkentavia määräyksiä ajoneuvoyhdistelmän kääntymisen vaatimuksista.

Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurimmat sallitut massat ja päämitat käytettäessä muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöönotettua ajoneuvoa

133 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröity tai käyttöönotettu ajoneuvo

Jäljempänä 134—140 §:n säännöksiä sovelletaan sellaiseen auton ja perävaunun muodostamaan ajoneuvoyhdistelmään, jossa vähintään yksi ajoneuvoista on rekisteröity muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa, jos Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa ei muuta määrätä. Mainittuja säännöksiä sovelletaan myös linja- ja kuorma-autoon, joka on rekisteröity muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun ajoneuvoon ja ajoneuvoyhdistelmään, joka on rekisteröity tai otettu käyttöön muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa, sovelletaan säännöksiä, joita sovelletaan vastaavaan ETA-valtiossa rekisteröityyn tai käyttöönotettuun ajoneuvoon ja ajoneuvoyhdistelmään. Autolla vedettävässä ajoneuvoyhdistelmässä, jossa vähintään yksi ajoneuvoista on rekisteröity muussa valtiossa kuin ETA-valtiossa, saa kuitenkin olla vain yksi perävaunu.

134 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon akselille ja telille kohdistuvat suurimmat sallitut massat

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon akselille ja telille kohdistuva massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 8.1 ilmoitettuja arvoja.

135 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 8.2 ilmoitettuja arvoja.

136 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun perävaunun suurin sallittu massa

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun perävaunun massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 8.3 ilmoitettuja arvoja.

137 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun muodostaman ajoneuvoyhdistelmän massa ei saa ylittää tämän lain liitteessä 8.4 mainittuja arvoja.

138 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän pituus ei saa ylittää tämän lain liitteessä 8.5 mainittuja arvoja.

139 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon muut suurimmat sallitut päämitat

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon muut suurimmat sallitut päämitat on ilmoitettu tämän lain liitteessä 8.6.

140 §

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän kääntyminen

Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton sekä auton ja perävaunun muodostaman ajoneuvoyhdistelmän tulee olla siten käännettävissä, että uloimman etukulman kulkiessa 12,50 metrin säteisen ympyrän kaarta pitkin sisäsivu kulkee vähintään 5,30 metrin säteistä kaarta pitkin.

Henkilökuljetukset

141 §

Henkilökuljetus autolla

Autossa saa kuljettajan lisäksi olla enintään rekisteriin merkityn istuma- ja seisomapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Kuljettajan ja matkustajien tulee käyttää istuma- tai seisomapaikkoja, jotka täyttävät niitä koskevat vaatimukset.

Linja-autossa, jota käytetään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaiseen henkilöliikenteeseen saa kuitenkin rekisteriin merkityn matkustajamäärän kuljettaja mukaan lukien tilapäisesti ylittää 30 prosentilla ajoneuvolle tiellä sallittujen massojen puitteissa. Kuljettajan viereiselle istumapaikalle ja kaikille turvavöin varustetuille istumapaikoille saa kuitenkin sijoittaa enintään rekisteriin merkityn määrän matkustajia.

142 §

Matkustajamäärä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Henkilöautossa, joka on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä ja kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, saa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa matkustajien määrä olla 141 §:n 1 momentin estämättä yhdellä istuimella tai istuinrivillä enintään:

Istumapaikkojen määrä	Matkustajien määrä
1	2
2	3
3	5
4	6

Kahdella vierekkäisellä istumapaikalla ei kuitenkaan saa olla useampia kuin kolme matkustajaa.

Kuljettajalle ja kahdeksalle matkustajalle rekisteröidyssä henkilöautossa saa kullakin vähintään 70 senttimetrin levyisellä istumapaikalla, kuljettajan viereistä paikkaa lukuun ottamatta, kuljettaa koulu- tai päivähoitokuljetuksessa kahta siihen sopivaa matkustajaa. Matkustajien kokonaismäärä saa tällöin olla 13, jos kaikki matkustajat ovat lukuvuoden alkaessa alle 13-vuotiaita, ja muutoin 12.

Jos koulu- tai päivähoitokuljetukseen käytettävässä henkilöautossa on myös muita kuin tämän pykälän soveltamisalaan kuuluvia matkustajia, lasketaan kuljetukseen käytettävien istumapaikkojen enimmäiskuormitus muilta matkustajilta vapaaksi jäävän istumapaikkaluvun mukaan.

Koulu- ja päivähoitokuljetukseen käytettävässä linja-autossa saa kuljettajan lisäksi kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia.

143 §

Koulu- ja päivähoitokuljetusten merkitseminen

Koulu- ja päivähoitokuljetuksessa, jonka järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, käytettävässä~~kuljetus~~autossa tulee olla edessä ja takana neliön muotoinen, heijastavalla keltaisella pohjalla varustettu kilpi, jonka sivut ovat 40 senttimetriä pitkiä, jossa on 25 millimetriä leveät punaiset reunat ja jonka keskellä on samanlainen musta kuvio kuin tämän lain liitteen 3.1 mukaisessa liikennemerkissä A17, Lapsia~~, sekä sen alla mustalla teksti "Koulukyyti".~~ Kilpi on kiinnitettävä siten, että sen yläreuna on enintään 150 senttimetrin korkeudella tien pinnasta. Henkilöautoissa kilpi saadaan kuitenkin asentaa myös katolle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kilpi saadaan henkilöautoissa korvata taksivalaisimen päälle tai sen tilalle asennetulla vähintään taksivalaisimen kokoisella keltaisella kuvulla, jossa on samanlainen musta kuvio kuin liikennemerkissä A17~~, Lapsia ja teksti ”Koulukyyti”.~~ Kuvussa on koulu- ja päivähoitokuljetuksen aikana käytettävä valoa.

Koulu- ja päivähoitokuljetuksen päätyttyä kilpi tai kupu on heti poistettava.

144 §

Henkilökuljetus kaksi- ja kolmipyöräisellä moottorikäyttöisellä ajoneuvolla sekä niihin rinnastettavalla nelipyöräisellä ajoneuvolla

Moottoripyörällä, jota ei ole varustettu sivuvaunulla, saa kuljettaa enintään yhtä matkustajaa. Sivuvaunulla varustetulla moottoripyörällä saa kuljettaa enintään yhtä matkustajaa kuljettajan takana. Edellytyksenä matkustajan kuljettamiselle on, että matkustajaa varten on sopiva istuin ja jalkatuet. Sivuvaunulla varustetun moottoripyörän sivuvaunussa saa kuljettaa enintään kahta matkustajaa. Rekisteriin merkittyjä henkilölukumääriä ei saa ylittää.

Kaksipyöräisellä mopolla saa kuljettaa yhtä matkustajaa matkustajalle varatulla paikalla, jos se on rekisteriin tehdyn merkinnän mukaan sallittu.

Kolmipyöräisellä mopolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä, raskaalla nelipyörällä ja nelipyörällä saa kuljettaa matkustajia enintään rekisteriin merkityn määrän.

Henkilökuljetukseen moottorilla varustetulla polkupyörällä sovelletaan säännöksiä, jotka koskevat henkilökuljetusta polkupyörällä. Tyyppihyväksytylle ajoneuvolle hyväksyttyjä enimmäiskuormituksia ei kuitenkaan saa ylittää.

145 §

Henkilökuljetus traktorilla ja moottorityökoneella

Traktorilla ja moottorityökoneella saa kuljettaa matkustajia enintään rekisteriin merkityn määrän. Moottorityökoneella, jota ei ole rekisteröity, saa kuljettaa matkustajia enintään moottorityökoneen valmistajan tarkoittaman määrän.

Umpinaisella ohjaamolla varustetussa traktorissa ja moottorityökoneessa saa 1 momentissa säädetyn estämättä kuljettaa enintään 135 senttimetrin pituista henkilöä, jos hänen kuljettamistaan varten ajoneuvoon on kiinnitetty hänen pituuteensa ja painoonsa nähden sopiva turvaistuin tai muu lasten turvalaite. Tällainen istuin on kiinnitettävä luotettavasti ajoneuvoon ja matkustajaa varten tulee joko ajoneuvossa tai turvalaitteessa olla vähintään kolmen pisteen vyökiinnitys. Istuimen yläpuolella olevan vapaan tilan tulee olla kuormittamattoman istuimen istuinpinnasta ylöspäin mitattuna vähintään 0,80 metriä.

146 §

Henkilökuljetus maastoajoneuvolla

Maastoajoneuvolla saa kuljettaa ajoneuvon valmistajan tarkoittaman määrän henkilöitä.

147 §

Henkilökuljetus polkupyörällä ja kevyellä sähköajoneuvolla

Polkupyörällä ja kevyellä sähköajoneuvolla ei saa kuljettaa useampia henkilöitä kuin mille se on rakennettu. Matkustajan kuljettaminen on sallittu vain, jos polkupyörässä tai kevyessä sähkö-

ajoneuvossa on matkustajalle sopiva istuin. Kuljetettaessa matkustajaa polkupyörällä tulee polkupyörässä olla kaksi erillistä jarrulaitetta.

148 §

Henkilökuljetus kuorma- ja pakettiauton kuormatilassa

Kuorma- ja pakettiauton kuormatilassa saa kuljettaa matkustajia vain, jos kuormatila on varustettu hyväksytyin istuimin tai penkein.

Edellä 1 momentista poiketen kuorma-autoa, jonka kuormalavalla ei ole istuimia tai penkkejä, saa käyttää tilapäisesti penkinpainajaisajoihin ja vastaaviin muihin tilaisuuksiin liittyviin matkustajien kuljetuksiin edellyttäen, että auton kuljettajalla on vähintään kahden vuoden ajokokemus kuorma-autolla toisen palveluksessa tai luvanvaraisen liikenteen harjoittajana.

149 §

Henkilökuljetus perävaunussa

Auton ja traktorin perävaunulla saa poliisille etukäteen ilmoitetulla reitillä kuljettaa nähtävyyksiin ja yleisötilaisuuksiin tutustuvia henkilöitä edellyttäen, että perävaunu on varustettu henkilökuljetukseen soveltuvin rakentein ja varustein. Kuljetuksen suurin sallittu ajonopeus on 25 kilometriä tunnissa.

Traktorin perävaunulla saa kuljettaa perävaunun kuormaamiseen tai kuorman purkamiseen tarvittavia henkilöitä työ- tai määräpaikalle ja sieltä takaisin, jos kuljetus ei vaaranna turvallisuutta.

Moottorikelkan perävaunussa saa kuljettaa henkilöitä moottorikelkkailureitillä.

Polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän ja kevyen sähköajoneuvon perävaunussa saa kuljettaa matkustajia. Edellytyksenä on, että perävaunu ja sen kytkentä vetoajoneuvoon on henkilökuljetukseen tarkoitettu ja mitoitettu kuljetettavalle massalle. Kuljetettaville henkilöille pitää olla tarkoituksenmukainen istuin ja perävaunun rakenteen tulee olla sellainen, että matkustaja ei joudu kosketuksiin perävaunun pyörien eikä tien kanssa. Lisäksi polkupyörässä tulee olla vähintään kaksi erillistä jarrulaitetta ja ajoneuvoyhdistelmässä vähintään kaksi jarruin varustettua pyörää.

Puoliperävaunua saa käyttää henkilökuljetukseen noudattaen 148 §:n 2 momentin säännöksiä.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon kytkeminen

150 §

Yleiset kytkentäsäännöt

Moottorikäyttöiseen ajoneuvoon saa kerrallaan olla kytkettynä vain yksi hinattava ajoneuvo, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ajoneuvoyhdistelmässä:

1) ei saa ylittää ajoneuvoille, ajoneuvoyhdistelmälle eikä kytkentälaitteille teknisesti sallittuja massoja;

2) ajoneuvot eivät saa osua toisiinsa tavanomaisissa ajotilanteissa;

3) perävaunun tai perävaunujen jarrujen ja valaisimien on toimittava säännösten ja määräysten mukaisesti;

4) ajoneuvojen sähkö- ja paineilmajarrujen on oltava yhteen sovitetut säännösten ja määräysten mukaisesti;

5) vetoajoneuvon taustapeilit on säädettävä siten tai vetoajoneuvoon on kiinnitettävä sellaiset lisäpeilit, että kuljettaja voi nähdä vetoajoneuvon ja perävaunun tai perävaunujen sivuille sekä seurata takaa tulevaa liikennettä; lisäpeilien sijasta voidaan käyttää muuta epäsuoran näkemisen mahdollistavaa laitetta.

Edellä 149 §:ssä tarkoitetussa kuljetuksissa autoon tai traktoriin saa olla kytkettynä useampia perävaunuja. Ajoneuvoyhdistelmän pituus saa olla enintään 25,25 metriä ja perävaunujen yhteinen kytkentämassa enintään kolme kertaa vetävän ajoneuvon omamassan suuruinen.

Traktoriin, moottorityökoneeseen ja vähintään kolmipyöräiseen L-luokan ajoneuvoon saa kytkeä auton perävaunun, jos käytettävät ajoneuvot ja niiden kytkentä toisiinsa täyttävät vetoajoneuvon mukaisesti määräytyvät tekniset vaatimukset. Jos perävaunussa on toimimattomia suunta- tai jarruvalaisimia eikä mainittuja valaisimia vetoajoneuvon mukaisesti määräytyvissä teknisissä vaatimuksissa edellytetä, ne on peitettävä. Ajoneuvoille ja ajoneuvoyhdistelmälle sallitut mitat ja massat määräytyvät vetoajoneuvoa koskevien säännösten mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvoyhdistelmissä käytettävien kytkentälaitteiden teknisistä vaatimuksista ja mitoituksesta.

151 §

Autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo

Henkilö- ja pakettiautoon sekä erikoisautoon saa kytkeä:

1) luokittelumassaltaan enintään 3 500 kilogramman painoisen keskiakseliperävaunun;

2) luokittelumassaltaan yli 750 kilogramman ja enintään 3 500 kilogramman painoisen puoliperävaunun;

3) luokittelumassaltaan yli 750 kilogramman ja enintään 3 500 kilogramman painoisen varsinaisen perävaunun.

Henkilö- ja pakettiautoon sekä erikoisautoon kytkettävän puoliperävaunun ja varsinaisen perävaunun jarrujärjestelmän on oltava kyseiseen kytkentään soveltuva ja täytettävä perävaunun ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai sitä myöhemmin voimassa olleet tekniset vaatimukset. Henkilö- ja pakettiautoon kytkettävän puoliperävaunun ja varsinaisen perävaunun, joka on otettu käyttöön ennen 1 päivää tammikuuta 2011, on täytettävä 1 päivänä tammikuuta 2011 tai tätä myöhemmin voimassa olleet jarrujärjestelmää koskevat tekniset vaatimukset.

Linja-autoon saa kytkeä keskiakseliperävaunun tai varsinaisen perävaunun.

Jos ajoneuvoyhdistelmän pituus on suurempi kuin 22,00 metriä, kuorma-autoon saa kytkeä:

1) varsinaisen perävaunun;

2) apuvaunun ja siihen kytketyn puoliperävaunun;

3) puoliperävaunun ja sen päälle kytketyn toisen puoliperävaunun;

4) puoliperävaunun ja siihen kytketyn keskiakseliperävaunun.

Jos kuorma-autolla vedettävän ajoneuvoyhdistelmän pituus on kuormaamattomana yli 22,00 metriä, on yhdistelmän kaikissa ajoneuvoissa oltava lukkiutumattomat jarrut. Apuvaunun avulla kytketyssä telirakenteisessa puoliperävaunussa tulee olla vähintään kaksi ohjautumatonta

akselia. Tässä momentissa tarkoitetuksi ohjautumattomaksi akseliksi katsotaan myös akseli, jonka ohjaus lukittuu suoraan asentoon viimeistään nopeudessa 30 kilometriä tunnissa.

Auton sekä siihen kytkettävän, luokittelumassaltaan yli 750 kilogramman mutta enintään 3 500 kilogramman painoisen perävaunun kytkennässä on käytettävä varmistuskaapelia silloin, kun kytkettävien ajoneuvojen kytkentälaitteissa on varmistuskaapelille kiinnityspisteet. Varmistuskaapelin tulee kytkeä perävaunun jarrut varsinaisen kytkennän irrotessa ajon aikana.

152 §

Autoon kytkettävän hinattavan ajoneuvon suurin sallittu massa

Autoon kytkettävän hinattavan ajoneuvon tai hinattavien ajoneuvojen kytkentämassa saa olla enintään pienin seuraavista arvoista:

1) jos hinattava ajoneuvo on jarruton, puolet vetoauton omasta massasta, kuitenkin enintään 0,75 tonnia;

2) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan enintään 3,5 tonnin painoiseen autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo on varustettu työntöjarruin, vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa tai, jos vetoautona toimii maastoautoksi luokiteltu henkilö- tai pakettiauto, 1,5 kertaa vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa, kuitenkin enintään 3,5 tonnia;

3) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan yli 3,5 tonnin painoiseen autoon kytkettävä perävaunu on varustettu työntöjarruilla, 3,5 tonnia;

4) jos on kyseessä autoon kytkettävä muu hinattava ajoneuvo kuin puoliperävaunu, 1,7 kertaa vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa;

5) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan yli 3,5 tonnin autoon kytketään useampi kuin yksi perävaunu, 2,5 kertaa vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa.

Lukuun ottamatta kuorman purkuun tai lastaukseen liittyviä lyhyitä siirtoajoja:

1) puoliperävaunun perään kytkettyyn perävaunuun lastatun kuorman määrä ei saa johtaa kuormitustilanteeseen, jossa takimmaisen perävaunun pyörien kautta maahan kohdistuva massa on suurempi kuin sitä vetävän puoliperävaunuyhdistelmän massa;

2) muulla kuin puoliperävaunun vetoautolla vedettävän yhdistelmän kuormaus ei saa johtaa tilanteeseen, jossa takimmaisen perävaunun pyörien kautta maahan kohdistuva massa on yli kaksinkertainen vetoauton massaan nähden.

153 §

Perävaunun kytkeminen kaksi- tai kolmipyöräiseen ajoneuvoon sekä siihen rinnastettavaan nelipyöräiseen ajoneuvoon

Moottoripyörään, mopoon, kolmipyörään, nelipyörään, raskaaseen nelipyörään ja kevyeen nelipyörään saa kytkeä perävaunun, jonka kytkentämassa ei ylitä vetoajoneuvon valmistajan sallimaa massaa. Kytkentämassa ei kuitenkaan saa ylittää puolta vetävän ajoneuvon kuormittamattomasta massasta.

Polkupyörään, moottorilla varustettuun polkupyörään ja kevyeen sähköajoneuvoon saa kytkeä perävaunun, jonka kytkentämassa on enintään 50 kilogrammaa. Kytkentämassa saa kuitenkin

olla tätä suurempi, jos vetoajoneuvo on tarkoitettu perävaunun vetämiseen ja perävaunu on varustettu jarruilla, joita on mahdollista käyttää ajon aikana. Tällainen perävaunu saa kuitenkin olla jarruton, jos vetoajoneuvo ja perävaunu ovat tarkoitetut toimimaan toisiinsa kytkettyinä ja ajoneuvoyhdistelmän hallittavuus sekä tehokas pysähtyminen on muuten varmistettu.

154 §

Hinattavan ajoneuvon kytkeminen moottorityökoneeseen ja maastoajoneuvoon

Moottorityökoneeseen saa kytkeä sen poltto- ja voiteluaineiden sekä työhön liittyvien varusteiden ja tarvikkeiden kuljetukseen käytettävän hinattavan ajoneuvon, matkailuperävaunun tai vastaavan hinattavan laitteen. Hinattavan ajoneuvon kytkentämassa saa olla enintään moottorityökoneen omamassan suuruinen.

Vetotrukkina käytettävään moottorityökoneeseen saa käytettäessä sitä satama- tai terminaalialueella tyhjien ja kuormattujen perävaunujen tai konttien siirtoon kytkeä hinattavan ajoneuvon tai hinattavia ajoneuvoja.

Maastoajoneuvoon saa kytkeä hinattavan ajoneuvon, jonka kytkentämassa on enintään 1,5 kertaa vetävän maastoajoneuvon omamassan suuruinen.

Erityisvalaisimet

155 §

Taksivalaisimen käyttäminen

~~Taksivalaisinta saa käyttää henkilötilausliikenteeseen käytettävässä henkilöautossa. Taksivalaisin on poistettava tai peitettävä, kun autoa käytetään muussa liikenteessä kuin henkilötilausliikenteessä.~~ Kun taksivalaisin on autosta poistettuna tai peitettynä, ajoneuvoa ei tässä laissa säädettyjä liikennesääntöjä sovellettaessa pidetä taksiliikenteessä olevana ajoneuvona. Edellä 142 §:ssä tarkoitettuun ajoneuvoon kuitenkin sovelletaan taksiliikennettä koskevia liikennesääntöjä, kun taksivalaisin on peitettynä koulukyytiä osoittavalla kuvulla.

~~Luvanvaraiseen henkilötilausliikenteeseen käytettävän henkilöauton taksivalaisimen saa koululaiskuljetukseen käytettävässä autossa varustaa valaisimen päälle asennetulla koulukyytiä osoittavalla kuvulla.~~

~~Taksivalaisimen saa poistaa käytettäessä autoa tietyn toimeksiantajan ajossa tämän kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Tällöin on sopimus tai jäljennös siitä pidettävä ajossa mukana. Taksivalaisimen ollessa poistettuna autolla ei saa kuljettaa muita kuin toimeksiantajan asiakkaita.~~

156 §

Muut valaisimet

Hälytysajoneuvossa saa käyttää sinistä valoa näyttävää vilkkuvaa varoitusvalaisinta ajoneuvon ollessa kiireellisessä tehtävässä ja, silloin, kun se liikenteen varoittamiseksi on muutoin tarpeen. Tällaista varoitusvalaisinta saa käyttää myös poliisiajoneuvossa ja Tullin ja Rajavartiolai-

toksen ajoneuvossa, joka ei ole hälytysajoneuvo. Mainittua varoitusvalaisinta saa käyttää myös poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen käyttämässä ajoneuvossa, joka ei ole hälytysajoneuvo.

Ruskeankeltaista valoa näyttävää vilkkuvaa varoitusvalaisinta on sen lisäksi, mitä 129 §:ssä säädetään, käytettävä:

1) hinausautossa, kun sitä käytetään ajoneuvon nostamiseen tai vetämiseen siten, että se voi vaarantaa muuta liikennettä;

2) tienpitoon käytettävässä autossa, traktorissa ja moottorityökoneessa;

3) tiellä tehtävään työhön käytettävässä moottorityökoneessa ja traktorissa;

4) traktorissa, johon on kiinnitetty hinattava ajoneuvo tai työväline, jonka leveys on yli kolme metriä;

5) ajoneuvossa, joka joudutaan kuormausta tai kuorman purkua varten pysäyttämään tielle niin, että ajoneuvon ohittaminen autolla ei ole mahdollista käyttämättä vastaantulevan liikenteen kaistaa.

Ruskeankeltaista valoa näyttävää vilkkuvaa varoitusvalaisinta saa käyttää, jos sen käyttö on tarpeen muun liikenteen varoittamiseksi:

1) hälytysajoneuvossa;

2) tiellä tehtävässä työssä käytettävässä autossa, nelipyörässä, raskaassa nelipyörässä ja maastoajoneuvossa;

3) tiepalvelun ajoneuvossa;

4) traktoriin tai moottorityökoneeseen kytketyssä hinattavassa ajoneuvossa, jonka leveys on yli kolme metriä;

5) traktoriin tai moottorityökoneeseen kiinnitetyssä työvälineessä, jonka leveys on yli kolme metriä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa määräykset ruskeankeltaista vilkkuvaa valoa näyttävän varoitusvalaisimen käyttämisestä erikoiskuljetuksissa.

Työ- ja apuvalaisimia ei saa pitää kytkettyinä ajoneuvoa tiellä kuljetettaessa. Tämä kielto ei koske tiellä suoritettavaa työtä.

Vetoautona käytettävässä kuorma-autossa sallittua perävaunun tunnusvalaisinta saa käyttää vain perävaunun ollessa kytkettynä.

Tiepalvelun ajoneuvon ja ensiaputoimintaan käytettävän ajoneuvon tunnusvalaisin on peitettävä tai poistettava, kun ajoneuvoa käytetään tiellä osallistumatta tiepalvelu- tai ensiaputoimintaan.

Maastoajoneuvo tiellä

157 §

Maastoajoneuvon käyttäminen

Maastoajoneuvolla saa ylittää tien tai sillan. Maastoajoneuvoa saa tämän lisäksi tarpeellista varovaisuutta noudattaen tilapäisesti kuljettaa tiellä, jos:

1) sen kuljettaminen maastossa on kohtuuttoman vaikeaa kuljetustehtävän tai maaston olosuhteiden vuoksi;

2) sen kuljettamista tiellä on pidettävä tien turvallisen ylittämisen kannalta tarpeellisena;

3) siihen lisätään polttoainetta sen käyttömaaston välittömässä läheisyydessä olevalla yleiselle liikenteelle tarkoitetulla alueella;

4) se on siirrettävä tieliikenteeseen tarkoitetusta ajoneuvosta maastoon 3 kohdassa tarkoitetulla alueella;

5) sitä säilytetään 3 kohdassa tarkoitetulla alueella sijaitsevalla pysäköintipaikalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa on muuta kuin pyörillä varustettua maastoajoneuvoa kuljetettava lumikelillä ensisijaisesti tien auraamattomalla osalla.

Moottorikelkkaa ja siihen kytkettyä perävaunua saa 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi kuljettaa moottorikelkkailureitillä.

Erikoiskuljetus

158 §

Erikoiskuljetuksen suorittaminen

Erikoiskuljetuksen saa suorittaa edellyttäen, että ehkäistään kuljetuksesta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa. Erikoiskuljetuksen yhteydessä on tarvittaessa käytettävä varoitusajoneuvoja ja liikenteenohjaajia.

Erikoiskuljetuksessa kuorma on kuormattava sellaiseen ajoneuvoon tai ajoneuvoyhdistelmään, jolla kuljetettaessa ei tarpeettomasti ylitetä tiellä yleisesti sallittuja mittoja eikä massoja. Ensisijaisesti on vältettävä sallitun leveyden ylittämistä ja toissijaisesti korkeuden ylittämistä.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset:

1) erikoiskuljetuksessa sallituista ajoneuvoista ja ajoneuvoyhdistelmistä sekä erikoiskuljetuksessa sallittavista kuormista;

2) erikoiskuljetusyhdistelmissä käytettävien ajoneuvojen kytkentävaatimuksista;

3) erikoiskuljetuksessa sallituista mitoista ja massoista sekä erikoiskuljetuksena kuljetettavan kuorman kuormaamisesta;

4) erikoiskuljetuksena kuljetettavan kuorman merkitsemisestä;

5) muun kuin jakamattoman kuorman kuljettamisesta erikoiskuljetuksessa;

6) erikoiskuljetuksessa noudatettavista nopeusrajoituksista;

7) varoitusajoneuvojen ja liikenteenohjaajien käyttämisestä erikoiskuljetuksessa, peräkkäisten erikoiskuljetusten kuljettamisesta ryhmänä;

8) ehdoista erikoiskuljetuksesta aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi sekä muista turvallisuusvaatimuksista.

Erikoiskuljetukseen käytettävää ajoneuvoa koskevista teknisistä vaatimuksista sekä ajoneuvon varusteista ja hyväksymisestä säädetään ajoneuvolaissa.

159 §

Erikoiskuljetuslupa

Erikoiskuljetukseen on oltava erikoiskuljetuslupa, jos:

1) kuljetus ylittää tässä laissa sallitun massan;

2) kuljetus ylittää merkittävästi tässä laissa sallitun mitan;

3) kuljetus ylittää tässä laissa sallitun mitan ja kuljetukseen käytetään muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa;

4) liikenneturvallisuus sitä edellyttää kuljetuksen laadun vuoksi tai muusta erityisestä syystä; tai

5) kuljetusreitti, jolla kuljetus on mahdollinen, on määritettävä.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin kuljetus edellyttää erikoiskuljetuslupaa, ja erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksistä.

6 luku

Liikennerikkomus ja liikennevirhemaksu

160 §

Liikennevirhemaksun määrääminen

Liikennevirhemaksu saadaan määrätä tässä laissa säädettyjen liikennerikkomusten seuraamuksena. Virhemaksun määrää 181 §:ssä tarkoitettu liikenteenvalvoja ja sen saa valtio.

Jos samalla kertaa määrätään kahdesta tai useammasta rikkomuksesta liikennevirhemaksu, virhemaksua korotetaan 40 eurolla siitä rikkomuksesta, josta on säädetty ankarin virhemaksu.

Jos liikennerikkomus on vähäinen, siitä on liikennevirhemaksun määräämisen sijaan annettava suullinen tai kirjallinen huomautus.

Liikennevirhemaksua ei saa määrätä, jos:

1) tienkäyttäjää epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa;

2) tienkäyttäjälle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio tai määrätty rangaistus;

3) tienkäyttäjää epäillään samalla teolla tehdystä rikoksesta;

4) rikkomus käsitellään pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) mukaisessa järjestyksessä;

5) liikennerikkomuksen tekijä ei tekohetkellä ole täyttänyt viittätoista vuotta.

Seuraamus on myös jätettävä määräämättä, jos liikennerikkomus on ilmeisesti johtunut anteeksi annettavasta huomaamattomuudesta tai ajattelemattomuudesta taikka jos seuraamuksen määrääminen muusta syystä olisi ilmeisen kohtuutonta.

161 §

Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määrääminen

Liikennevirhemaksu saadaan määrätä myös moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehdyn sellaisen liikennerikkomuksen seuraamuksena, joka on havaittu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä ja joka koskee:

1) henkilökohtaisen turvalaitteen käyttämättä jättämistä;

2) punaisen liikennevalon noudattamatta jättämistä;

3) tässä laissa tarkoitettua etuajo-oikeutta, väistämisvelvollisuutta, kieltoa, rajoitusta tai määräystä osoittavan liikennemerkin noudattamatta jättämistä tai sääntöliikennemerkin noudattamatta jättämistä;

4) ajoneuvokohtaisen nopeusrajoituksen noudattamatta jättämistä; ~~tai~~

5) häiritsevää tai tarpeetonta ajoa koskevan kiellon noudattamatta jättämistä; tai
6) viestintävälineen käyttöä koskevan kiellon noudattamatta jättämistä. (Uusi 6 kohta)
Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämisen edellytyksenä on, että rikkomuksen tekijä on valokuvattu tai vastaavalla teknisellä järjestelmällä tallennettu siten, että hänet voidaan tunnistaa. (Uusi)
Ennen ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määräämistä asianosaiselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen vain, jos se erityisestä syystä on tarpeen. (Uusi)

162 §

Tienkäyttäjän yleiset rikkomukset

Tienkäyttäjälle voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän jättää tahallaan tai huolimattomuudesta noudattamatta:
1) 8 §:ssä tarkoitettua liikenteenvalvojan antamaa merkkiä, käskyä, kieltoa tai kehotusta taikka liikenteenohjaajan antamaa merkkiä;
2) 10 §:n säännöksiä esteettömän kulun antamisesta hälytysajoneuvolle tai kulkueelle;
3) 11 §:n säännöksiä esteettömän kulun antamisesta junalle tai muulle rautatiekiskolla kulkevalla laitteelle taikka raitiovaunulle; tai
4) 12 §:n säännöksiä tiellä olevasta esteestä.
Jalankulkijalle 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetusta rikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu on kuitenkin 20 euroa ja moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle 40 euroa.

163 §

Jalankulkijan rikkomukset

Jalankulkijalle voidaan määrätä 20 euron liikennevirhemaksu, jos hän jättää tahallaan tai huolimattomuudesta noudattamatta:
1) 74, 78—80, 82 tai 86 §:ssä säädettyä liikenteenohjauslaitteen noudattamisvelvollisuutta;
2) 13—16 §:ssä tarkoitettua jalankulkijaa koskevaa liikennesääntöä; tai
3) 58 §:ssä säädettyä moottoritie- ja moottoriliikennetiealueella liikkumista koskevan kieltoa.

164 §

Moottorittoman ajoneuvon kuljettajan rikkomukset

Polkupyöräilijälle tai muulle moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä lain tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta 40 euron liikennevirhemaksu, jos tämä jättää noudattamatta:
1) 3 luvussa tarkoitettua ajoneuvon kuljettajaa koskevaa liikennesääntöä;
2) 58 §:ssä tarkoitettua liikkumista moottoritiealueella koskevaa kieltoa;
3) 74, 77—80, 82 tai 84—87 §:ssä tarkoitettua liikenteenohjauslaitteen noudattamisvelvollisuutta; tai
4) 5 luvussa säädettyä kuormitusta koskevaa rajoitusta.

165 §

Nopeusrajoituksen rikkominen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tai raitiovaunulla

Jos suurin sallittu liikenteenohjauslaitteella osoitettu nopeus tai ajoneuvokohtainen nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa, moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettajalle voidaan määrätä suurimman sallitun nopeuden tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä:

~~1) enintään 5 kilometrillä tunnissa 70 euron liikennevirhemaksu;~~

1) ~~yli 5 kilometrillä tunnissa ja~~ enintään 10 kilometrillä tunnissa 100 euron liikennevirhemaksu;

2) yli 10 kilometrillä tunnissa ja enintään 15 kilometrillä tunnissa 170 euron liikennevirhemaksu;

4) yli 15 kilometrillä tunnissa ja enintään 20 kilometrillä tunnissa 200 euron liikennevirhemaksu.

Jos suurin sallittu nopeus on yli 60 kilometriä tunnissa, moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettajalle voidaan määrätä suurimman sallitun nopeuden tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä:

~~1) enintään 5 kilometrillä tunnissa 50 euron liikennevirhemaksu;~~

1) ~~yli 5 kilometrillä tunnissa ja~~ enintään 10 kilometrillä tunnissa 70 euron liikennevirhemaksu;

2) yli 10 kilometrillä tunnissa ja enintään 15 kilometrillä tunnissa 140 euron liikennevirhemaksu;

3) yli 15 kilometrillä tunnissa ja enintään 20 kilometrillä tunnissa 170 euron liikennevirhemaksu.

Mopoilijalle voidaan kuitenkin määrätä suurimman sallitun nopeuden tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä enintään 15 kilometrillä tunnissa 100 euron liikennevirhemaksu.

Liikennevirhemaksua ei saa määrätä, jos suurin sallittu nopeus on ylitetty pihakadulla tai kävelykadulla 43 tai 44 §:ssä säädetyn velvollisuuden vastaisesti.

166 §

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettajan liikennerikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo mitä:

1) 18 tai 19 §:ssä säädetään ajoneuvon kuljettamisesta ajoradalla;

2) 21 §:ssä säädetään ryhmittymisestä,

3) 22 §:ssä säädetään kääntymisestä

4) 28 §:ssä säädetään risteysajosta;

5) 29 §:ssä säädetään turvallisen tilan antamisesta tai velvollisuudesta noudattaa erityistä varovaisuutta;

5) 30 §:ssä säädetään kohtaamisesta;

6) 47 §:ssä säädetään ääni- ja valomerkin antamisesta;

7) 48 §:ssä säädetään suuntamerkin antamisesta;

8) 49 tai 50 §:ssä säädetään valojen käytöstä;

9) 57 §:ssä säädetään muiden tienkäyttäjien varoittamisesta;
10) 58 §:ssä säädetään ajoneuvolta vaadittavasta vähimmäisnopeudesta;
11) 56 tai 62 §:ssä säädetään ajoneuvon hinaamisesta;
12) 61 §:n 3 momentissa säädetään ajoneuvon kuljettamisesta tai ohittamisesta väärää ajokaistaa käyttäen moottoritiellä tai moottoriliikennetiellä;
13) 74 §:ssä säädetään liikennevalon noudattamisesta;
14) 77—80 ja 82 §:ssä säädetään liikennemerkin noudattamisesta; tai
15) 84—87 §:ssä säädetään tiemerkinnän noudattamisesta.

Mopoilijalle 1 momentissa tarkoitetusta rikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu on kuitenkin 70 euroa. Tällainen liikennevirhemaksu voidaan määrätä mopoilijalle myös liikennevalojen punaista valoa koskevien säännösten tai määräysten vastaisesta menettelystä.

Raitiovaunun kuljettajalle voidaan määrätä 64 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien tuottamuksellisesta tai tahallisesta noudattamatta jättämisestä 100 euron liikennevirhemaksu.

167 §

Henkilökohtaisen turvalaitteen käyttöä koskevat rikkomukset

Ajoneuvon kuljettajalle ja matkustajalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu turvavyön tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta käyttämättä jättämisestä ajon aikana.

Edellä 1 momentissa säädetyn suuruinen liikennevirhemaksu voidaan määrätä myös:
1) kuljettajalle, joka kuljettaa tahallaan tai huolimattomuudesta lasta ajoneuvossa 94 §:ssä säädetyn vastaisesti;
2) ~~holhoojalle,~~ huoltajalle tai kuljettajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 95 §:ssä säädetyn alle 15-vuotiaiden lasten turvalaitteen käyttöä koskevan velvollisuuden;
3) kuljettajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 95 §:n 2 momentissa säädetyn invataksikuljetuksen turvallisuutta koskevan velvollisuuden.

Ajoneuvon kuljettajalle ja matkustajalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta jättää ajon aikana 92 §:n 1 tai 3 momentissa säädetyn vastaisesti käyttämättä suojakypärää. Samansuuruinen liikennevirhemaksu voidaan määrätä myös kuljettajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 92 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa huolehtia alle 15-vuotiaan lapsen suojakypärän käyttämisestä.

~~Samansuuruinen liikennevirhemaksu voidaan määrätä myös kuljettajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 92 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa huolehtia alle 15-vuotiaan lapsen suojakypärän käyttämisestä.~~

168 §

Ajoneuvon massoja ja mittoja koskevat rikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä lain tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta 140 euron liikennevirhemaksu, jos tämä jättää noudattamatta, mitä:
1) 107—114 §:ssä säädetään kuormauksesta ja ajoneuvon kytkemisestä toisiinsa;
2) 116 tai 134 §:ssä säädetään akselille ja telille kohdistuvasta suurimmasta sallitusta massasta;
3) 117—119 tai 135—139 §:ssä säädetään suurimmasta sallitusta massasta tai mitasta; tai

4) 120—124 §:ssä säädetään suurimmasta sallitusta ajoneuvoyhdistelmän massasta tai mitasta.

169 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon henkilökuljetusta koskevat rikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon henkilökuljetusta koskevien 141—149 §:n säännösten tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta voidaan kuljettajalle määrätä 140 euron liikennevirhemaksu.

170 §

Ajoneuvon kytkentää koskevat rikkomukset

Ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä 150—154 §:n kytkentää koskevien säännösten tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta 140 euron liikennevirhemaksu.

171 §

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovanun käyttöä koskevat rikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta:
1) 54 §:ssä tarkoitettua häiritsevää tai tarpeetonta ajoa koskevaa kieltoa;
2) 55 §:ssä tarkoitettua joutokäyntiä koskevaa kieltoa;
3) 98 §:n 2 momentissa tarkoitettua kieltoa viestintävälineen käytöstä ajon aikana;
4) 104—106 §:ssä renkaiden ja liukuesteiden käytöstä säädettyä; tai
5) 5 luvussa valaisimen tai heijastimen taikka ajoneuvon muiden varusteiden käyttämisestä säädettyä.

Mopoilijalle voidaan määrätä 1 momentissa tarkoitetusta rikkomuksesta 40 euron liikennevirhemaksu.

Raitiovaunun kuljettajalle voidaan määrätä 98 §:n 2 momentissa säädetyn viestintävälineen käyttöä ajon aikana koskevan kiellon rikkomisesta 100 euron liikennevirhemaksu.

172 §

Maastoajoneuvon kuljettajan tieliikennerikkomukset

Maastoajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta, mitä:
1) 157 §:ssä säädetään ajoneuvon kuljettamisesta tiellä;
2) 106 §:ssä säädetään renkaiden tai telaketjujen käyttämisestä tiellä; tai
3) 96 §:ssä säädetään moottorikelkan hätäkatkaisimen käytöstä.

173 §

Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen sisältö

Liikennevirhemaksua koskevassa päätöksessä on mainittava:
1) päätöksen tehnyt viranomainen sekä käsittelijän nimi ja virka-asema;
2) tiedossa olevan tienkäyttäjän tai kuljettajan henkilötiedot tai ajoneuvon omistajan, haltijan tai tilapäisen käyttäjän yhteystiedot;
3) ajoneuvon yksilöimiseksi tarvittavat tiedot;
4) virheen tai rikkomuksen tekoaika ja -paikka, laatu sekä muut virheen tai rikkomuksen kuvaamiseksi tarvittavat tiedot;
5) sovellettavat lainkohdat;
6) maksettava määrä, maksuaika ja muut maksamista varten tarvittavat tiedot;
7) maksun määräämispäivä ja kellonaika;
8) selostus virhemaksun saaneelle liikennerikkomuksesta mahdollisesti aiheutuvasta ajokiellosta ja muista seuraamuksista.

Liikennevirhemaksua koskevaan päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Päätökseen voidaan liittää rikkomukseen syyllistyneen ajoneuvon ja sen kuljettajan valokuva.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevaan päätökseen on liitettävä rikkomuksen tekijän valokuva tai muu tallenne, josta hänet voidaan tunnistaa. (Uusi)

174 §

Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto

Liikennevirhemaksua koskeva päätös annetaan tiedoksi rikkomukseen syyllistyneelle viipymättä henkilökohtaisesti tai muutoin todisteellisesti siten kuin todisteellisesta tiedoksiannnosta hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Liikennevirhemaksua koskeva päätös voidaan antaa 1 momentissa säädetyn estämättä tiedoksi hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona, jos kyseessä on moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty liikennerikkomus, johon syyllistyneen henkilöllisyys on välittömästi todettu. Päätös on tällöin lähetettävä viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. (Uusi)

Jos päätöstä ei ole annettu tiedoksi kuuden kuukauden kuluessa rikkomuksen tekopäivästä, asia raukeaa. (Uusi)

175 §

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona. Jos ajoneuvon omistaja tai haltija on oikeushenkilö, päätös annetaan tiedoksi ajoneuvolain 3 §:n 23 kohdassa tarkoitetulle käyttövastaavalle.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös on lähetettävä viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. ~~Päätökseen on merkittävä päivä, jolloin se on annettu postin kuljetettavaksi.~~

~~Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevasta päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.~~

176 §

Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta

Liikennerikkomuksen seurauksena määrätystä ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta vastaa ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija, tilapäinen käyttäjä tai käyttövastaava. Ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija tai tilapäinen käyttäjä on kuitenkin vastuusta vapaa, jos hän saattaa todennäköiseksi, että hän ei tehnyt liikennerikkomusta tai että virhemaksun määräämiselle ei ollut edellytyksiä. Käyttövastaava on vastuusta vapaa ilmoittamalla, kenen käytössä moottorikäyttöinen ajoneuvo oli rikkomuksen tekohetkellä taikka ilmoittamalla, että ajoneuvo tai sen rekisterikilpi on anastettu.

Ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta vastuussa olevan selvittämiseksi voidaan tarvittaessa suorittaa poliisilain (872/2011) 6 luvussa tarkoitettu poliisitutkinta.

177 §

Liikennevirhemaksun maksuaika

Liikennevirhemaksu on suoritettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. ~~Jos päätös on annettu tiedoksi 175 §:ssä tarkoitetulla tavalla, maksu on suoritettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.~~

~~Oikeusrekisterikeskus voi myöntää maksuajan pidennystä.~~

178 §

Liikennevirhemaksun täytäntöönpano

Liikennevirhemaksun ja ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Liikennevirhemaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamisesta.

Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Liikenteenvalvojan ja tuomioistuimen on ilmoitettava liikennevirhemaksun määräämistä koskevasta päätöksestään Oikeusrekisterikeskukselle. Oikeusrekisterikeskukselle on ilmoitettava myös päätöksestä, jolla liikennevirhemaksu on poistettu.

179 §

Takautumisoikeus

Ajoneuvon omistajalla, haltijalla ja tilapäisellä käyttäjällä on oikeus saada suorittamansa liikennevirhemaksu liikennerikkomuksen tehneeltä kuljettajalta, jollei maksua ole palautettu.

180 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:
1) liikennevirhemaksun määräämisessä käytettävistä asiakirjoista sekä niihin tehtävistä merkinnöistä ja niiden säilyttämisestä;
2) tämän lain nojalla määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvistä ja muista viranomaisten välisistä ilmoituksista.

180 a § (Uusi)

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 1 §:ssä, törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta rikoslain 23 luvun 2 §:ssä, rattijuopumuksesta rikoslain 23 luvun 3 §:ssä, törkeästä rattijuopumuksesta rikoslain 23 luvun 4 §:ssä, kulkuneuvon luovuttamisesta juopuneelle rikoslain 23 luvun 8 §:ssä, liikennejuopumuksesta moottorittomalla ajoneuvolla rikoslain 23 luvun 9 §:ssä, kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta rikoslain 23 luvun 10 §:ssä, liikennepaosta tieliikenteessä rikoslain 23 luvun 11 §:ssä ja liikenteen häirinnästä rikoslain 23 luvun 11 a §:ssä.

7 luku

Erinäiset säännökset

181 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat poliisi ja rajavartiolain (578/2005) 4 §:ssä säädetyllä toimialueella Rajavartiolaitos. Myös ~~Rajavartiolaitos ja~~ Tulli valvoo:
1) 5 luvun ajoneuvojen mittoja, massoja ja kuormituksia koskevien säännösten noudattamista;
2) 5 luvun erikoiskuljetuksia koskevien säännösten noudattamista;
3) 92 §:n suojakypärän käyttämistä koskevien säännösten noudattamista;
4) 96 §:n moottorikelkan hätäkatkaisimen käyttöä koskevien säännösten noudattamista;
5) 146 §:n henkilökuljetusta maastoajoneuvolla koskevien säännösten noudattamista;
6) 157 §:n maastoajoneuvon käyttöä koskevien säännösten noudattamista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valvonnan suorittamiseksi valvontaviranomaiset voivat kuvata liikenteessä olevia ajoneuvoja. Kuvaaminen voi tapahtua myös automaattisesti, ja se voi olla jatkuvaa tai toistuvaa. Kuvaaminen ei kuitenkaan saa kohdistua pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. (Uusi)

182 §

Ajoneuvon pysäyttäminen ja tarkastus

Ajoneuvo on poliisimiehen, rajavartiomiehen ja tullimiehen antamasta merkistä pysäytettävä.

Kuljettaja on velvollinen noudattamaan poliisimiehen, rajavartiomiehen ja tullimiehen ajoneuvon kunnon, varusteiden ja kuormituksen tarkastamiseksi antamia määräyksiä sekä sallimaan ajoneuvon liikennekelpoisuuden tarkastamisen.

183 §

Ajon estäminen päihtymyksen vuoksi

Jos nautitun alkoholin toteamiseksi tehtävässä kokeessa moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettajan havaitaan nauttineen alkoholia, mutta kokeen tuloksen perusteella ei ole todennäköisiä syitä epäillä hänen syyllistyneen rattijuopumukseen, ja päihtymys selvästi vaikuttaa kuljettajan ajokykyyn, poliisimies, rajavartiomies ja tullimies voivat kieltää ja tarvittaessa estää häntä kuljettamasta moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua, kunnes hänen elimistössään ei enää ole havaittavaa määrää alkoholia.

184 §

Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä

Tienkäyttäjä saa olla noudattamatta liikennesääntöjä, liikenteenohjauslaitteella osoitettua velvoitetta, määräystä, rajoitusta tai kieltoa taikka ajoneuvon käyttöä koskevaa säännöstä erityistä varovaisuutta noudattaen ja tehtävän sitä edellyttäessä:

1) hälytysajoneuvon kuljettajana tai matkustajana;

2) poliisitehtävässä, tullitehtävässä tai rajavartiotehtävässä;

3) puolustusvoimien esitutkintatehtävässä tai sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 86 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tehtävässä;

4) poliisiajoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvan ajoneuvon kuljettajana.

Junalle ja muulle rautatiekiskoilla kulkevalle laitteelle on kuitenkin annettava esteetön kulku.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös toisen valtion toimivaltaista viranomaista ja toiseen valtioon rekisteröidyn hälytysajoneuvon kuljettajaa, jos hän suorittaa Suomen alueella tehtäviä tai antaa kansainvälistä apua, joista on valtioiden välillä sovittu tai erikseen säädetty.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa tehtävässä on ajoneuvolla ajettaessa käytettävä hälytysääni- tai valomerkkejä, jos se on muiden tienkäyttäjien varoittamiseksi tarpeen.

Hälytysajoneuvolla sekä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävässä olevalla ajoneuvolla on oikeus päästä lautalle ja yhteysalukselle ennen muita ajoneuvoja. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi antaa määräyksiä siitä, missä järjestyksessä muut ajoneuvot pääsevät lautalle tai yhteysalukselle.

Tienpidossa tai vastaavassa tiellä tai sen vieressä tehtävässä työssä käytettävää ajoneuvoa saa kuljettaa tehtävän edellyttämällä tavalla erityistä varovaisuutta noudattaen 18—22 ~~§:n~~, 43—45 ~~§:n~~ ja 58—61 §:ssä säädetystä poiketen. Ajoneuvon kuljettaja saa tehtävän edellyttämällä ta-

valla erityistä varovaisuutta noudattaen poiketa liikenteen ohjauslaitteella osoitetusta muusta kuin väistämisvelvollisuutta tai nopeusrajoitusta osoittavasta kiellosta, rajoituksesta tai määräyksestä. Hän ei kuitenkaan saa ohittaa liikenteenvalvojan antamaa pysähtymismerkkiä eikä punaista valoa näyttävää liikenneopastinta.

Kunnallisessa pysäköinninvalvonnassa käytettävää ajoneuvoa saa erityistä varovaisuutta noudattaen kuljettaa tehtävän edellyttämällä tavalla 18 §:ssä säädetystä poiketen sekä pysäyttää, pysäköidä tai kuljettaa 36—38 ja 43—45 §:ssä säädetystä poiketen. Pysäköinnin valvonnassa käytettävän ajoneuvon saa, jos tehtävä sitä edellyttää, pysäköidä alueelle, missä pysäyttäminen taikka pysäköinti on liikennemerkillä kielletty.

Erikoiskuljetusta saa erityistä varovaisuutta noudattaen kuljettaa 18, 19, 20 ja 22 §:n säännösten estämättä olosuhteiden edellyttämällä tavalla, jos erikoiskuljetuksen suorittaminen sitä erityisesti vaatii. Samoin saa erikoiskuljetuksessa poiketa erityistä varovaisuutta noudattaen 56—59 §:ssä säädetystä, jos erikoiskuljetukselle on myönnetty 159 §:ssä tarkoitettu erikoiskuljetuslupa.

185 §

Ilmoitus liikennerikkomusta tai liikennerikosta koskevasta päätöksestä

Salassapitosäännösten estämättä poliisin ja tuomioistuimen on ilmoitettava ajoneuvoliikennerekisteriin tieto moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljetettaessa tehdyn liikennerikoksen tai liikennerikkomuksen johdosta määräämästään rangaistuksesta sekä rangaistuksen määräämättä jättämisestä tai sitä koskevan syytteen hylkäämisestä, jos tuomioistuin on muutoksenhaun yhteydessä kumonnut tai poistanut aiemmin tuomitun tai määrätyn rangaistuksen, josta on merkintä ajoneuvoliikennerekisterissä. Tuomioistuimen on tallennettava tieto oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettuun ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään, jonka kautta tiedot välitetään ajoneuvoliikennerekisteriin. Ajokieltoihin ja niiden perusteina oleviin liikennerikoksiin ja liikennerikkomuksiin liittyvästä viranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ajokorttilaissa (386/2011).

186 §

Ilmoitus Suomessa tehdystä liikennerikoksesta tai liikennerikkomuksesta toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle

Poliisi voi lähettää liikenneturvallisuuteen liittyviä liikennerikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/413 5 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen Suomessa tehdystä liikennerikoksesta tai liikennerikkomuksesta toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle.

Ilmoitus voidaan lähettää:

1) nopeusrajoituksen rikkomisesta;
2) turvavyön käyttövelvollisuuden noudattamatta jättämisestä;
3) punaisen liikennevalon noudattamatta jättämisestä;
4) rattijuopumuksesta ja törkeästä rattijuopumuksesta;
5) suojakypärän käytön laiminlyömisestä;

6) vain määrätyille ajoneuvoille sallittuja kaistoja osoittavien liikennemerkkien noudattamatta jättämisestä;
7) matkapuhelimen tai muun viestintävälineen kielletystä käyttämisestä ajon aikana.

Ilmoitus tulee lähettää sillä kielellä, jota ajoneuvon rekisteröintiä koskevassa asiakirjassa on käytetty, tai jollakin sen valtion virallisista kielistä, jonka rekisterissä ajoneuvo on. Ilmoitukseen tulee sisällyttää tieto:
1) tekoon tai laiminlyöntiin käytetystä ajoneuvosta;
2) tekopaikasta ja -ajasta;
3) epäillystä liikennerikoksesta tai -rikkomuksesta;
4) mahdollisesti seuraavasta rangaistuksesta sekä muista mahdollisista oikeudellisista seuraamuksista; sekä
5) liikennerikoksen tai -rikkomuksen toteamiseen käytetystä laitteesta.

Ilmoitus voi sisältää muitakin liikennerikoksen tai -rikkomuksen tutkinnan ja seuraamusten täytäntöönpanon kannalta tarvittavia tietoja.

187 §

Tien tilapäinen sulkeminen

Tien tilapäisestä sulkemisesta päättää tienpitäjä. Kiireellisessä tapauksessa tien voi sulkea tilapäisesti liikenteenvalvoja tai pelastusviranomainen.

Nopeuskilpailun moottorikäyttöisille ajoneuvoille saa järjestää vain suljetulla tiellä.

188 §

Työn tekeminen tiellä

Kun tiellä tehdään työtä, joka saattaa vaarantaa liikennettä, on tie varustettava tarpeellisilla liikenteenohjauslaitteilla. Työntekijän on tällöin käytettävä varusteita, joissa on selvästi erottuvia värejä ja, jos työtä tehdään pimeässä tai hämärässä, heijastavaa materiaalia. Jos olosuhteet sitä edellyttävät, on tällainen tie pidettävä kokonaan tai osittain suljettuna.

189 §

Painonvalvontalaitteen asettaminen

Tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista annetun neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/719 10 d artiklassa tarkoitetun painonvalvontalaitteen asettaa:
1) maantielle tienpitäjä;
2) kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle kunta;
3) muulle kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetulle tielle tienpitäjä;
4) tilapäistä käyttöä varten poliisimies, rajavartiomies tai tullimies.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun tienpitäjän on toimitettava tieto laitteesta poliisille sekä Liikennevirastolle, jolle on toimitettava myös tiedot laitteen keräämistä valvontamääristä ja ylikuormista.

190 §

Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen myöntäminen

Liikkumisesteisen pysäköintitunnus voidaan myöntää sellaiselle vaikeasti liikkumisesteiselle tai sellaisen vaikeasti liikkumisesteisen henkilön kuljettamista varten, jolla on näkövamma tai jonka vammasta aiheutuu haittaa liikuntakyvylle. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä edellytyksenä olevan vamman vaikeusasteesta ja siitä aiheutuvasta haitasta.

Liikkumisteisen pysäköintitunnuksen myöntää Liikenteen turvallisuusvirasto. Hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä ja lausunnon voimassaoloajasta. Tunnus myönnetään lääkärinlausunnon voimassaoloajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa tunnuksen voimassaolon sen haltijan hakemuksesta.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hankkia tunnuksen myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamisessa tarvittavia palveluja Suomessa toimivilta yksityisiltä ja julkisilta palvelun tuottajilta. Palvelutehtävä voi sisältää hakemusten vastaanottamisen, niiden vireilläolon ja käsittelyn edellyttämät tehtävät sekä pysäköintitunnuksen luovuttamisen, jollei sitä postiteta hakijalle. Palvelutehtävän hoitamiseen sovelletaan mitä ajokorttilaissa säädetään ajokortin, ajokorttiluvan ja eräiden muiden lupien myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamisesta palvelutehtävinä, palvelun tuottajan luotettavuudesta, palvelutehtävää koskevasta sopimuksesta sekä hakemusasian vireille saattamisesta ja lääkärinlausunnon toimittamisesta.

191 §

Erikoiskuljetusluvan myöntäminen

Luvan 159 §:ssä tarkoitettuun erikoiskuljetukseen myöntää Liikennevirasto. Erikoiskuljetusluvassa voidaan asettaa kuljetuksen reittiä, ajankohtaa ja muita kuljetuksen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi sekä liikenneympäristön suojaamiseksi tarvittavia ehtoja.

Erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kuljetusta ei voida millään ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä kohtuullisesti suorittaa ylittämättä tiellä yleisesti sallittua mittaa tai massaa;

2) ei ylitetä ajoneuvon eikä ajoneuvoyhdistelmän liikenteessä käytettäväksi hyväksyttyä massaa eikä valmistajan sallimaa massaa;

3) ei ylitetä tienpitäjän tielle eikä tielaitteelle määrittämää kantavuutta;

4) kuljettaminen on tielaitteiden estämättä mahdollista tai ne ovat tarvittaessa kuljetusta varten tilapäisesti poistettavissa; ja

5) kuljetukseen käytetään sellaista ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jolla luvanvaraisen erikoiskuljetuksen suorittaminen on turvallista.

Siirtomerkein varustettua erikoiskuljetusajoneuvoa varten saa myöntää erikoiskuljetusluvan vain ajoneuvon tilapäiseen siirtoon kuormaamattomana. Kuormana saa kuitenkin kuljettaa kyseiseen ajoneuvoon kuuluvia osia ja varusteita.

Erikoiskuljetusluvan myöntämisen edellytyksenä muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidylle tai käyttöönotetulle ajoneuvoyhdistelmälle on raskaan kaluston rekisteröintikatsastuksia suorittavan katsastustoimipaikan antama todistus siitä, että ajoneuvoyhdistelmä täyttää erikoiskuljetusyhdistelmää Suomessa koskevat vaatimukset. Todistus on oltava, jos yksikin ajoneuvo yhdistelmässä on ulkomainen. Katsastustoimipaikan antamaa todistusta ei kuitenkaan tarvita ETA-valtiossa rekisteröidyltä tai käyttöönotetulta ajoneuvoyhdistelmältä, jos yhdistelmälle on rekisteröintivaltiossa annettu todistus, josta lupaviranomainen voi todeta erikoiskuljetusluvan edellytysten täyttymisen. Suomen- tai ruotsinkielinen todistus taikka todistuksen virallinen suomen- tai ruotsinkielinen käännös on vaadittaessa esitettävä liikenteenvalvojalle.

Liikennevirasto voi peruttaa erikoiskuljetusluvan määräajaksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata erikoiskuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai erikoiskuljetusluvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruttaminen olisi kohtuutonta.

192 §

Eräitä ajoneuvoja ja ajoneuvoyhdistelmiä koskevat poikkeukset

Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää luvan olla noudattamatta yksittäisen ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän osalta 116—132 §:n säännöksiä, jos se on tarpeen uuden tekniikan kokeilun, tuotekehityksen tai muun erityisen syyn takia. Edellytyksenä on lisäksi, että luvan myöntäminen ei vaaranna liikenneturvallisuutta, ympäristöä tai omaisuutta eikä vääristä kilpailua. Lupa voidaan myöntää määräaikaisena ja siihen voidaan liittää ehtoja. Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruttaa luvan määräajaksi tai kokonaan, jos luvanhaltija ei noudata kuljetusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai luvassa asetettuja ehtoja taikka luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Luvan peruuttamisen sijasta luvanhaltijalle voidaan antaa huomautus tai kirjallinen varoitus, jos luvan peruttaminen olisi kohtuutonta.

Sellaisessa ajoneuvon alustassa, jota ei ole vielä varustettu korilla, ei tilapäisten siirtojen aikana tarvitse olla heijastimia, taustapeilejä, roiskesuojia eikä -läppiä silloinkaan, kun alusta on varustettu ohjaamolla, eikä vetolaitetta, etu- ja taka-alleajosuojaa, sivusuojaa, luvattoman käytön estävää laitetta eikä ajopiirturia.

193 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Edellä 160 §:n 3 momentissa tarkoitetun huomautuksen johdosta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta.

194 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.
Tällä lailla kumotaan tieliikennelaki (267/1981), jäljempänä *kumottu laki.*
Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottuun lakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia.

195 §

Siirtymäsäännökset

Sulkuviiva tulee merkitä tämän lain liitteessä 4.1 säädetyllä tavalla kolmen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.
Pyörätien jatkeen tiemerkintä tulee merkitä liitteessä 4.2 säädetyllä tavalla kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.
Tieliikenneasetuksessa (182/1982) säädettyjä liikennemerkkejä saa käyttää 10 vuoden ajan tämän lain voimaantulosta kuitenkin niin, että liitteen 3.3 mukaiset liikennemerkit polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C12 sekä jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C15 on otettava käyttöön tämän lain voimaan tullessa.
Tieliikenneasetuksessa säädettyjä tiemerkintöjä saa käyttää seitsemän vuoden ajan tämän lain voimaantulosta.
Ajoneuvoon, joka on hyväksyttynä liikenteeseen tämän lain voimaan tullessa, ei sovelleta liitteessä 6.2 säädettyä vaatimusta, jonka mukaan peräkkäisten etuakselien tai peräkkäisten taka-akselien, jotka eivät muodosta teliä, massa ei saa ylittää vastaavalle telille sallittua massan arvoa.
Ajoneuvoa, joka on hyväksytty liikenteeseen ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/1992) 57 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, saa edelleen käyttää liikenteessä mainittujen säännösten mukaisesti.
Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rikkomuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 2—11 §:n säännöksiä ja kumotun lain rangaistusvastuuta koskevia säännöksiä. Jos tämän lain soveltaminen johtaisi lievempään lopputulokseen, on tämä otettava huomioon rangaistusta määrättäessä.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Säädösliite

Liite 1
Liikenteenvalvojan käsimerkit

P1 Vasen tai oikea käsivarsi kohotettuna, kämmen lähestyvää tienkäyttäjää kohti

1) Lähestyvän tienkäyttäjän on pysähdyttävä. Käsimerkkiä voidaan pimeän aikana ja näkyvyyden muuten ollessa heikentynyt selventää punaista valoa näyttävällä valaisimella.
2) Poliisimiehen saattuetta vetävästä tai saattueen kulkua turvaavasta poliisiajoneuvosta antama käsimerkki tarkoittaa, että tienkäyttäjän on annettava saattueelle esteetön kulku ja tarvittaessa pysähdyttävä.

P2 Viittoava merkki ajosuunnassa

Käsimerkillä annetaan asianomaisesta suunnasta tuleville tienkäyttäjille lupa jatkaa matkaa. Merkistä huolimatta ajoneuvolla on annettava esteetön kulku jalankulkijalle, joka on suojatiellä tai menossa sinne. Risteyksessä kääntyvällä ajoneuvolla on väistettävä myös risteävää tietä ylittävää jalankulkijaa, polkupyöräilijää ja mopoilijaa. Vasemmalle kääntyvällä ajoneuvolla on lisäksi väistettävä vastaan tulevaa liikennettä.

P3 Ajoneuvosta sivulle ojennettu käsivarsi; kämmen, pienoisliikennemerkki tai punaista valoa näyttävä valaisin käännettynä ajoneuvoa kohti

Liikenteenvalvojan moottorikäyttöisestä ajoneuvosta antama käsimerkki merkitsee, että takana ajavalla ajoneuvolla on pysähdyttävä. Tämä merkki voidaan antaa pienoiskoossa olevalla lii-

kennemerkillä C1, C45 tai C46. Pimeän aikana ja näkyvyyden ollessa muuten heikentynyt voidaan mainittujen liikennemerkkien asemesta käyttää punaista valoa näyttävää valaisinta.

P4 Punainen vilkkuva valo, jota näytetään samanaikaisesti sinistä valoa näyttävän vilkkuvan varoitusvalaisimen kanssa

Liikenteenvalvojan moottorikäyttöisestä ajoneuvosta samanaikaisesti sinistä valoa näyttävän vilkkuvan varoitusvalaisimen kanssa näyttämä punainen vilkkuva valo merkitsee, että edellä ajavalla ajoneuvolla on siirryttävä tien reunaan ja pysähdyttävä.

Liite 2
Liikennevalo-opastimet

1 Kiinteä punainen valo

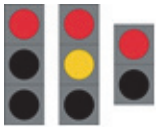

Punainen valo osoittaa, ettei ajoneuvolla ja raitiovaunulla saa sivuuttaa 74 § 2 momentissa tarkoitettua pääopastinta eikä pysäytysviivaa. Jos punaisen valon ohella näytetään keltaista valoa, osoittaa tämä valon vaihtumisen vihreäksi olevan heti odotettavissa.

2 Kiinteä vihreä valo

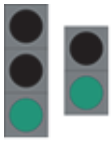

Vihreä valo osoittaa, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla saa sivuuttaa pääopastimen ja pysäytysviivan. Vihreästä valosta huolimatta on annettava esteetön kulku jalankulkijalle, joka on mennyt suojatielle tai on menossa sille jalankulkijalle tarkoitetun vihreän valon aikana. Risteyksessä kääntyvällä ajoneuvolla on väistettävä myös risteävää tietä ylittävää polkupyöräilijää, mopoilijaa ja jalankulkijaa. Vasemmalle kääntyvällä ajoneuvolla on lisäksi väistettävä vastaantulevaa liikennettä.

3 Kiinteä keltainen valo

Keltainen valo yksinään osoittaa, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla ei saa sivuuttaa pääopastinta eikä pysäytysviivaa. Jos ajoneuvo tai raitiovaunu kuitenkin on ehtinyt niin pitkälle, että sitä ei valon vaihtuessa vihreästä keltaiseksi voida vaaratta ja haitatta pysäyttää, sillä saa sivuuttaa pääopastimen ja pysäytysviivan.

4 Nuolivalo

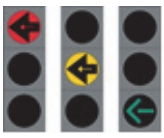

Jos vihreä valo on nuolenmuotoinen, taikka punaisessa tai keltaisessa valossa on nuoli mustin ääriviivoin, on valoa noudatettava siten kuin 1—3, 5 ja 7 kohdassa säädetään ajettaessa nuolen osoittamaan suuntaan.

5 Vilkkuva punainen valo

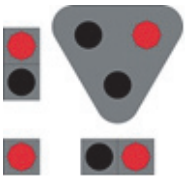

Vilkkuva punainen valo osoittaa, ettei ajoneuvolla saa sivuuttaa opastinta eikä pysäytysviivaa.

6 Vilkkuva valkoinen valo

Vilkkuva valkoinen valo osoittaa, että opastimen ja pysäytysviivan saa sivuuttaa noudattaen mitä tasoristeykseen ajamisesta 11 §:ssä säädetään.

7 Vilkkuva keltainen valo

Vilkkuva keltainen valo osoittaa, että tienkäyttäjän on noudatettava erityistä varovaisuutta. Vilkkuvaa keltaista valoa voidaan myös käyttää liikennemerkin yhteydessä tehostamassa merkin havaittavuutta.

8 Joukkoliikenneopastin

Jos raitiovaunuliikennettä ja linja-autoliikennettä ohjataan muusta liikenteestä erillään, voidaan käyttää valkoista valoa näyttävää joukkoliikenneopastinta. Opastimen S-kirjain vastaa 1 kohdassa tarkoitettua punaista valoa, vaakasuora viiva 3 kohdassa tarkoitettua keltaista valoa ja nuoli 4 kohdassa tarkoitettua vihreää valoa.

9 Polkupyöräopastin

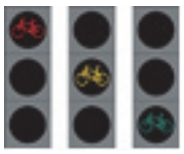

Polkupyöräopastimessa punainen polkupyörän kuva vastaa 1 kohdassa tarkoitettua punaista valoa, keltainen polkupyörän kuva 3 ja 7 kohdassa tarkoitettua keltaista valoa ja vihreä polkupyörän kuva 2 kohdassa tarkoitettua vihreää valoa. Polkupyöräopastimena voidaan käyttää myös 4 ja 7 kohdassa tarkoitettua nuolivalo-opastinta, jolloin opastimen päällä on sininen kilpi, jossa on valkoinen polkupyörän tunnus.

10 Jalankulkijaopastin

Jalankulkijaopastimessa punainen valo esittää seisovaa henkilöä ja vihreä valo kävelevää henkilöä.

Punainen valo osoittaa, että jalankulkija ei saa astua ajoradalle, pyörätielle eikä raitiotielle.

Vihreä valo osoittaa, että jalankulkija saa astua ajoradalle, pyörätielle tai raitiotielle. Vilkkuva vihreä valo merkitsee, että aika, jolloin jalankulkija voi ylittää ajoradan, on loppumassa ja että valo on vaihtumassa punaiseksi.

Jalankulkijaopastin sijoitetaan kulkusuunnassa välittömästi opastimen tarkoittaman tien osan taakse.

Jos jalankulkijoiden valo-opasteisiin liittyy näkövammaisille tarkoitettuja ääniopasteita, vastaa nopea katkoääni vihreää ja hidas katkoääni punaista valoa.

11 Ajokaistaopastin

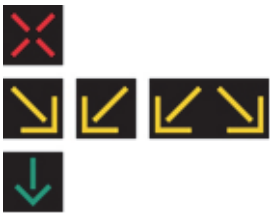

Ohjattaessa liikennettä ajokaistan yläpuolisin opastimin merkitsevät valot seuraavaa:

1) Punainen vinoristin muotoinen valo osoittaa, että ajokaistan käyttäminen on kielletty.

2) Keltainen nuolenmuotoinen vilkkuva valo osoittaa, että valo on vaihtumassa punaiseksi tai ajokaista on edessä suljettu. Tällaisella ajokaistalla oleva ajoneuvo on siirrettävä nuolella osoitettuun suuntaan sellaiselle ajokaistalle, jolla näytetään vihreää valoa. Jos keltaisia nuolen muotoisia vilkkuvia valoja on kaksi, on ajoneuvo siirrettävä jommankumman nuolen suuntaan.

3) Vihreä alaspäin suunnatun nuolen muotoinen valo osoittaa, että ajokaistan käyttäminen on sallittu.

Liite 3.1
Varoitusmerkit

A1 Mutka

A1.1

A1.2
Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisesta mutkasta

A2 Mutkia

A2.1

A2.2
Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisista mutkista

A3 Jyrkkä mäki

A3.1

A3.2

Merkillä voidaan varoittaa tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisen jyrkästä mäestä. Merkissä voidaan esittää mäen pituuskaltevuus prosentteina.

A4 Kapeneva tie

A4

Merkillä voidaan varoittaa kapenevasta tiestä

A5 Kaksisuuntainen liikenne

A5

Merkillä varoitetaan yksisuuntaisen ajoradan muuttumisesta kaksisuuntaiseksi. Merkki sijoitetaan välittömästi ennen risteystä tai tienkohtaa, jossa ajorata muuttuu kaksisuuntaiseksi.

A6 Avattava silta

A6

Merkillä varoitetaan avattavasta sillasta

A7 Lautta, laituri tai ranta

A7

Merkillä varoitetaan lautasta, laiturista tai rannasta.

A8 Liikenneruuhka

A8

Merkillä voidaan varoittaa edessä olevasta liikenneruuhkasta

A9 Epätasainen tie

A9

Merkillä varoitetaan tien yleiseen kuntoon nähden yllättävästä ja poikkeuksellisen epätasaisesta tienkohdasta.

A10 Töyssyjä

A10

Merkillä voidaan varoittaa töyssystä, korotetusta suojatiestä tai muusta vastaavasta rakenteesta.

A11 Tietyö

A11

Merkillä varoitetaan tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia.

A12 Irtokiviä

A12

Merkillä voidaan varoittaa tiellä tilapäisesti olevista irtokivistä. Merkkiä ei yleensä käytetä soratiellä.

A13 Liukas ajorata

A13

Merkillä voidaan varoittaa tienpinnan liukkaudesta.

A14 Vaarallinen tien reuna

A14

Merkillä voidaan varoittaa korkeasta päällysteen reunasta tai heikosta tien reunasta.

A15 Suojatien ennakkovaroitus

A15

Merkillä voidaan varoittaa suojatiestä.

A16 Jalankulkijoita

A16

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa jalankulkijat usein ylittävät tien tai siirtyvät tielle.

A17 Lapsia

A17

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa liikkuu usein lapsia.

A18 Pyöräilijöitä

A18

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa polkupyöräilijät tai mopoilijat siirtyvät ajoradalle.

A19 Hiihtolatu

A19

Merkillä voidaan varoittaa risteävästä yleisesti käytetystä ladusta.

A20 Eläimiä

A20.1 Hirvi

A20.2 Poro

A20.3 Kauriseläin

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta tai tieosuudesta, jossa liikkuu eläimiä.

A21 Tienristeys

A21

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa 24 §:n 1 momentin säännöksen mukaisesti on väistettävä oikealta lähestyvää ajoneuvoa. Taajamassa merkillä varoitetaan tällaisesta risteyksestä aina, kun nopeusrajoitus on 50 km/h tai korkeampi.

A22 Sivutien risteys

A22.1

A22.2

A22.3

A22.4

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa risteävää tietä kulkevalla on liikennemerkein osoitettu taikka 24 §:n 3 momentin mukainen väistämisvelvollisuus. Merkin nuolikuviota voidaan muuttaa olosuhteiden mukaan.

A23 Liikennevalot

A23

Merkillä voidaan varoittaa liikennevaloista.

A24 Liikenneympyrä

A24

Merkillä voidaan varoittaa liikenneympyrästä.

A25 Raitiovaunu

A25

Merkillä voidaan varoittaa raitiovaunusta.

A26 Rautatien tasoristeys ilman puomeja

A26

Merkillä varoitetaan rautatien tasoristeyksestä, jossa ei ole puomeja

A27 Rautatien tasoristeys, jossa on puomit

A27

Merkillä varoitetaan rautatien tasoristeyksestä, jossa on puomit.

A28 Rautatien tasoristeyksen lähestymismerkit

A28.1 A28.2 A28.3

Merkkejä voidaan käyttää merkin A26 tai A27 lisäksi tehostamaan tasoristeyksen havaittavuutta. Merkit ovat tasaisin välein ennen tasoristeystä siten, että merkki A28.1 on kauimpana tasoristeyksestä merkin A26 tai A27 alla samassa pylväässä.

A29 Tasoristeys

A29.1

A29.2

Merkkiä käytetään rautatien tasoristeyksessä, jollei junasta varoiteta käsiohjauksella. Merkkiä voidaan käyttää myös raitiotien tasoristeyksessä. Merkkiä A29.1 käytetään yksiraiteisessa tasoristeyksessä ja merkkiä A29.2 kaksi- tai useampiraiteisessa tasoristeyksessä.

Merkki sijoitetaan yleensä 5—7 metrin etäisyydelle lähimmästä kiskosta.

A30 Putoavia kiviä

A30

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa tielle pudonneista tai putoavista kivistä saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle.

A31 Matalalla lentäviä lentokoneita

A31

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa matalalla lentävät lentokoneet äänellään tai äkillisellä ilmestymisellään saattavat vaarantaa liikennettä.

A32 Sivutuuli

A32

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa usein esiintyvä voimakas sivutuuli saattaa vaarantaa liikennettä

A33 Muu vaara

A33

Merkillä voidaan varoittaa sellaisesta vaarasta, jota varten ei ole omaa varoitusmerkkiä. Vaaran laatu osoitetaan lisäkilvellä.

Liite 3.2
Etuajo-oikeus- ja väistämismerkit

B1 Etuajo-oikeutettu tie

B1

Merkillä osoitetaan tie, jolla kulkevaa ajoneuvoa ja raitiovaunua risteävältä tieltä tulevalla ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä. Väistämisvelvollisuus on osoitettu liikennemerkillä, jollei se perustu 24 §:n 3 tai 4 momentin säännökseen. Merkki sijoitetaan tällaisen tien alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle.

Lisäkilvellä H22.1 tai H22.2 varustettuna merkillä voidaan osoittaa kääntyvä etuajo-oikeutettu suunta.

B2 Etuajo-oikeuden päättyminen

B2

Merkillä osoitetaan tienkohta, jossa merkillä B1 osoitettu etuajo-oikeus päättyy. Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä.

B3 Etuajo-oikeus kohdattaessa

B3

Merkillä osoitetaan tienkohta, jossa vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvoille ja raitiovaunulle on määrätty väistämisvelvollisuus merkillä B4.

B4 Väistämisvelvollisuus kohdattaessa

B4

Merkillä osoitetaan, että vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvolle ja raitiovaunulle on tarvittaessa annettava mahdollisuus ensiksi sivuuttaa merkillä osoitettu tienkohta.

B5 Väistämisvelvollisuus risteyksessä

B5

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä risteyksessä muita ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Liikenneympyrässä merkkiä käytetään merkin D2 kanssa.

Lisäkilpi H23.1 merkin yhteydessä osoittaa, että tietä risteää kaksisuuntainen pyörätie.

Lisäkilpi H22.1 tai H22.2 merkin yhteydessä osoittaa kääntyvän suunnan, jonka ajoneuvoja ja raitiovaunuja ajoneuvon ja raitiovaunun on väistettävä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä. Lisäkilvellä H5 varustettuna merkkiä voidaan käyttää merkin B6 ennakkomerkkinä.

B6 Pakollinen pysäyttäminen

B6

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo ja raitiovaunu on pysäytettävä pysäytysviivan kohdalle. Missä pysäytysviivaa ei ole, ajoneuvo ja raitiovaunu on pysäytettävä sellaiseen kohtaan, josta on hyvä näkemä risteävään suuntaan. Muuten merkistä on voimassa, mitä merkistä B5 säädetään.

Tasoristeyksessä merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on ennen tasoristeyksen ylittämistä pysäytettävä merkin kohdalle.

B7 Väistämisvelvollisuus pyöräilijän tienylityspaikassa

B7

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä ajorataa pyörätien jatkeella ylittävää polkupyöräilijää. Merkillä voidaan osoittaa vain rakenteellisesti korotettu pyörätien jatke. Merkki voidaan sijoittaa ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle.

Liite 3.3
Kielto- ja rajoitusmerkit

C1 Ajoneuvolla ajo kielletty

C1

Merkki sijoitetaan kaikille suljetulle alueelle johtaville teille. Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen. Merkkiä voidaan käyttää myös liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkkinä.

C2 Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty

C2

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

C3 Kuorma- ja pakettiautolla ajo kielletty

C3

Jos kielto koskee ajamista tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaismassan ylittävällä kuorma- tai pakettiautolla, merkitään tämä raja lisäkilpeen.

C4 Ajoneuvoyhdistelmällä ajo kielletty

C4

Jos kielto koskee ajamista tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaismassan ylittävällä perävaunulla, merkitään tämä raja lisäkilpeen.

C5 Traktorilla ajo kielletty

C5

Kielto koskee ajamista traktorilla jonka rakenteellinen nopeus on 60 kilometriä tunnissa tai sitä alempi. Kielto koskee myös ajamista moottorityökoneella ja kevyellä nelipyörällä.

C6 Moottoripyörällä ajo kielletty

C6

C7 Moottorikelkalla ajo kielletty

C7

C8 Vaarallisten aineiden kuljetus kielletty

C8

Merkillä kielletään vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisten vaarallisten aineiden kuljettaminen tiellä. Merkin yhteydessä käytetään aina lisäkilpeä H14, H15 tai H16.

C9 Linja-autolla ajo kielletty

C9

C10 Mopolla ajo kielletty

C10

C11 Polkupyörällä ajo kielletty

C11

C12 Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

C12

C13 Jalankulku kielletty

C13

C14 Jalankulku ja polkupyörällä ajo kielletty

C14

C15 Jalankulku ja polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

C15

C16 Ratsastus kielletty

C16

C17 Kielletty ajosuunta

C17

Merkin sivuuttaminen ajoneuvolla ja raitiovaunulla on kielletty. Merkin sivuuttaminen polkupyörällä voidaan sallia lisäkilvellä H12.10 varustettuna tekstillä ”Ei koske”.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

C18 Vasemmalle kääntyminen kielletty

C18

Merkillä kielletään ajoneuvolla vasemmalle kääntyminen ja U-käännös risteyksessä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C19 Oikealle kääntyminen kielletty

C19

Merkillä kielletään ajoneuvolla oikealle kääntyminen risteyksessä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta.

C20 U-käännös kielletty

C20

Merkillä kielletään ajoneuvolla tulosuuntaan kääntyminen (U-käännös) seuraavassa risteyksessä ja ennen sitä.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C21 Ajoneuvon suurin sallittu leveys

C21

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun leveyden metreissä. Leveyttä mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C22 Ajoneuvon suurin sallittu korkeus

C22

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun korkeuden metreissä. Korkeutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C23 Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus

C23

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurimman sallitun pituuden metreissä. Pituutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C24 Ajoneuvon suurin sallittu massa

C24

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan tonneissa. Ajoneuvoyhdistelmässä rajoitus koskee kutakin yksittäistä ajoneuvoa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C25 Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa

C25

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvoyhdistelmän tai ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan tonneissa, jollei ajoneuvolle osoiteta muuta merkillä C24. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C26 Ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa

C26

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun akselille kohdistuvan todellisen massan tonneissa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C27 Ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa

C27

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun telille kohdistuvan todellisen massan tonneissa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. Jos telissä on enemmän kuin kaksi akselia, merkissä osoitetun suurimman sallitun telille kohdistuvan massan saa ylittää alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukkoa sovelletaan myös muihin kuin telissä oleviin akseleihin silloin, kun peräkkäisten akselien välinen etäisyys on enintään 2,50 metriä.

Taulukko

Luku merkissä	kolme akselia	enemmän kuin kolme akselia
14 t	18 t	20 t
18 t	23 t	26 t
21 t	27 t	30 t

C28 Ohituskielto

C28

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän tai mopon ohittaminen. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella, eikä liittymiskaistalla kulkevan ajoneuvon ohittamista. Merkki on voimassa merkkiin C29 asti.

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C29 Ohituskielto päättyy

C29

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C30 Ohituskielto kuorma-autolla

C30

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän tai mopon ohittaminen kuorma-autolla. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella eikä liittymiskaistalla kulkevan ajoneuvon ohittamista. Merkki on voimassa merkkiin C31 asti.

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C31 Ohituskielto kuorma-autolla päättyy

C31

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C32 Nopeusrajoitus

C32

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja raitiovaunun suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa. Merkki on voimassa kyseisellä tiellä seuraavaan merkkiin C32—C34, E23, E24 tai E26 saakka. Merkin voimassaolo päättyy myös merkkiin E22, jollei välittömästi merkin E22 jälkeen ole liikennemerkillä osoitettu uutta nopeusrajoitusta.

Merkillä ja lisäkilvellä "Yleisrajoitus" voidaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoituksen alaiselta tieltä tai alueelta yleisen nopeusrajoituksen piiriin kuuluvalle alueelle. Merkillä ja lisäkilvellä "Alue" voidaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoitusalueen sisällä olevalta merkillä osoitetun nopeusrajoituksen alaiselta tieltä takaisin nopeusrajoitusalueelle.

Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 kilometriä tunnissa, voi olla töyssyjä, korotettuja suojateitä tai muita vastaavia rakenteita, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajokaistan yläpuolelle, jolloin merkillä osoitetaan kyseisen ajokaistan ja ajokaistan viereisen pientareen nopeusrajoitus.

C33 Nopeusrajoitus päättyy

C33

Merkillä osoitetaan, että merkillä C32 osoitettu nopeusrajoitus päättyy ja siirrytään yleisen nopeusrajoituksen piiriin.

Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C34 Nopeusrajoitusalue

C34

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja raitiovaunun suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa merkeillä rajoitetulla alueella. Alueen sisällä voidaan suurimmasta sallitusta nopeudesta määrätä muuta merkillä C32, E24 tai E26. Alueella, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 kilometriä tunnissa, voi olla töyssyjä, korotettuja suojateitä tai muita vastaavia rakenteita, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

C35 Nopeusrajoitusalue päättyy

C35

Merkki osoittaa merkillä C34 osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusaluetta osoittavaan merkkiin C34.

Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle, jos merkin jälkeen suurin sallittu ajonopeus on korkeampi kuin ennen merkkiä.

C36 Ajokaistakohtainen kielto, rajoitus tai määräys

C36

Merkillä osoitetaan ajokaistaa koskeva kielto, rajoitus tai määräys. Muuten on voimassa, mitä merkissä osoitetusta kielto- ja rajoitusmerkistä ja määräysmerkistä on säädetty. Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä.

C37 Pysäyttäminen kielletty

C37

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkki on voimassa seuraavan maantien tai kadun risteykseen, merkkiin C37—C44 taikka merkillä E2 tai E3 osoitettuun pysäköintipaikkaan asti, jollei lyhyempää vaikutusaluetta ole osoitettu lisäkilvellä.

Merkki ei koske tässä laissa sallittua pysäyttämistä jalkakäytävälle, pyörätielle, linja-auton pysäkille ja raitiovaunun pysäkille.

C38 Pysäköinti kielletty

C38

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäköinti tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37. Merkin yhteydessä voidaan sallittu pysäköintiaika osoittaa lisäkilvellä.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle ja pyörätielle.

C39 Pysäköintikieltoalue

C39

Merkkien C39 ja C40 rajoittamalla alueella on ajoneuvon pysäköinti kielletty. Alueen sisällä voidaan pysäköinnistä määrätä muuta erillisellä liikennemerkillä.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle.

C40 Pysäköintikieltoalue päättyy

C40

Merkki osoittaa merkillä C39 osoitetun pysäköintikieltoalueen päättymisen.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C41 Taksiasema-alue

C41

Merkillä kielletään pysäköinti muilta ajoneuvoilta kuin takseilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkki on voimassa merkkiin E8 asti.

C42 Taksin pysäyttämispaikka

C42

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin takseilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Taksiliikenteessä olevan ajoneuvon pysäyttäminen on sallittu vain matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37.

C43 Kuormauspaikka

C43

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin kuormaavilta ja kuormaa purkavilta ajoneuvoilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Pysäyttäminen on sallittu myös matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Vain tietylle ajoneuvoryhmälle sallittu pysäyttäminen osoitetaan lisäkilvellä E12. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37.

C44 Vuoropysäköinti

C44.1

C44.2

Merkillä C44.1 kielletään ajoneuvon pysäköinti kuukauden parittomina päivinä ja merkillä C44.2 kuukauden parillisina päivinä tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37. Pysäköintikielto on voimassa tarkoitetusta päivästä kello kahdeksasta seuraavaan päivään kello kahdeksaan, jollei lisäkilvellä ole muuta osoitettu.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle ja pyörätielle.

C45 Pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten

C45

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä tullitarkastusta varten.

C46 Pakollinen pysäyttäminen tarkastusta varten

C46

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä merkissä osoitettua tarkastusta varten. Merkin teksti määräytyy tarkastuksen suorittajan mukaan.

C47 Moottorikäyttöisten ajoneuvojen vähimmäisetäisyys

C47

Merkillä osoitetaan, että moottorikäyttöisellä ajoneuvolla on pidettävä edellä kulkevaan moottorikäyttöiseen ajoneuvoon vähintään merkissä osoitettu etäisyys.

C48 Nastarenkailla varustetulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty

C48

Merkillä kielletään nastarenkailla varustetulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo. Kielto ei koske ajoa tien varrella olevalle kiinteistölle, jos sille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä.

Liite 3.4
Määräysmerkit

D1 Pakollinen ajosuunta

D1.1

D1.2

D1.3

D1.4

D1.5

D1.6

D1.7

D1.8

D1.9

Merkillä osoitetaan ajoneuvolle sallitut ajosuunnat risteyksessä. Merkkien nuolikuvioita voidaan muuttaa olosuhteiden mukaan.

Merkit D.1.1 ja D1.2 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse. Merkit D1.3—D1.9 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkit voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle.

Merkkejä D1.3—D1.9 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmitysmerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. Merkeillä osoitetusta ryhmitysjärjestelystä poiketen saavat kuitenkin vasemmalle kääntyvä polkupyöräilijä ja mopoilija ajaa suoraan risteyksen yli oikeanpuoleisinta suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin.

D2 Pakollinen kiertosuunta

D2

Merkillä osoitetaan ajoneuvolle sallittu ajosuunta ajoradalla liikenneympyrässä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle.

D3 Liikenteenjakaja

D3.1

D3.2

D3.3

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla saa sivuuttaa sen ajoradalla vain nuolen osoittamalta puolelta.

Merkki sijoitetaan ajoradalla olevalle korokkeelle tai muuhun esteeseen.

D4 Jalkakäytävä

D4

Merkillä osoitetaan jalkakäytävä, jota jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan.

Merkki sijoitetaan jalkakäytävän oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti merkki voidaan sijoittaa yksinomaan jalkakäytävän vasemmalle puolelle.

D5 Pyörätie

D5

Merkillä osoitetaan pyörätie, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan. Mopolla ajo pyörätiellä on sallittu, jos se osoitetaan tekstillisellä lisäkilvellä "Sallittu mopoille". Kaksisuuntainen pyörätie osoitetaan lisäkilvellä H23.2 tai H9.1. Jos kaksisuuntainen pyörätie on vain tien vasemmalla puolella ja ajoradan oikealla puolella olevan pientareen tai ajoradan oikean reunan käyttö on kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi turvallisempaa, polkupyöräilijä saa käyttää piennarta tai ajoradan oikeaa reunaa. Pyörätiellä ajettaessa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta.

Merkki sijoitetaan pyörätien oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti merkki voidaan sijoittaa yksinomaan pyörätien vasemmalle puolelle.

D6 Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä

D6

Merkillä osoitetaan yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, jota polkupyöräilijän ja jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä D4 ja D5 säädetään.

D7 Pyörätie ja jalkakäytävä rinnakkain

D7.1

D7.2

Merkillä osoitetaan rinnakkainen pyörätie ja jalkakäytävä. Merkissä olevat tunnukset osoittavat pyörätien ja jalkakäytävän keskinäisen sijainnin. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä D4 ja D5 säädetään.

D8 Moottorikelkkailureitti

D8

Merkillä osoitetaan moottorikelkkailureitti. Muulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla kuin moottorikelkalla ei saa ajaa moottorikelkkailureitillä. Moottorikelkkailureitillä ajettaessa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Jalankulkijan on ensisijaisesti käytettävä reitin oikeaa puolta.

D9 Ratsastustie

D9

Merkillä osoitetaan ratsastustie, jota ratsastajan on käytettävä asianomaiseen suuntaan kuljettaessa. Ratsastustietä eivät muut kuin ratsastajat saa käyttää. Ratsastustiellä on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Yhdistetty ratsastustie ja pyörätie tai jalkakäytävä osoitetaan allekkain sijoitetuilla merkeillä. Rinnakkainen ratsastustie ja pyörätie tai jalkakäytävä osoitetaan rinnakkain sijoitetuilla merkeillä.

D10 Vähimmäisnopeus

D10

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon nopeuden kilometreinä tunnissa, jota ei saa alittaa, ellei liikennetilanne sitä edellytä. Merkki on voimassa merkkiin D11 saakka.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle. Merkkiä voidaan käyttää myös merkissä C36.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

D11 Vähimmäisnopeus päättyy

D11

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle.

Liite 3.5
Sääntömerkit

E1 Suojatie

E1

Merkillä osoitetaan paikka, jossa on noudatettava suojatietä koskevia liikennesääntöjä. Merkki voidaan sijoittaa ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle. Jollei tiemerkinnällä L3 muuta osoiteta, osoittaa merkin paikka ajosuunnassa suojatien etureunan.

E2 Pysäköintipaikka

E2

Merkillä osoitetaan ajoradasta tiemerkinnöin erotettu alue, joka on varattu ajoneuvojen pysäköintiin tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Ajoradan ulkopuolella merkki on voimassa koko pysäköintialueella ellei tiemerkinnöin toisin osoiteta. Pysäköintiä koskevat rajoitukset on ilmaistava lisäkilvellä. Lisäkilvellä H12, H21 tai H24 varustettuna merkki osoittaa, etteivät muulla kuin lisäkilvessä ilmaistulla ajoneuvolla saa pysäköidä alueelle. Merkissä voidaan osoittaa pysäköintipaikan tai -alueen numero- tai kirjaintunnus.

E3 Liityntäpysäköintipaikka

E3.1

E3.2

E3.3 (Uusi)

E3.4

E.3.5

Merkillä osoitetut pysäköintipaikat on varattu ajoneuvojen liityntäpysäköintiin, jolloin ajoneuvon kuljettaja jatkaa matkaansa joukkoliikennevälineellä. Pysäköinti muussa tarkoituksessa on kielletty. Merkkiä E3.5 voidaan käyttää, jos pysäköintipaikat on tarkoitettu useamman eri joukkoliikennevälineen käyttäjille. Muutoin liityntäpysäköintiin sovelletaan, mitä merkistä E2 säädetään.

E4 Ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla

E4.1

E4.2

E4.3

Merkkiä voidaan käyttää merkkien E2 ja E3 yhteydessä tai niiden vaikutusalueella yksinään osoittamaan ajoneuvojen sijoitustapaa. Merkin kuviota voi muuttaa olosuhteiden mukaan.

E5 Kohtaamispaikka

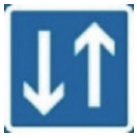

E5

Merkkiä käytetään kapealla tiellä osoittamaan levennystä, joka on tarkoitettu ajoneuvojen kohtaamista varten. Pysäköinti kohtaamispaikalla on tien molemmilla puolilla kielletty. Merkki sijoitetaan levennyksen kohdalle.

E6 Linja-autopysäkki

E6

Merkillä osoitetaan paikka, joka on tarkoitettu linja-autoon nousemista tai siitä poistumista varten. Muuta ajoneuvoa kuin linja-autoa ei saa pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkikoroketta ei ole, tiemerkinnöin osoitetulla matkalla merkin kummallekaan puolelle. Jos tiemerkintää ei ole, pysäköinti 12 metriä lähemmäksi merkkiä on kielletty. Tälle alueelle saa pysäyttää ajoneuvon, jos se voi tapahtua linja-autoliikennettä estämättä. Merkin yhteydessä voidaan esittää pysäkin nimi, linjojen tunnukset sekä muuta linja-autoliikennettä palvelevaa tietoa.

E7 Raitiovaunupysäkki

E7

Merkillä osoitetaan paikka, joka on tarkoitettu raitiovaunuun nousemista tai siitä poistumista varten. Ajoneuvoa ei saa pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkikoroketta ei ole, tiemerkinnöin osoitetulla matkalla merkin kummallekaan puolelle. Jos tiemerkintää ei ole, pysäköinti 12 metriä lähemmäksi merkkiä on kielletty. Tälle alueelle saa pysäyttää ajoneuvon, jos se voi tapahtua raitiovaunuliikennettä estämättä. Merkin yhteydessä voidaan esittää pysäkin nimi, linjojen tunnukset sekä muuta raitovaunuliikennettä palvelevaa tietoa.

E8 Taksiasema

E8

Merkki sijoitetaan ajosuunnassa taksiaseman takarajalle.

E9 Linja-autokaista

E9.1

E9.2

Merkillä osoitetaan linja-autoille varattu ajokaista. Jos ajokaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä "TAXI". Linja-autoille varattua ajokaistaa saavat käyttää myös raitiovaunut, hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäkilvessä mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot. Milloin linja-autokaista on ajoradan oikeassa reunassa, sitä saavat käyttää myös mopot ja polkupyörät. Ryhmittymiseen kääntymistä varten saavat linja-autokaistaa käyttää kaikki ajoneuvot. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä E10.1 tai E10.2 ole toisin osoitettu.

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan ja se voidaan tarvittaessa toistaa.

E10 Linja-autokaista päättyy

E10.1

E10.2

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle.

E11 Raitiovaunukaista

E11.1

E11.2

Merkillä osoitetaan raitiovaunuille varattu kaista. Jos raitiovaunukaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä "TAXI". Tällöin raitiovaunukaistaa saavat käyttää myös hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäkilvessä mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot.

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä E12.1 tai E12.2 ole toisin osoitettu.

E12 Raitiovaunukaista päättyy

E12.1

E12.2

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle.

E13 Pyöräkaista

E13.1

E13.2

Merkillä voidaan osoittaa pyöräkaista. Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle tai pyöräkaistan yläpuolelle.

E14 Yksisuuntainen tie

E14.1

E14.2

Merkillä osoitetaan tie, jolla on yksisuuntainen ajoneuvoliikenne. Tiellä voidaan sallia kaksisuuntainen polkupyöräliikenne lisäkilvellä H12.10 varustettuna tekstillä ”Ei koske”.

Merkki E14.2 sijoitetaan tien suuntaisesti.

E15 Moottoritie

E15

Merkkien E15 ja E16 rajoittamalla alueella on noudatettava moottoritiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoritien alkamista.

E16 Moottoritie päättyy

E16

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoritien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä.

Moottoritien muuttumisesta moottoriliikennetieksi ilmoitetaan moottoritien päättymiskohtaan sijoitettavalla merkillä E17, jolloin ennakkomerkkinä käytetään merkkiä E17 lisäkilvellä H4 varustettuna.

E17 Moottoriliikennetie

E17

Merkkien E17 ja E18 rajoittamalla alueella on noudatettava moottoriliikennetiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä ennen moottoriliikennetien alkamista.

E18 Moottoriliikennetie päättyy

E18

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoriliikennetien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkkinä.

Moottoriliikennetien muuttumisesta moottoritieksi ilmoitetaan merkillä E15, jolloin ennakkomerkkinä käytetään merkkiä E16 lisäkilvellä H4 varustettuna.

E19 Tunneli

E19

Merkkien E19 ja E20 rajoittamalla tiejaksolla on noudatettava tunnelissa voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi ajoradan vasemmalle puolelle.

E20 Tunneli päättyy

E20

Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle.

E21 Hätäpysäyttämispaikka

E21

Merkillä osoitetulla pysäyttämispaikalla saa pysäyttää tai pysäköidä ajoneuvon vain hätä- tai vaaratilanteissa.

E22 Taajama

E22

Merkkien E22 ja E23 rajoittamalla alueella on noudatettava taajamassa voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi ajoradan tai tulosuunnan vasemmalle puolelle.

E23 Taajama päättyy

E23

Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle.

E24 Pihakatu

E24

Merkkien E24 ja E25 rajoittamalla alueella on noudatettava pihakadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan reunaan.

E25 Pihakatu päättyy

E25

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan tai vasempaan reunaan.

E26 Kävelykatu

E26

Merkkien E26 ja E27 rajoittamalla alueella on noudatettava kävelykadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan reunaan.

E27 Kävelykatu päättyy

E27

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan tai vasempaan reunaan.

E28 Pyöräkatu

E28

Merkkien E28 ja E29 rajoittamalla alueella on noudatettava pyöräkadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle.

E29 Pyöräkatu päättyy

E29

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle tai vasemmalle puolelle.

E30 Ajokaistojen yhdistymien

E30

Merkillä osoitetaan kahden ajokaistan yhdistyminen, jossa ajoneuvoilla vuorotellen siirrytään jatkuvalle ajokaistalle.

Liite 3.6
Opastusmerkit

F1 Suunnistustaulu

F1.1

F1.2

F1.3

F2 Suunnistustaulu

F2.1

F2.2

F2.3

F3 Ajokaistakohtainen suunnistustaulu

F3

Merkit F1—F3. Merkillä annetaan ennakkotieto risteyksen liikennesuunnista.

Merkkiä F2 voidaan käyttää myös risteyksessä.

Vihreä pohjaväri osoittaa moottoritien tai moottoriliikennetien suunnan. Musta pohjaväri osoittaa yksityisen tien suunnan. Valkoinen pohjaväri osoittaa paikalliskohteen. Keltainen pohjaväri ja musta teksti osoittaa kiertotien tai tilapäisen liikennejärjestelyn. Punaisella vinoristillä peitetty kohde osoittaa, että reitti kyseiseen kohteeseen on tilapäisesti pois käytöstä.

F4 Kiertotien suunnistustaulu

F4.1

F4.2

Merkillä annetaan ennakkotieto kiertotiestä. Merkki voidaan rajoittaa koskemaan siinä osoitettua ajoneuvoryhmää.

F5 Kiertotieopastus

F5

F6 Ajoreittiopastus

F6

Merkillä ilmoitetaan ajoreitti siinä olevan nuolen suuntaan, silloin kun alueella on rajoitettu kääntymistä tai siellä muuten on poikkeuksellisia liikennejärjestelyjä.

F7 Ajokaistaopastus

F7.1

F7.2

F7.3

F7.4

F7.5

F7.6

Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa risteyksessä tai tienkohdassa, jonka ajokaistajärjestely poikkeaa tavanomaisesta. Merkin nuolikuviota sovelletaan tilanteen mukaan. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri on keltainen.

F8 Ajokaistan päättyminen

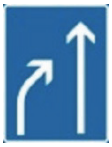

F8.1

F8.2

Merkin nuolikuviota sovelletaan tilanteen mukaan. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri on keltainen.

F9 Viitoituksen koontimerkki

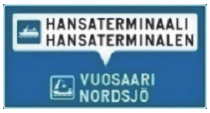

F9

Merkillä osoitetaan viitoituskohteita, jotka ovat saavutettavissa seuraamalla merkin alaosassa esitettyä viitoituskohdetta, tiennumeroa tai liikennemerkkiä. Väreihin sovelletaan mitä merkeistä F1—F3 säädetään.

F10 Ajokaistan yläpuolinen viitta

F10

F11 Ajokaistan yläpuolinen viitta

F11

F12 Ajokaistan yläpuolinen erkanemisviitta

F12

Merkit F10—F12. Merkillä osoitetaan liikennesuunta, jolle ajokaista on tarkoitettu, ja tarvittaessa useammat tällaiset ajokaistat ja liikennesuunnat. Väreihin sovelletaan mitä merkeistä F1—F3 säädetään.

Merkki sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle.

F13 Tienviitta

F13

F14 Erkanemisviitta

F14

Merkit F13—F14. Väreihin sovelletaan mitä merkeistä F1—F3 säädetään.

F15 Kiertotien viitta

F15

F16 Osoiteviitta

F16

Merkin kannassa voidaan käyttää vapaamuotoista tunnusta.

F17 Osoiteviitan ennakkomerkki

F17

F18 Liityntäpysäköintiviitta

F18.1

F18.2

F18.3

F18.4

F18.5

F19 Jalankulun viitta

F19

F20 Pyöräilyn viitta

F20.1

F20.2

F21 Pyöräilyn suunnistustaulu

F21.1

F21.2

F22 Pyöräilyn etäisyystaulu

F22

F23 Pyöräilyn paikannimi

F23

Merkit F19—F23. Merkeissä voidaan käyttää reittitunnuksia ja muita vapaamuotoisia tunnuksia.

Jalankulkualueella voidaan käyttää myös muita reitti- ja paikannusmerkintöjä. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri voi olla keltainen.

F24 Umpitie

F24.1

F24.2

F24.3

Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan.

F25 Enimmäisnopeussuositus

F25

Merkillä osoitetaan vaarallisessa tienkohdassa normaaleissa keli- ja liikenneolosuhteissa suositeltavaa enimmäisnopeutta.

F26 Etäisyystaulu

F26

Moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä merkin pohjaväri on vihreä.

F27 Paikannimi

F27.1

F27.2

Moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä merkin pohjaväri on vihreä. Paikalliskohteen osoittavan merkin pohjaväri on valkoinen.

Merkillä F27.1. voidaan osoittaa myös kunnan tai maakunnan raja, jolloin merkissä käytetään kunnan tai maakunnan vaakunaa. Merkillä F27.2 voidaan osoittaa vesistön nimi.

F28 Kansainvälisen pääliikenneväylän numero

F28

F29 Valtatien numero

F29

F30 Kantatien numero

F30

F31 Seututien numero

F31

F32 Muun maantien numero

F32

F33 Kehätien numero

F33

F34 Eritasoliittymän numero

F34

F35 Opastus numeron tarkoittamalle tielle

F35

F36 Varareitti

F36

Merkillä voidaan osoittaa numeroidun tien ennalta suunniteltu varareitti, jonne liikenne ohjataan päätien ollessa tilapäisesti suljettu.

F37 Moottoritien tunnus

F37

F38 Moottoriliikennetien tunnus

F38

F39 Lentoasema

F39

F40 Autolautta

F40

F41 Matkustajasatama

F41

F42 Tavarasatama

F42

F43 Tavaraterminaali

F43

F44 Teollisuusalue tai yritysalue

F44

F45 Vähittäiskaupan suuryksikkö

F45

Merkillä voidaan osoittaa maakuntakaavan mukainen merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö.

F46 Pysäköinti

F46.1

F46.2

Merkin yhteydessä voidaan vaihtuva pysäköintitilatieto esittää mustalla pohjalla olevalla valkoisella tai keltaisella tekstillä tai numerolla taikka vihreällä tai punaisella tekstillä.

F47 Rautatieasema

F47

F48 Linja-autoasema

F48

F49 Keskusta

F49

F50 Tietylle ajoneuvolle tarkoitettu reitti

F50

Merkin kuva vaihtelee ajoneuvoryhmän mukaisesti.

F51 Vaarallisten aineiden kuljetukselle tarkoitettu reitti

F51

F52 Jalankulkijalle tarkoitettu reitti

F52

F53 Esteetön reitti

F53

F54 Reitti, jolla on portaat

F54.1

F54.2

F55 Reitti ilman portaita

F55.1

F55.2

F55.3

F55.4

F56 Hätäuloskäynti

F56.1

F56.2

F57 Poistumisreitti

F57.1

F57.2

Liite 3.7
Palvelukohteiden opastusmerkit

G1 Palvelukohteen opastustaulu

G1

G2 Palvelukohteen opastustaulu

G2

G3 Palvelukohteen erkanemisviitta

G3

Merkit G1—G3. Merkin pohjaväri on sininen tai ruskea, mikä määräytyy merkissä käytettävien tunnusosien mukaan.

G4 Palvelukohteen osoiteviitta

G4

G5 Palvelukohteen osoiteviitan ennakkomerkki

G5

G6 Radioaseman taajuus

G6

Merkissä oleva luku osoittaa radioaseman taajuutta, jolla lähetetään säännöllisesti liikennettä koskevia tiedotuksia.

G7 Opastuspiste

G7

G8 Opastustoimisto

G8

G9 Ensiapu

G9

G10 Autokorjaamo

G10

G11 Polttoaineen jakelu

G11.1

G11.2

G11.3

G11.4

Merkki G11.1 Bensiini tai etanoli. Merkki G11.2 Paineistettu maakaasu. Merkki G11.3 Sähkö. Merkki G11.4 Vety.

G12 Hotelli tai motelli

G12

G13 Ruokailupaikka

G13

G14 Kahvila tai pikaruokapaikka

G14

G15 Käymälä

G15

G16 Retkeilymaja

G16

G17 Leirintäalue

G17

G18 Matkailuajoneuvoalue

G18

G19 Levähdysalue

G19

G20 Ulkoilualue

G20

G21 Hätäpuhelin

G21

G22 Sammutin

G22

Merkit G7—G22. Merkin tunnusosaa voidaan käyttää opastusmerkeissä.

G23 Museo tai historiallinen rakennus

G23

G24 Maailmanperintökohde

G24

G25 Luontokohde

G25

G26 Näköalapaikka

G26

G27 Eläintarha tai -puisto

G27

G28 Muu nähtävyys

G28

G29 Uintipaikka

G29

G30 Kalastuspaikka

G30

G31 Hiihtohissi

G31

G32 Maastohiihtokeskus

G32

G33 Golfkenttä

G33

G34 Huvi- ja teemapuisto

G34

G35 Mökkimajoitus

G35

G36 Aamiaismajoitus

G36

G37 Suoramyyntipaikka

G37

G38 Käsityöpaja

G38

G39 Kotieläinpiha

G39

G40 Ratsastuspaikka

G40

Merkit G23—G40. Merkin tunnusosaa voidaan käyttää opastusmerkeissä G1—G5.

G41 Matkailutie

G41.1

G41.2

Merkissä G41.2 käytetään matkailutien yksilöllistä tunnusta.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

G42 Tilapäinen opastusmerkki

G42

Merkissä voidaan käyttää vapaamuotoista tunnusta.

Liite 3.8
Lisäkilvet

H1 Kohde risteävässä suunnassa

H1

Lisäkilpeen voidaan lisätä etäisyyttä osoittavia lukuja.

H2 Kohde nuolen suunnassa

H2.1

H2.2

H2.3

H3 Vaikutusalueen pituus

H3

H4 Etäisyys kohteeseen

H4

H5 Etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen

H5

H6 Vapaa leveys

H6

H7 Vapaa korkeus

H7

H8 Sähköjohdon korkeus

H8

Lisäkilvessä oleva luku ilmoittaa turvallisen korkeuden sähköjohdon kohdalla.

H9 Vaikutusalue molempiin suuntiin

H9.1

H9.2

H10 Vaikutusalue nuolen suuntaan

H10

H11 Vaikutusalue päättyy

H11

H12 Ajoneuvoryhmä

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä osoitettu kielto, rajoitus, määräys tai sääntö koskee vain lisäkilvessä ilmaistua ajoneuvoa. Jos kielto, rajoitus, määräys tai sääntö ei koske lisäkil-

vessä ilmaistua ajoneuvoa, lisäkilvessä käytetään tekstiä ”Ei koske”. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää lisäkilpeä H24.

H12.1 Henkilöauto

H12.2 Linja-auto

H12.3 Kuorma-auto

H12.4 Pakettiauto

H12.5 Matkailuperävaunu

H12.6 Matkailuauto

H12.7 Invalidin ajoneuvo

Lisäkilpi H12.7. Invalidin ajoneuvo on ajoneuvo, joka on erityisesti varustettu vammaisen henkilön käyttöön tai kuljetukseen taikka jossa on liikuntaesteisen pysäköintitunnus. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin A15 ja A33 yhteydessä, jolloin se tarkoittaa, että tienkohdassa on erityisesti varottava vammaisia.

H12.8 Moottoripyörä

H12.9 Mopo

H12.10 Polkupyörä

H12.11 Moottorikelkka

H12.12 Traktori

H12.13 Vähäpäästöinen ajoneuvo

Lisäkilpi H12.13. Vähäpäästöinen ajoneuvo on ajoneuvo, jonka yhdistettyä kulutusta vastaava hiilidioksidipäästö on lisäkilven lukemaa pienempi. Päästö on ilmoitettu ajoneuvoliikennerekisterissä.

H13 Pysäköintitapa

H13.1

H13.2

Lisäkilvellä osoitetaan ajoneuvon sijoitus reunakiveen nähden.

H14 Kielto ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetukselle

H14

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisen ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa.

H15 Kielto ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetukselle

H15

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisen ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa. Kuljetus on sallittu, jos aineen kuormaus- tai purkamispaikka sijaitsee sanotuin merkein rajoitetulla alueella. Kuormaus- tai purkamispaikalle on ajettava lyhintä reittiä, ja ajoneuvo on viipymättä kuormauksen jälkeen siirrettävä pois merkein rajoitetulta alueelta.

H16 Tunneliluokka

H16

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisten vaarallisten aineiden kuljetuksia tunnelissa. Kirjain B, C, D tai E osoittaa tunneliluokan.

H17 Voimassaoloaika

H17.1

Lisäkilpi H17.1. Arkipäivä maanantaista perjantaihin.

H17.2

Lisäkilpi H17.2. Arkilauantai.

H17.3

Lisäkilpi H17.3. Sunnuntai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä tai kirkollinen juhlapäivä. Kellonajan punainen väri ei vaihdu lisäkilven pohjavärin mukaan.

H18 Aikarajoitus

H18

Merkin C38 yhteydessä on lisäkilvellä osoitetun minuuttimäärän (min) tai tuntimäärän (h) ylittävä pysäköinti kielletty. Merkin E2, E3 tai E4 yhteydessä lisäkilpi ilmoittaa pisimmän sallitun pysäköintiajan.

H19 Pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus

H19.1

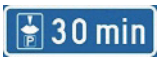

H19.2

Lisäkilvellä osoitetaan pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus pysäköitäessä muuta moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuin mopoa ja moottoripyörää. Lisäkilvellä osoitetaan myös kaikkia ajoneuvoja koskeva pysäköintiin liittyvä aikarajoitus.

Aikarajoituksesta on voimassa, mitä lisäkilven H18 kohdalla säädetään. Aikarajoitus lasketaan kuitenkin alkavaksi pysäköinnin alkamista seuraavasta puoli- tai tasatunnista.

Jos aikarajoitus on voimassa vain tiettynä aikana ja ajoneuvo on pysäköity aikana, jolloin rajoitus ei ole voimassa tai jolloin rajoituksen voimassaolon päättymiseen on alle puoli tuntia, sallittu pysäköintiaika lasketaan alkavaksi silloin kun rajoitus tulee seuraavan kerran voimaan.

H20 Maksullinen pysäköinti

H20

Merkin C38 yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköinti on kiellon estämättä sallittu, jos pysäköinnistä on suoritettu vahvistettu maksu. Merkin E2, E3 tai E4 yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköintipaikan käytöstä on suoritettava vahvistettu maksu.

Maksuvelvollisuus on voimassa lisäkilvessä ilmoitettuna voimassaoloaikana. Jollei voimassaoloaikaa ole ilmoitettu, maksuvelvollisuus on aina voimassa. Lisäkilvessä voidaan lisäksi ilmoittaa maksun suorittamistapa (esimerkiksi "Lippuautomaatti" tai "Ennakkomaksu").

Jos vahvistettu maksu on suoritettu muulla tavalla kuin kyseistä pysäköintipaikkaa tai -aluetta varten tarkoitettuun pysäköintimittariin, maksun suorittamista osoittava pysäköintilippu tai maksulaite on pysäköimisen ajaksi sijoitettava näkyvään paikkaan, autossa tuulilasin tai sivulasin sisäpuolelle niin, että lipun tai laitteen etupuoli on kokonaisuudessaan ulkoapäin nähtävissä ja luettavissa.

Mitä kolmannessa kappaleessa säädetään, ei koske sähköisesti suoritettuja maksuja.

H21 Latauspaikka

H21

Lisäkilvellä osoitetaan sähkökäyttöisen ajoneuvon lataukseen tarkoitettu paikka. Lisäkilpeä käytetään merkin E2 yhteydessä.

H22 Etuajo-oikeutetun liikenteen suunta

H22.1

H22.2

Paksummalla viivalla osoitetaan etuajo-oikeutetun liikenteen suunta ja ohuemmalla viivalla suunnat, jotka ovat liikennemerkillä B5 tai B6 osoitettu väistämisvelvollisiksi. Etuajo-oikeutetussa suunnassa lisäkilpeä käytetään merkin B1 tai A33 yhteydessä.

H23 Kaksisuuntainen pyörätie

H23.1

Lisäkilvellä H23.1 voidaan osoittaa risteävä kaksisuuntainen pyörätie. Lisäkilpeä käytetään merkin B5 tai B6 yhteydessä.

H23.2

Lisäkilpeä H23.2 käytetään merkkien D5—D7 yhteydessä.

H24 Tekstillinen lisäkilpi

H24

Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan lisäkilpeä, jota ei ole tässä asetuksessa vahvistettu, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä.

H25 Huoltoajo sallittu

H25

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkistä ilmenevän kiellon estämättä on sallittu:

1) kiinteistön, sillä olevien rakennusten, tilojen ja laitteiden huoltoon tai vartiointiin liittyvä ajo silloin, kun se on välttämätöntä;

2) jakeluliikenne sekä sellaisten tavaroiden kuljetus, joiden kantamista ei niiden painon tai muun erityisen syyn takia ole kohtuullista edellyttää;

3) sellaisen henkilön kuljetus, jonka toiminta- tai liikkumiskyky tai kyky suunnistautua on iän, vamman tai sairauden takia taikka muusta syystä rajoittunut;

4) lasten kuljetus, kun yhdellä henkilöllä on valvottavanaan useampi kuin yksi alle seitsemän vuoden ikäinen lapsi;
5) asiakkaan noutaminen ja tuominen taksiliikenteessä olevalla ajoneuvolla; tai
6) ajoneuvon kuljettaminen, kun kuljettaja on liikuntavammainen.

H26 Hätäpuhelin ja sammutin

H26

Lisäkilvellä osoitetaan hätäpuhelin tai sammutin taikka molemmat hätäpysäyttämispaikan varustuksen mukaan. Lisäkilpeä käytetään merkin E21 yhteydessä.

Liite 3.9
Muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut merkit

I1 Sulkupuomi

Merkit I1—I4. Sulkulaitteilla suljetaan tie tai tien osa, taikka ohjataan liikenne halutulle ajolinjalle. Tielle asetettavien sulkulaitteiden värit ovat punainen ja keltainen. Tienkäyttäjien varoittamiseksi voidaan sulkulaitteissa käyttää vilkkuvaa tai kiinteää keltaista valoa. Jos tie on suljettu ajoneuvoliikenteeltä, sulkulaitteissa voidaan käyttää kiinteää punaista valoa. Merkkeihin voidaan kiinnittää liikennemerkkejä niin kuin siitä valtioneuvoston asetuksessa erikseen säädetään.

I1

I2 Sulkuaita

I2.1

I2.2

I3 Sulkupylväs

I3.1

I3.2

Merkkiä I3.1 käytetään ajokaistan vasemmassa reunassa ja merkkiä I3.2 ajokaistan oikeassa reunassa.

I3.3

I4 Sulkukartio

I4

I5 Taustamerkki

Merkit I5—I8. Ajoradan ulko- tai yläpuolella olevissa kiinteissä esteissä ja varoituslaitteissa käytettävät värit ovat musta ja keltainen. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät väri ovat punainen ja keltainen.

I5

Merkillä I5 voidaan osoittaa poikkeuksellisen pienisäteisiä kaarteita tai yllättäviä ajosuunnan muutoksia sekä T-risteyksen taustamerkkinä.

I6 Kaarteen suuntamerkki

I6

Merkkiä I6 voidaan käyttää kaarteessa, jonka kaarresäde pienenee.

I7 Reunamerkki

I7.1

I7.2

Merkillä I7 voidaan osoittaa tien reuna esteen kohdalla tai kun ajorata kapenee äkillisesti. Merkkiä I7.1 käytetään tien vasemmassa reunassa ja merkkiä I7.2 tien oikeassa reunassa.

I8 Korkeusmerkki

I8

Merkkiä I8 käytetään esteessä, kun sallittu alikulkukorkeus on alle 4,4 metriä

I9 Alikulun korkeusmitta

I9

Merkillä voidaan osoittaa alikulkukorkeus paikoissa, joissa korkeus vaihtelee tien poikkisuunnassa.

I10 Liikennemerkkipylvään tehostamismerkki

I10.1

I10.2

Merkillä voidaan tehostaa liikennemerkkipylvään näkyvyyttä.

I11 Erkanemismerkki

I11

Merkillä osoitetaan erkanevan tien alkamiskohta.

I12 Reunapaalu

I12.1

I12.2

Merkkiä I12.1 käytetään ajoradan vasemmalla puolella ja merkkiä I12.2 ajoradan oikealla puolella.

I13 Siirtokehotus

I13

Merkkiä käytetään ajoneuvojen siirrosta annetun lain 6 §:ssä määritetyissä tilanteissa. Merkissä voidaan kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tarvittavia tietoja.

I14 Paikannusmerkki

I14

Merkillä osoitetaan paikannuspiste moottorikelkkailureitillä.

I15 Automaattinen liikennevalvonta

I15

Merkillä osoitetaan tiejakso, jossa on automaattista liikennevalvontaa.

I16 Tekninen valvonta

I16

Merkillä osoitetaan paikka, jossa viranomainen suorittaa teknistä valvontaa.

I17 Poronhoitoalue

I17.1

I17.2

Merkki sijoitetaan poronhoitoalueen rajalle tärkeimmille teille. Merkki voidaan toistaa poronhoitoalueella.

I18 Yleinen nopeusrajoitus

I18

Merkillä ilmoitetaan rajanylityspaikoilla ja autolauttasatamissa Suomen yleisistä nopeusrajoituksista.

I19 Valtion raja

I19

Liite 4.1
Pituussuuntaiset tiemerkinnät

K1 Keskiviiva

Keskiviiva on valkoinen katkoviiva, joka erottaa ajoradalla vastakkaiset ajosuunnat toisistaan. Jatkuva ajaminen keskiviivan päällä on kielletty. Keskiviivaa voidaan käyttää myös pyörätiellä. Keskiviivan viivan ja välin suhde on 1:3. Keskiviiva voidaan korvata kahdella rinnakkaisella keskiviivalla.

K2 Ajokaistaviiva

Ajokaistaviiva on valkoinen katkoviiva, joka erottaa ajokaistat toisistaan. Jatkuva ajaminen ajokaistaviivan päällä on kielletty. Ajokaistaviivan viivan ja välin suhde on 1:3. Ryhmittymisalueella viivan ja välin suhde voi olla 1:1. Toisistaan erkanevien liikennesuuntien välillä ajokaistaviiva on normaalia leveämpi.

Pyöräkaista, linja-autokaista tai raitiovaunukaista erotetaan muusta ajoradasta normaalia leveämmällä ajokaistaviivalla, jonka viivan ja välin suhde on 1:1.

K3 Sulkuviiva

Sulkuviiva on yhtenäinen ajokaistojen välissä oleva valkoinen viiva. Ajoneuvolla ei saa ylittää ajosuunnalleen tarkoitettua sulkuviivaa eikä ajaa sen päällä. Ajoneuvolla ei myöskään saa ajaa ajoneuvolle tarkoitetun vastakkaiset ajosuunnat erottavan sulkuviivan vasemmalla puolella. Sulkuviiva on tarkoitettu ajoneuvon ajosuunnalle silloin, kun sulkuviivan vieressä sen oikealla puolella ei ole katkoviivaa. Jos sulkuviiva on tarkoitettu molemmille ajosuunnille, käytetään kaksoissulkuviivaa.

Pyöräkaista, linja-autokaista tai raitiovaunukaista erotetaan muusta ajoradasta normaalia leveämmällä sulkuviivalla.

K4 Varoitusviiva

Varoitusviiva on valkoinen katkoviiva, joka ilmoittaa alkavasta vastakkaiset ajosuunnat erottavasta sulkuviivasta. Varoitusviivan viivan ja välin suhde on 3:1. Varoitusviiva on tarkoitettu ajoneuvon ajosuunnalle silloin, kun varoitusviivan vieressä sen oikealla puolella ei ole ajokaistaviivaa tai sulkuviivaa.

Vaihtuvasuuntainen ajokaista osoitetaan ajokaistan molemmin puolin olevalla kaksoisvaroitusviivalla.

K5 Sulkualue

Sulkualue osoitetaan sulkuviivalla rajatulla valkoisella viivoituksella. Sulkualue voi rajautua myös reunaviivaan tai reunakiveen. Viivoitus voidaan korvata kokonaan tai osittain yhtenäisellä valkoisella merkinnällä.

Ajoneuvon kuljettaminen sekä pysäyttäminen ja pysäköinti sulkualueella on kielletty.

K6 Reunaviiva

Reunaviiva on yhtenäinen valkoinen viiva, joka osoittaa ajoradan reunan. Reunaviivaa voidaan käyttää myös pyörätiellä. Reunaviivan jatke voidaan merkitä valkoisella katkoviivalla risteykseen, jossa sivusuunnan ajoneuvoille on liikennemerkillä osoitettu väistämisvelvollisuus tai jos risteys on liikennevalo-ohjattu. Katkoviiva voidaan merkitä myös ajoradasta erotettujen pysäkkien tai vastaavien alueiden kohdalla. Viivan ja välin suhde on 1:1.

Liite 4.2
Poikkisuuntaiset tiemerkinnät

L1 Pysäytysviiva

Pysäytysviiva on yhtenäinen valkoinen tien poikkisuuntainen viiva. Sillä voidaan osoittaa paikka, jota ennen ajoneuvo on liikennemerkin tai liikennevalon mukaisesti pysäytettävä.

L2 Väistämisviiva

Väistämisviiva on pienistä valkoisista kolmioista muodostuva tien poikkisuuntainen viiva. Väistämisviivalla voidaan tehostaa liikennemerkillä B4, B5 tai B7 osoitettua väistämisvelvollisuutta.

L3 Suojatie

Suojatie osoitetaan valkoisella tien suuntaisella juovituksella.

L4 Pyörätien jatke

Pyörätien jatke osoitetaan kahdella valkoisella katkoviivalla. Merkintää käytetään osoittamaan pyörätieltä tulevalle polkupyöräilijälle ja mopoilijalle ajoradan ylityspaikka. Merkintää voidaan käyttää myös muissa polkupyöräilijälle ja mopoilijalle tarkoitetuissa ajoradan ylityspaikoissa. Pyörätien jatke merkitään vain jos väistämisvelvollisuus ajorataa ylittäviä kohtaan on osoitettu liikennemerkillä B5, B6 tai B7. Pyörätien jatke merkitään myös liikennevalo-ohjatussa ajoradan ylityskohdassa. Jos pyörätien jatke merkitään suojatiemerkinnän rinnalle tai keskelle, suojatien puoleista katkoviivaa ei tarvitse merkitä.

L5 Töyssy

Töyssy merkitään valkoisella ruutumerkinnällä. Merkintää käytetään myös korotetun suojatien tai muun vastaavan rakenteen yhteydessä.

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

L6 Heräteraidat

Poikittain ajosuunnassa oleva valkoisten viivojen ryhmä, heräteraidat, ilmoittaa tienkohdasta, jossa tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonopeuteen. Poikkiviivojen vaikutuksen tehostamiseksi käytetään ääntä tai tärinää aiheuttavia rakenneratkaisuja. Heräteraitoja voidaan käyttää myös tehostamaan 24 §:n 4 momentin väistämisvelvollisuutta

Liite 4.3
Muut tiemerkinnät

M1 Ajokaistanuoli

Valkoisella ajokaistanuolella voidaan ryhmittymistä varten osoittaa, mihin suuntaan tai suuntiin asianomaista ajokaistaa käyttävä saa risteyksestä poistua. Ajokaistanuolella osoitetusta ryhmitysjärjestelystä poiketen saa polkupyöräilijä ja mopoilija, joka aikoo kääntyä vasemmalle, ajaa risteyksen yli oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin.
Ajokaistanuolella voidaan osoittaa myös kulkusuunta ajokaistalla ja pyörätiellä.

M2 Ajokaistan vaihtamisnuoli

Valkoisella ajokaistan vaihtamisnuolella voidaan ilmoittaa ajokaistan päättymisestä. Vastakkaisille ajosuunnille tarkoitettujen ajokaistojen väliin sijoitettuna ajokaistan vaihtamisnuolella voidaan tehostaa varoitusviivan K4 vaikutusta.

M3 Pysäköintialue

Liikennemerkillä osoitettu pysäköintialue erotetaan ajoradasta yhtenäisellä valkoisella viivalla. Samanlaisella viivalla voidaan osoittaa ajoneuvojen sijoitus alueen sisällä. Pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä.

M4 Keltainen reunamerkintä

Keltaisella yhtenäisellä reunamerkinnällä voidaan osoittaa linja-auton tai raitiovaunun pysäkkiin liittyvä pysäyttämisrajoitus. Merkinnällä voidaan epäselvissä tapauksissa selventää liikennemerkillä osoitettua tai 37 § ja 38 §:n mukaista pysäyttämis- tai pysäköintikieltoa. Keltainen reunamerkintä merkitään reunatukeen tai ajoradan reunaviivan päälle.

M5 Pysäyttämisrajoitus

Keltaisella pysäyttämisrajoitusmerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä osoitettua pysäyttämiskieltoa, joka ei koske kaikkia ajoneuvoryhmiä.

M6 Ohjausviiva

Ohjausviiva on valkoinen katkoviiva, jota voidaan käyttää ohjaamaan liikenne sille tarkoitetulle ajokaistalle.

M7 Jalankulkija

Valkoista jalankulkijamerkintää voidaan käyttää jalkakäytävällä tai muilla jalankulkuun käytetyillä alueilla.

M8 Pyöräilijä

Valkoista pyöräilijämerkintää käytetään pyöräkaistalla, pyörätiellä, pyörätien jatkeella ja pyöräilijän odotustilassa. Merkintää käytetään myös yksisuuntaisella tiellä jolla polkupyöräliikenne on sallittu molempiin suuntiin.

M9 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä

Valkoisella kolmiomerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä B5 osoitettua väistämisvelvollisuutta.

M10 ”STOP”-ennakkomerkintä

Valkoisella ”STOP”-merkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä B6 osoitettua pakollista pysäyttämistä.

M11 ”P”-merkintä

Valkoista ”P”-merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla pysäköintipaikalla. Pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä.

M12 Invalidin ajoneuvo

Valkoista invalidin ajoneuvo-merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla invalidin ajoneuvolle tarkoitetulla pysäköintipaikalla.

M13 ”BUS”-merkintä

Valkoista ”BUS”-merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla linja-autokaistalla, linja-autolle tarkoitettu pysäköintipaikalla tai pysäkillä. Yhdistettynä ajokaistanuolen kanssa merkinnällä tehostetaan liikennemerkillä osoitettua linja-autolle ja mahdollisesti muulle ajoneuvolle sallittua muusta liikenteestä poikkeavaa ajosuuntaa.

M14 ”TAXI”-merkintä

Valkoisella ”TAXI”- merkinnällä voidaan osoittaa liikennemerkillä osoitettu taksiasema tai taksiruutu.

M15 Lataus

Valkoisella latausmerkinnällä voidaan osoittaa liikennemerkillä osoitettu ladattavalle sähkökäyttöiselle ajoneuvolle tarkoitettu latauspaikka.

M16 Nopeusrajoitus

Valkoisella nopeusrajoitusmerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä osoitettua nopeusrajoitusta.

M17 Tiennumero

Valkoisella tien numero -merkinnällä voidaan osoittaa tien numero.

M18 Risteysruudutus

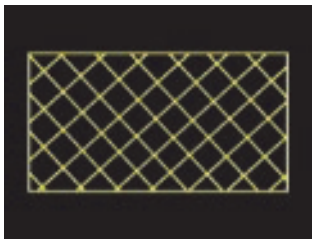

Keltaisella risteysruudutuksella voidaan osoittaa, että ajoneuvoa ei saa pysäyttää merkinnän kohdalle.

M19 Liikennemerkki

Liikennemerkkimerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkin vaikutusta.

Liite 5.1
Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin sallittu nopeus (99 §)

	Moottorikäyttöinen ajoneuvo	kilometriä tunnissa
a	Kuorma-auto	80
b	Erikoisauto	80
c	Erikoisauto, jonka omamassa on alle 1,8 tonnia, b kohdasta poiketen	100
d	Muu traktori kuin e, f ja g kohdassa tarkoitettu traktori	40
e	Liikennetraktori	50
f	Rakenteelliselta nopeudeltaan yli 40 kilometriä tunnissa oleva b-luokan traktori	60
g	Lukkiutumattomin jarruin varustettu b-luokan traktori, jonka kaikki akselit ovat jousitettuja ja jonka rakenteellinen nopeus on yli 60 kilometriä tunnissa, f kohdasta poiketen	80
h	Levikepyörillä varustettu e, f ja g kohdassa tarkoitettu traktori, jonka leveys levikepyöristä mitattuna on yli 2,6 metriä tai traktori johon on kytketty yli 2,6 metriä leveä työväline, e, f ja g kohdasta poiketen	40
i	Ajoneuvo, jossa vähintään yksi akseli on jousittamaton, ei kuitenkaan moottoripyörä	60
j	Moottorityökone ja maastoajoneuvo	40
k	Moottorikelkka moottorikelkkailureitillä, j kohdasta poiketen	60
l	Ajoneuvo, jossa on metallipintaisia telaketjuja	20
m	Linja-auto	80
n	Edellä m kohdasta poiketen linja-auto, jos se on varustettu erityisin turvalaittein ja -varustein eikä siinä ole seisovia matkustajia. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tekniset määräykset turvalaitteista ja -varusteista.	100
o	Matkailuautoon, jonka suurin teknisesti sallittu massa on yli 3,5 tonnia, sovelletaan linja-autolle m ja n kohdissa säädettyjä suurimman sallitun nopeuden arvoja.	
p	Kaksi- ja kolmipyöräinen mopo sekä kevyt nelipyörä	45
q	Pienitehoinen mopo	25

~~Taulukon~~ h kohdassa säädettyä rajoitusta ei sovelleta tienpitoon käytettävään traktoriin.

Liite 5.2

Moottorikäyttöisen ajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon tai hinattavien ajoneuvojen muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu nopeus (99 §)

	Moottorikäyttöinen ajoneuvo	kilometriä tunnissa
a	Auto ja L-luokan ajoneuvo	80
b	Kuitenkin henkilö- ja pakettiauto, johon on kytketty luokittelumassaltaan enintään 750 kilogramman painoinen perävaunu sekä moottoripyörä, johon on kytketty perävaunu	100
c	Ajoneuvo, johon on kytketty jousittamaton hinattava ajoneuvo	60
d	Traktori, johon on kytketty hinattava ajoneuvo, jota ei ole varustettu lukkiutumattomin jarruin	60
e	Traktori silloin, kun ajoneuvoyhdistelmän jollekin ajoneuvolle tai kytkentälaitteelle ei ole saatavissa tietoa sallitusta massasta	40
f	Moottorikelkka, traktori ja liikennetraktori, jos perävaunussa kuljetetaan henkilöitä	40
g	Traktori, johon on kytketty yli 2,6 metrin levyinen hinattava ajoneuvo	40

~~Taulukon~~ g kohdassa säädettyä rajoitusta ei sovelleta erikoiskuljetukseen eikä tienpitoon käytettävään traktorin ja hinattavan ajoneuvon muodostamaan ajoneuvoyhdistelmään.

Liite 6.1
Akselille kohdistuvat suurimmat sallitut massat (116 §)

	Akseli	tonnia
a	Muu kuin vetävä akseli	10
b	Vetävä akseli	11,5

Liite 6.2

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon telille kohdistuvat suurimmat sallitut massat (116 §)

	Moottorikäyttöisen ajoneuvon teli	tonnia
a	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on pienempi kuin 1,0 metriä	11,5
b	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,0 metriä, mutta pienempi kuin 1,3 metriä	16
c	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,3 metriä, mutta pienempi kuin 1,8 metriä	18
d	Kaksiakselinen teli, jossa vähintään toinen akseleista on vetävä, jos akseliväli on vähintään 1,3 metriä, mutta pienempi kuin 1,8 metriä ja kukin vetävä akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 9,5 tonnia	19
e	Kaksiakselinen teli, jossa vähintään toinen akseleista on vetävä, jos akseliväli on vähintään 1,3 metriä mutta pienempi kuin 1,8 metriä ja vetävä akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella	20
f	Kaksiakselinen teli, jossa vähintään toinen akseleista on vetävä, jos akseliväli on vähintään 1,3 metriä mutta pienempi kuin 1,8 metriä ja telin kumpikin akseli on varustettu paripyörin sekä ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos telin kumpikin akseli on vetävä ja varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 10,5 tonnia	21
g	Kahden etuakselin muodostama kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,8 metriä	20
h	Kolmiakselinen teli, jos akselien etäisyys on pienempi kuin 1,3 metriä	21
i	Kolmiakselinen teli, jos akselien etäisyys on vähintään 1,3 metriä	24
j	Kolmiakselinen teli, jos akselien etäisyys on vähintään 1,3 metriä ja jos vähintään kaksi telin akseleista on varustettu paripyörin	27
	Hinattavan ajoneuvon teli	
k	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on pienempi kuin 1,0 metriä	11
l	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,0 metriä mutta pienempi kuin 1,3 metriä	16
m	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,3 metriä mutta pienempi kuin 1,8 metriä	18
n	Kaksiakselinen teli, jos akseliväli on vähintään 1,8 metriä	20
o	Kolmiakselinen teli, jos akselien etäisyys on enintään 1,3 metriä	21
p	Kolmiakselinen teli, jos akselien etäisyys on suurempi kuin 1,3 metriä	24
q	Neli- tai useampiakselinen teli	24

Peräkkäisten etuakselien tai peräkkäisten taka-akselien, jotka eivät muodosta teliä, massa ei saa ylittää vastaavalle telille sallittua massan arvoa.

Liite 6.3
Auton suurin sallittu massa (117 §)

	Auto	tonnia
a	Muu kaksiakselinen auto kuin linja-auto	18
b	Kolmiakselinen auto	25
c	Kolmiakselinen auto, jos sen vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos kukin vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 10,5 tonnia	26
d	Kolmiakselinen auto, jonka akseleista kaksi on varustettu paripyörin taikka jonka taka-akseleista toinen on ohjaava tai ohjautuva ja varustettu nimellisleveydeltään vähintään 385 millimetriä olevilla renkailla ja vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella	28
e	Kolmiakselinen nivellinja-auto	28
f	Neliakselinen auto	31
g	Neliakselinen auto, jos sen vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos kukin vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 10,5 tonnia	35
h	Viisiakselinen auto	42
i	Kaksiakselinen linja-auto	19,5

Auton massa ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä jokaiselta 0,10 metriltä, jonka auton äärimmäisten akselien välinen etäisyys ylittää 1,80 metriä, 20 tonniin	
- jos auto on neliakselinen	320 kilogrammaa
- jos auto on viisiakselinen	350 kilogrammaa
Auton massasta vähintään 20 prosenttia tulee kohdistua ohjaavaan akseliin tai ohjaaviin akseleihin. Henkilöauton massasta, auton ollessa kuormattu suurinta rekisteröinnissä ja käytössä sallittua massaa ja täyttä taka-akselistolle kohdistuvaa massaa vastaavasti, kuitenkin vähintään 30 prosenttia tulee kohdistua etuakselille.	
Muun auton kuin henkilöauton massasta vähintään 25 prosenttia tulee kohdistua vetävään akseliin tai vetäviin akseleihin.	
Vaihtoehtoisia käyttövoimia käyttävän auton massa saa olla liitteen 6.3 a—h kohdassa säädettyä suurinta sallittua arvoa suurempi siltä osin kuin valmistaja osoittaa, että massan kasvu johtuu vaihtoehtoisen käyttövoiman edellyttämästä lisäpainosta. Lisäystä saa olla enintään yksi tonni.	

Liite 6.4
Traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurin sallittu massa (118 §)

	Ajoneuvo (traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo)	tonnia
a	Kaksiakselinen ajoneuvo	18
b	Kolmiakselinen ajoneuvo	25
c	Neliakselinen ajoneuvo	31
d	Viisi- tai useampiakselinen ajoneuvo	42
e	Teloin varustettu ajoneuvo; Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa määräyksiä ajoneuvon telojen maakosketuksessa olevan pituuden rajaamasta suurimmasta sallitusta massasta sekä muilla kuin kumi- tai metallipintaisilla teloilla varustettujen tela-ajoneuvojen suurimmista sallituista massoista.	42
f	Metallipintaisin teloin varustettu ajoneuvo e kohdasta poiketen	20

Kolmi- ja neliakseliseen ajoneuvoon, joka täyttää liitteessä 6.3 kolmi- ja neliakseliselle autolle säädetyt suuremman massan edellytyksenä olevat ehdot, voidaan soveltaa kyseisiä suurempia massoja. Kolmiakseliselle nivelohjatulle ajoneuvolle voidaan soveltaa kolmiakseliselle nivellinja-autolle säädettyä massan arvoa. Yli kolmiakselisen ajoneuvon massa ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä jokaiselta 0,10 metriltä, jonka ajoneuvon äärimmäisten akselien välinen etäisyys ylittää 1,80 metriä, 20 tonniin	
- jos ajoneuvo on neliakselinen	320 kilogrammaa
- jos ajoneuvo on viisi- tai useampiakselinen	350 kilogrammaa

Liite 6.5
L-luokan ajoneuvossa olevien henkilöiden ja tavaran massa yhteensä (119 §)

	Ajoneuvo	kilogrammaa
a	kaksipyöräinen mopo, kolmipyöräinen henkilömopo, kevyt maantiemönkijä ja henkilömopoauto	325
b	kolmipyörä	1000
c	henkilökuljetukseen tarkoitettu maantiemönkijä ja maastomönkijä sekä henkilönelipyörä	525
d	kolmipyöräinen tavaramopo ja tavaramopoauto	375
e	tavarankuljetukseen tarkoitettu maantiemönkijä ja maastomönkijä	675
f	hyötykolmipyörä ja tavaranelipyörä	1075

Liite 6.6
Auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa (122 §)

	Yhdistelmä	tonnia
a	Auton ja puoliperävaunun yhdistelmä	
a. 1	- enintään viisiakselisena	48
a. 2	- enintään kuusiakselisena	52
b	Auton ja keskiakseliperävaunun yhdistelmä	44
c	Auton ja varsinaisen perävaunun yhdistelmä tai auton, apuvaunun ja puoliperävaunun yhdistelmä taikka auton, puoliperävaunun ja sen päälle kytketyn toisen puoliperävaunun yhdistelmä taikka auton, puoliperävaunun ja keskiakseliperävaunun yhdistelmä	
c. 1	- neliakselisena	36
c. 2	- viisiakselisena	44
c. 3	- kuusiakselisena	53
c. 4	- seitsemänakselisena	60
c. 5	- kahdeksanakselisena	64
c. 6	- kahdeksanakselisena, jos vähintään 65 prosenttia perävaunun massasta tai perävaunujen massasta yhteensä kohdistuu akseleille, jotka on varustettu paripyörin	68
c. 7	- vähintään yhdeksänakselisena	69
c. 8	- vähintään yhdeksänakselisena, jos vähintään 65 prosenttia perävaunun massasta tai perävaunujen massasta yhteensä kohdistuu akseleille, jotka on varustettu paripyörin	76

Akselien lukumäärää laskettaessa kuusi- tai useampiakselisissa yhdistelmissä ei oteta huomioon akselia, johon kohdistuva massa on pienempi kuin viisi tonnia.
Auton ja siihen kytketyn perävaunun tai kytkettyjen perävaunujen muodostaman massaltaan yli 44 tonnin ajoneuvoyhdistelmän massa ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä 20 tonniin 320 kg jokaiselta 0,10 metriltä, jonka ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän äärimmäisten akselien väli ylittää 1,80 metriä. Tätä sovelletaan myös ~~taulukon~~ c kohdassa tarkoitetun yhdistelmän osana olevaan auton ja puoliperävaunun ajoneuvoyhdistelmään, jos sen massa on suurempi kuin 44 tonnia. Ajoneuvoyhdistelmässä, jonka massa on suurempi kuin 40 tonnia, auton takimmaisen ja kytkentämassaltaan yli 10 tonnin perävaunun etumaisen akselin välin tulee olla vähintään 3,00 metriä.
Jos ajoneuvoyhdistelmän massa on yli 68 tonnia, ajoneuvoyhdistelmän massasta vähintään 20 prosenttia tulee kohdistua vetäville akseleille.
Massaltaan yli 44 tonnin ajoneuvoyhdistelmässä käytettävän auton moottorin tehon on oltava vähintään 5 kilowattia jokaista yhdistelmämassan tonnia kohden. Ajoneuvoyhdistelmää, jonka massa on yli 60 tonnia, saadaan kuitenkin käyttää 30 päivään huhtikuuta 2018, jos auton moottorin teho ylittää arvon, joka saadaan kaavasta: 300 kilowattia + 2,625 kilowattia/t x (yhdistelmämassa tonneina – 60 tonnia)
Mitä a kohdassa säädetään, sovelletaan myös c kohdassa tarkoitetun yhdistelmän osana olevaan auton ja puoliperävaunun ajoneuvoyhdistelmään.

~~Liite 6 taulukko 7~~

~~Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon kytkentämassa muissa kuin polttoainemaksusta annetun lain 7 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa (121 §)~~

	~~Hinattavan ajoneuvon kytkentämassa~~	~~tonnia~~
~~a~~	~~Muuhun traktoriin kuin liikennetraktoriin kytketty hinattava ajoneuvo~~	~~10~~
~~b~~	~~Jarruton hinattava ajoneuvo~~	~~10~~

Liite 6.7

Traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa (123 §)

	Yhdistelmä	tonnia
a	Traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon muodostama ajoneuvoyhdistelmä	
a.1	- enintään neliakselisena	36
a.2	- viisi- tai useampiakselisena	44

~~Taulukossa~~ Esitettyjä suurimman sallitun yhdistelmämassan arvoja sovelletaan myös traktorin ja useamman kuin yhden hinattavan ajoneuvon muodostamaan yhdistelmään.

Liite 7.1
Auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus (125 §)

	Auto	metriä
a	Linja-auto	13,50
b	Linja-auto vähintään kolmiakselisena	15,00
c	Linja-auto nivelrakenteisena	18,75
d	Linja-auto nivelrakenteisena useammalla kuin yhdellä nivelellä varustettuna	25,25
e	Muu auto	12,00
	Perävaunu	
f	Puoliperävaunu ja yli 22,00 metrin pituisessa ajoneuvoyhdistelmässä käytetty varsinainen perävaunu: vetotapin pystyakselista tai etuakseliston kääntöpisteestä perävaunun perään	12,00
g	F kohdassa tarkoitetun vetotapin pystyakselista tai etuakseliston kääntöpisteestä vaakatasossa mihin tahansa sen etupuolella olevaan kohtaan vetoaisaa lukuun ottamatta	2,04
h	Muu kuin f kohdassa tarkoitettu perävaunu vetoaisaa mukaan lukematta	12,50
	Ajoneuvoyhdistelmä	
i	Henkilö-, paketti- tai linja-auton ja muun kuin puoliperävaunun yhdistelmä	18,75
j	Henkilö-, paketti- tai kuorma-auton ja puoliperävaunun yhdistelmä	16,50
k	Muu kuin i, l, m tai n kohdassa tarkoitettu ajoneuvoyhdistelmä	16,50
l	Auton ja keskiakseliperävaunun yhdistelmä	18,75
l. 1	- josta mitasta vetoauton ohjaamon takana olevien kuormatilojen sisäpituuksien summa	15,65
l. 2	- ja etäisyys vetoauton ohjaamon takana olevan kuormatilan etupäästä perävaunun kuormatilan takapäähän (sisäpituus)	16,40
m	- kuitenkin edellä säädetystä poiketen ajoneuvonkuljetusajoneuvoyhdistelmä kuormattuna	20,75
n	Kuorma-auton ja varsinaisen perävaunun sekä kuorma-auton, apuvaunun ja puoliperävaunun samoin kuin kuorma-auton, puoliperävaunun ja siihen kytketyn keskiakseli- tai puoliperävaunun yhdistelmä	25,25
o	N kohdassa tarkoitetun ajoneuvoyhdistelmän vetoauton ohjaamon takana olevien kuormatilojen sisäpituuksien summa ~~taulukon~~ f kohdassa tarkoitettu mittaustapa huomioon ottaen	21,42

Jos linja-autoon on kiinnitetty irrotettava varuste, kuten suksilaatikko, linja-auton ja siihen kiinnitetyn varusteen pituus ei saa ylittää liitteessä 7.1 säädettyjä mittoja.
Yli 15,5 metrin pituisessa, kuorma-auton ja perävaunun tai perävaunujen muodostamassa ajoneuvoyhdistelmässä tulee olla E-säännön n:o 70 alkuperäistä versiota tai sitä uudempaa muutossarjaa vastaava tunnuskilpi. Vaihtoehtoisesti ajoneuvoyhdistelmässä saa olla 25 mm levein punaisin päiväloistevärillä maalatuin tai heijastavin reunuksin varustettu vähintään 0,30 m × 0,80 m mittainen kilpi, jossa on keltaisella heijastavalla pohjalla musta ajoneuvoyhdistelmän kuva, jonka alla saa olla merkintä yhdistelmän pituudesta.
Ajoneuvon äärimittojen ulkopuolelle ulottuvaa muuta kuormaa kuin konttia ja vaihtokuormakoria ei huomioida kuormatilojen pituuksia määritettäessä.
Ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä, joka on varustettu mitta- ja massadirektiivin 8 b artiklassa tarkoitetuilla aerodynaamisilla laitteilla, saa direktiivissä säädetyin edellytyksin ylittää liitteessä 7.1 säädetyt mitat, kuormatilojen sisäpituuksia lukuun ottamatta. Mittojen ylitys on sallittua vain, jos se on välttämätöntä, jotta tällaiset laitteet voidaan liittää ajoneuvon takaosaan, eikä se saa johtaa kuormatilan koon kasvamiseen.
Ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä, joka on varustettu mitta- ja massadirektiivin 9 a artiklassa tarkoitetulla ohjaamolla, saa direktiivissä säädetyin edellytyksin ylittää liitteessä 7.1 säädetyt mitat, kuormatilojen sisäpituuksia lukuun ottamatta. Mittojen ylitys ei saa johtaa kuormatilan koon kasvamiseen.
Perävaunu tai ajoneuvoyhdistelmä, jossa kuljetetaan 45 jalan mittaista konttia tai pituudeltaan 45 jalan mittaista vaihtokoria osana mitta- ja massadirektiivin 2 artiklassa tarkoitettua intermodaalikuljetusta, saa ylittää liitteessä 7.1 säädetyt mitat 15 senttimetrillä.

Liite 7.2

Auton ja perävaunun sekä näiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu leveys ja korkeus (126 §)

	Ajoneuvo	metriä
a	Auton ja perävaunun suurin sallittu korkeus. Mitta ei saa ylittyä ajoneuvon ollessa kuormaamaton tai akselinnostolaite yläasennossa.	4,40
b	Muun kuin c, d ja f kohdassa tarkoitetun auton ja auton perävaunun suurin sallittu leveys	2,60
c	Yli 22,00 metrin pituisen, muun kuin lämpöeristetyn ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu leveys	2,55
d	Linja-auton suurin sallittu leveys	2,55
e	Museoajoneuvoksi rekisteröity linja-auto, joka on liikennekäytössä enintään 50 päivää kalenterivuoden aikana, suurin sallittu leveys kuitenkin	2,60
f	Henkilöauton suurin sallittu leveys	2,55
g	Lämpöeristetyn, yli 22,00 metrin pituisen ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu leveys; lämpöeristettynä ajoneuvona pidetään myös säiliöajoneuvoa, jonka säiliö on lämpöeristetty ja jonka säiliön seinän paksuus on vähintään 45 millimetriä	2,60

Liite 7.3

Moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän ja raskaan nelipyörän, suurimmat sallitut päämitat (127 §)

	Ajoneuvo	metriä
	Moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän, raskaan nelipyörän kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän	
a	- pituus	4,00
a.1	L6e-B -luokan ajoneuvon pituus kuitenkin	3,00
a.2	L7e-C -luokan ajoneuvon pituus kuitenkin	3,70
b	- leveys	2,00
b.1	L6e-B- ja L7e-C -luokan ajoneuvon leveys kuitenkin	1,50
b.2	Kaksipyöräisen mopon leveys kuitenkin	1,00
b.3	Perävaunun leveys	1,50
c	- korkeus	2,50

Jos vetoajoneuvon leveys on yli 1,50 metriä, perävaunun leveys saa edellä säädetystä poiketen olla enintään yhtä suuri kuin vetoajoneuvon leveys.

Liite 7.4

Kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän sekä näiden perävaunun suurin sallittu leveys (128 §)

	Ajoneuvo	leveys, metriä
a	Kevyt sähköajoneuvo ja enintään kaksipyöräinen polkupyörä	0,80
b	Kaksipyöräinen moottorilla varustettu polkupyörä	1,00
c	Yli kaksipyöräinen polkupyörä	1,25
d	Perävaunu a-c kohdassa tarkoitettuun ajoneuvoon	1,25

Liite 8.1
Akselille ja teille kohdistuvat suurimmat massat (134 §)

	Akseli	tonnia
a	Muu kuin vetävä akseli	10
b	Vetävä akseli	11,5
	Moottorikäyttöisen ajoneuvon kaksiakselinen teli	
c	Akseliväli on pienempi kuin 1,0 metriä	11,5
d	Akseliväli on vähintään 1,0 metriä, mutta pienempi kuin 1,3 metriä	16
e	Akseliväli on vähintään 1,3 metriä, mutta pienempi kuin 1,8 metriä	18
f	Akseliväli on vähintään 1,3 metriä, mutta pienempi kuin 1,8 metriä ja vetävä akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos kukin vetävä akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 9,5 tonnia	19
	Perävaunun kaksiakselinen teli	
g	akseliväli on pienempi kuin 1,0 metriä	11
h	akseliväli on vähintään 1,0 metriä mutta pienempi kuin 1,3 metriä	16
i	akseliväli on vähintään 1,3 metriä mutta pienempi kuin 1,8 metriä	18
j	akseliväli on 1,8 metriä tai suurempi	20
	Perävaunun kolmiakselinen teli	
k	akselien etäisyys on enintään 1,3 metriä	21
l	akselien etäisyys on suurempi kuin 1,3 metriä mutta enintään 1,4 metriä	24
	Perävaunun neli- tai useampiakselinen teli	24

Liite 8.2
Auton suurin sallittu massa (135 §)

	Auto	tonnia
a	Kaksiakselinen auto	18
b	Kolmiakselinen auto	25
c	Kolmiakselinen auto, jos sen vetävä akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos kukin vetävä taka-akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 9,5 tonnia	26
d	Kolmiakselinen nivellinja-auto	28
e	Neliakselinen auto, jossa on kaksi ohjaavaa akselia, jos sen vetävä akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella taikka jos kukin vetävä akseli on varustettu paripyörin eikä yhdellekään akselille kohdistuva massa ylitä 9,5 tonnia	35

Neliakselisen auton suurin sallittu massa tonneina on viisi kertaa auton äärimmäisten akselien väli metreinä.

Liite 8.3
Perävaunun suurin sallittu massa (136 §)

	Perävaunu	tonnia
a	Kaksiakselinen varsinainen tai keskiakseliperävaunu	18
b	Kolmiakselinen varsinainen tai keskiakseliperävaunu	24

Liite 8.4
Auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa (137 §)

	Yhdistelmä	tonnia
a	Kaksiakselisen auton ja kaksiakselisen perävaunun yhdistelmä	36
b	Kaksiakselisen auton ja kaksiakselisen puoliperävaunun yhdistelmä, jos puoliperävaunun akseliväli on suurempi kuin 1,8 metriä ja jos vetävä akseli on varustettu paripyörin ja ilmajousitettu tai varustettu ilmajousitusta vastaavaksi tunnustetulla jousituksella	38
c	Viisi- tai kuusiakselinen auton ja perävaunun yhdistelmä	44
~~d~~	~~Kolmiakselinen auto ja kaksi- tai kolmiakselinen puoliperävaunu, joka kuljettaa 40 jalan ISO-konttia yhdistettynä kuljetuksena kuitenkin~~	~~44~~
	Ajoneuvoyhdistelmässä, jonka massa on suurempi kuin 40 tonnia, auton takimmaisen ja massaltaan yli 40 tonnin perävaunun etummaisen akselin välin tulee olla vähintään 3,00 metriä.	

Auton ja perävaunun yhdistelmää kansainvälisessä liikenteessä kuljetettaessa yhdistelmän massasta tulee vähintään 25 prosenttia kohdistua vetävään akseliin tai vetäviin akseleihin.

Liite 8.5
Auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus (138 §)

	Ajoneuvo	metriä
a	Linja-auto	13,50
a.1	Linja-auto vähintään kolmiakselisena kuitenkin	15,00
a.2	Linja-auto nivelrakenteisena kuitenkin	18,75
b	Muu auto	12,00
c	Varsinainen perävaunu ja keskiakseliperävaunu kytkentälaitteineen	12,00
d	Puoliperävaunu vetotapin pystyakselista perävaunun perään	12,00
e	Puoliperävaunun vetotapin pystyakselista vaakatasossa mihin tahansa sen etupuolella olevaan kohtaan	2,04
	Ajoneuvoyhdistelmä	
f	Auton ja puoliperävaunun yhdistelmä	16,50
g	Auton ja varsinaisen perävaunun tai keskiakseliperävaunun yhdistelmä	18,75
g.1	- josta mitasta vetoauton ohjaamon takana olevien kuormatilojen sisäpituuksien summa	15,65
g.2	- ja etäisyys vetoauton ohjaamon takana olevan kuormatilan etupäästä perävaunun kuormatilan takapäähän (sisäpituus)	16,40

Liite 8.6
Muut suurimmat sallitut päämitat (139 §)

	Ajoneuvo	metriä
a	Auton ja perävaunun suurin sallittu korkeus.	4,00
b	Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja perävaunun suurin sallittu leveys	2,55
b.1	Lämpöeristetyn ajoneuvon suurin sallittu leveys kuitenkin	2,60

Vetoauton ja varsinaisen perävaunun yhdistelmässä auton takimmaisen ja perävaunun etumaisen akselin välin tulee olla vähintään 3,00 metriä.

2.

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain(1090/2002) 21 § ja 96 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 21 § laeissa 1042/2014 ja 507/2017 sekä 96 §:n 4 momentti laissa 992/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 21 b § ja 96 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 992/2016, 473/2017 ja 728/2017, uusi 6—9 momentti seuraavasti:

21 §

Ambulanssi ja ensihoitoajoneuvo

Ambulanssi on sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen tarkoitettu M-luokan ajoneuvo, jossa on erityisvarusteita tätä tarkoitusta varten.
Ensihoitoajoneuvo on terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettuun ensihoitopalvelun ensihoitotehtäviin varustettu ajoneuvo.
Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa ambulanssin ja ensihoitoajoneuvon tarkemmasta luokittelusta, korin ja potilastilan mitoituksesta, suorituskyvystä sekä lääkinnällisistä ja muista varusteista. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset ambulanssin ja ensihoitoajoneuvojen erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja varoitusvalaisimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista ja asennuksesta.

21 b §

Hälytysajoneuvo

Hälytysajoneuvoja ovat pelastusauto, poliisiajoneuvo, rajavartiolaitoksen ajoneuvo, Tullin ajoneuvo, ambulanssi, ensihoitoajoneuvo, puolustusvoimien pelastusauto, puolustusvoimien sairasauto ja sotilaspoliisiajoneuvo, jotka on varustettu sinistä vilkkuvaa valoa näyttävällä varoitusvalaisimella ja hälytysajoneuvon äänimerkinantolaitteella.

96 §

Ajoneuvorikkomus

— —

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljetettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään 66 a §:n 2 momentissa.

Ajoneuvon kuljettajalle, omistajalle tai pysyvälle haltijalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä säädetään moottorikäyttöisen ajoneuvon tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevassa 4 §:ssä, 7 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 1 momentissa. Mopoilijalle, mopon omistajalle tai pysyvälle haltijalle voidaan määrätä tässä momentissa tarkoitetusta rikkomuksesta 40 euron liikennevirhemaksu.

Kuljettajalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta käyttää katsastamatonta, rekisteröimätöntä tai liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa ajoneuvolain 8 §:n 1 momentin tai 85 §:n 1 momentissa säädetyn vastaisesti.

Edellä 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun muuta kuin ajoneuvon liikennekäyttöä koskevan rekisteritietoilmoituksen tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta tekemättä jättämisestä voidaan määrätä ajoneuvon omistajalle tai haltijalle 70 euron liikennevirhemaksu.

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja täytäntöönpanosta säädetään tieliikennelaissa (/).

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin tässä laissa tarkoitettuihin tekoihin ja laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita tämän lain ja rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4, 5 ja 10 §:n rangaistusvastuuta koskevia säännöksiä. Jos tämän lain soveltaminen johtaisi lievempään lopputulokseen, on tämä otettava huomioon rangaistusta määrättäessä.

3.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain VI osan 2 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) VI osan 2 lukuun uusi 7 § seuraavasti:

7 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljetettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään:

1) maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1072/2009 4 artiklan 6 kohdassa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/2009 19 artiklan 1 kohdassa; tai

2) tämän lain II osan 3 luvun 13 §:ssä.

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja täytäntöönpanosta säädetään tieliikennelaissa (/).

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin tässä laissa tarkoitettuihin tekoihin ja laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita tämän lain ja rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4 §:n rangaistusvastuuta koskevia säännöksiä. Jos tämän lain soveltaminen johtaisi lievempään lopputulokseen, on tämä otettava huomioon rangaistusta määrättäessä.

4.

Laki

rikoslain 2 a luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 550/1999, seuraavasti:

3 §

Sakon kokonaisrahamäärä

— —

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietyistä rikoksista määrättävän sakon kokonaisrahamäärä on korotettava samanlaatuisesta rikoksesta tai rikkomuksesta määrättävän suurimman rikesakon tai tieliikennelaissa (/) säädetyn liikennevirhemaksun suuruiseksi.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____

5.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 2 -11 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajokorttilain (386/2011) 65 §:n 1 momentti ja 93 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 93 §:n 2 momentti laissa 999/2016, sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa1081/2012 ja 1614/2015, uusi 5 momentti ~~65 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 70/2015, uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2-4 momentti siirtyvät 3-5 momentiksi,~~, ja 93 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 999/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Ajokorttiluokat

— —

Kuljetettaessa puoliperävaunulla taikka kahdella tai useammalla toisiinsa kytketyllä perävaunulla henkilöitä tulee vetävän ajoneuvon kuljettajalla olla DE-luokan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttava ajokortti.

65 §

Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella

Poliisin on määrättävä ajo-oikeuden haltija ajokieltoon, jos ajo-oikeudenhaltija on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmesti vuoden kuluessa syyllistynyt moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan:

1) tieliikennelain 6 luvussa tarkoitettuun liikennerikkomukseen, lukuun ottamatta muita liikennevirhemaksulla rangaistavia tekoja kuin:

a) tieliikennelain 98 §:n 2 momentissa tarkoitettua viestintävälineen kiellettyä käyttöä ajon aikana;

b) tieliikennelaissa tarkoitettua nopeusrajoituksen rikkomista moottorikäyttöisellä ajoneuvolla yli 10 kilometrillä tunnissa, jos suurin sallittu liikenteenohjauslaitteella osoitettu nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa;

c) tieliikennelaissa tarkoitettua nopeusrajoituksen rikkomista moottorikäyttöisellä ajoneuvolla

yli 15 kilometrillä tunnissa, jos suurin sallittu liikenteenohjauslaitteella osoitettu nopeus on yli 60 kilometriä tunnissa;

d) tieliikennelain 74 §:ssä tarkoitetun punaisen liikennevalo-opastimen noudattamatta jättämistä;

2) liikenteen palveluista annetussa laissa (320 /2017) tarkoitettuun tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiseen;

3) rikoslain 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai 11 §:ssä tarkoitettuun liikennepakoon tieliikenteessä;

4) liikenteen palveluista annetussa laissa tarkoitettuun kuljettajan ammattipätevyyssäännösten rikkomiseen; ei kuitenkaan II osan 3 luvun 13 §:ssä säädetystä asiakirjoja koskevasta rikkomuksesta;

5) liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä annetun lain (546/1998) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun paljastinlaiterikkomukseen;

6) vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) 19 §:n 3 momentissa tarkoitettuun vaarallisten aineiden kuljetusrikkomukseen.

~~Pykälän 1 momenttia sovellettaessa otetaan huomioon rikkomukset, joista on määrätty tieliikennelain 161 §:ssä tarkoitettu ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu, vain jos rikkomuksen tekijä on valokuvattu tai vastaavalla teknisellä järjestelmällä tallennettu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä siten, että hänet olisi voitu tunnistaa.~~

— —

93 §

Ajokorttirikkomus

— —

Ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätään 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 32 §:ssä säädettyä velvollisuutta pitää asiakirja ajettaessa mukanaan.

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja täytäntöönpanosta säädetään tieliikennelaissa (/).

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin tässä laissa tarkoitettuihin tekoihin ja laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita tämän lain ja rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4 §:n rangaistusvastuuta koskevia säännöksiä. Jos tämän lain soveltaminen johtaisi lievempään lopputulokseen, on tämä otettava huomioon rangaistusta määrättäessä.

7.

Laki

pysäköinninvalvonnasta annetun lain 21 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) 21 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

Rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn neuvoston päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn neuvoston päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annettu laki (1207/2011).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

tieliikenteen turvaamisesta liikennemerkein eräissä tapauksissa annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan tieliikenteen turvaamisesta liikennemerkein eräissä tapauksissa (184/1970) annettu laki.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

ajoneuvoverolain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 235/2007, ja 35 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta

seuraavasti:

— —

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, ajoneuvojen luokitteluun ja suurimpaan sallittuun kokonaismassaan sekä ajoneuvojen rekisteröintivelvollisuuteen sovelletaan ajoneuvolakia (1090/2002) ja sen nojalla annettuja asetuksia sekä tieliikennelaissa (/) ja sen nojalla säädettyjä perusteita.

Ajoneuvoihin, jotka on rekisteröity tai joiden olisi pitänyt olla rekisteröityinä Ahvenanmaan maakunnassa, sovelletaan vastaavasti, mitä Ahvenanmaan maakuntalainsäädännössä säädetään.

— —

35 §

Vapautus vammaisuuden perusteella

Perusverosta myönnetään vapautus:

1) henkilölle, jolle on myönnetty tieliikennelain 39 §:ssä tarkoitettu liikuntaesteisen pysäköintitunnus;

2) henkilölle, joka kuljettaa vammaista, jolle on myönnetty 1 kohdassa mainittu tunnus; tai

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____

11.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) 2 §:n 1 kohta ja 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 kohta laissa 654/2011, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettuja ajoneuvoja;

— —

4 §

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta

Ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja ovat velvollisia viipymättä ja viimeistään kahden vuorokauden kuluessa liikenneonnettomuudesta siirtämään ajoneuvon pois onnettomuuspaikalta.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

12.

Laki

poliisin hallinnosta annetun lain 15 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 15 b §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1096/2015, seuraavasti:

15 b §

Poliisihenkilöstön täydentäminen

— —

Täydennyspoliisihenkilöstöön kuuluva voidaan asettaa täydennyspoliisihenkilöstön koulutukseen liittyvään tilaisuuteen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (1085/2015) 26 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi järjestyksenvalvojaksi ja hänet voidaan määrätä tällaiseen tilaisuuteen tieliikennelain (/) 65 §:ssä tarkoitetuksi liikenteenohjaajaksi.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

ratalain 18 ja 89 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ratalain (110/2007) 89 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on on laissa 567/2016, ja
muutetaan 18 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 567/2016, seuraavasti:

18 §

Tasoristeysten poistaminen

— —

Jos yksityisen tien tasoristeyksen käytöstä aiheutuu välitöntä vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle, radanpitäjä voi päätöksellään määrätä tienpitäjän tekemään tasoristeykseen tai sille johtavalle tienosalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset muutokset taikka määrätä tasoristeys suljettavaksi, poistettavaksi tai siirrettäväksi taikka määrätä rajoituksia tasoristeyksen ajoneuvoliikenteelle. Radanpitäjän tulee ilmoittaa tässä momentissa tarkoitetusta muutoksesta hyvissä ajoin etukäteen tienpitäjälle. Jos tämä laiminlyö päätöksessä määrätyt velvoitteensa, radanpitäjä voi suorittaa tai teettää tarvittavat toimenpiteet tienpitäjän kustannuksella sekä tieliikennelain (/) 71 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä asettaa tielle tasoristeyksen liikennettä rajoittavan liikenteen ohjauslaitteen. Tasoristeyksen muutoksesta, siirtämisestä tai poistamisesta johtuvat tarpeelliset korvaavat kulkuyhteydet järjestetään ja niitä koskevat korvausasiat käsitellään yksityistietoimituksessa, jota radanpitäjän on haettava päätöksen annettuaan.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 b §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 1 kohta laissa 730/2011 ja 4 kohta laissa 648/2016, seuraavasti:

12 b §

Hallinto-oikeuden päätösvaltaisuus yksijäsenisenä

— —

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös yksijäsenisenä ratkaistaessa muutoksenhakuasiaa, jossa on kysymys:

1) tieliikennelain (/), pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) tai joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain (469/1979) soveltamisesta;

— —

4) ajokorttilaissa (386/2011) tarkoitetuista ajo-oikeus- ja ajokorttiasioista;

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että uuden tieliikennelain uudistuksista tiedotetaan tiellä liikkujia tehokkaasti ja kattavasti ja että lain vaikutuksia seurataan ja arvioidaan erityisesti liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden osalta.*

2. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhtenäisen ratkaisun kotihoidon ja vastaavien kotiin tarjottavien palvelujen työntekijöiden pysäköinnin helpottamiseksi ja valmistelee viipymättä asiassa tarvittavat säännösmuutokset.*

Helsingissä 19.6.2018

Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen sin
varapuheenjohtaja Markku Pakkanen kesk
jäsen Mikko Alatalo kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
jäsen Sofia Vikman kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula